

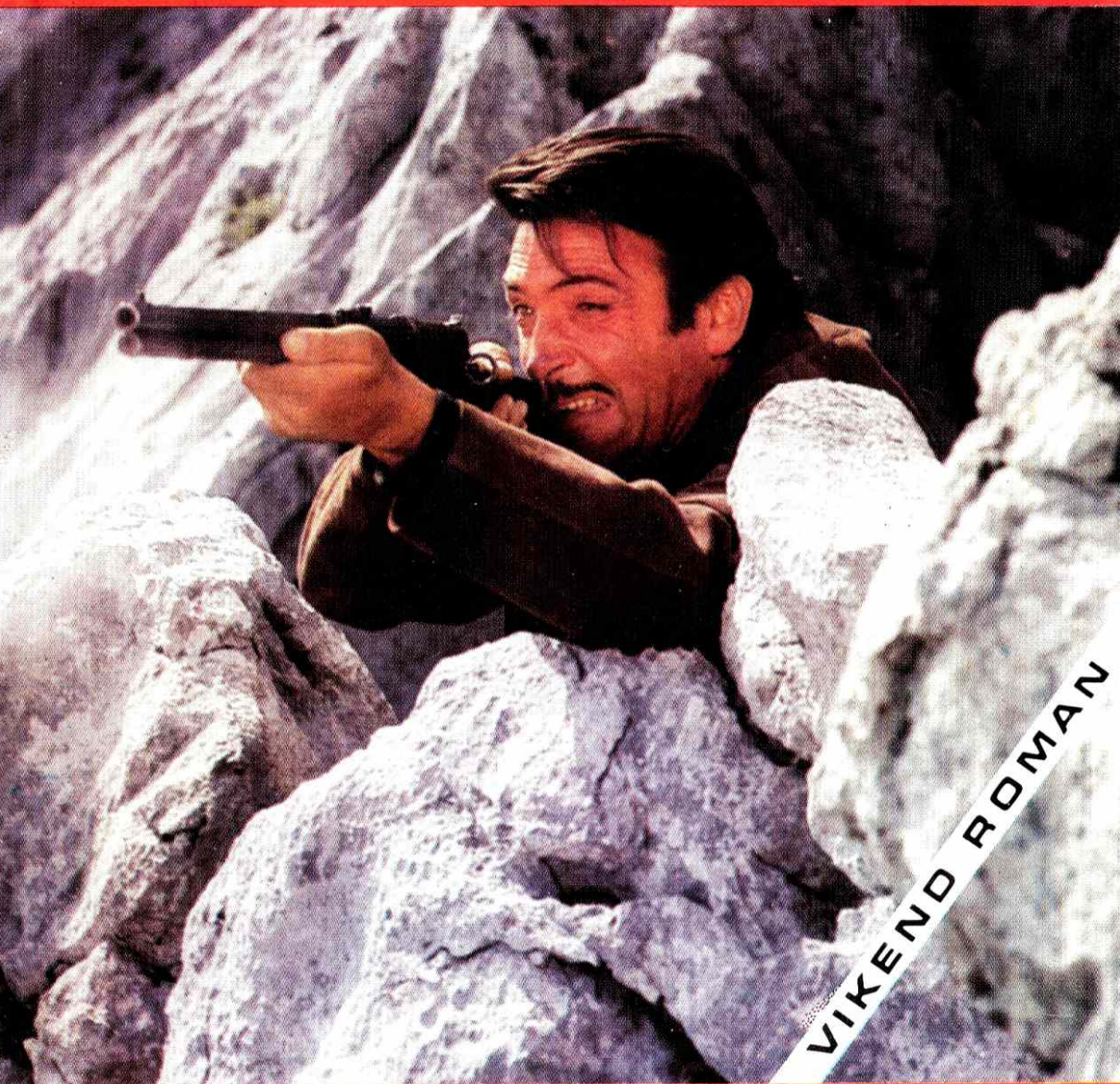

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ:59

CENA 2 D.

VIKEND ROMAN

BORBA ZA RANČ

ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU CRTANIH ROMANA

CRTANI ROMANI

CENA 2 D.

191

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

U NOVOJ OPPEMI - 2 DINARA!

BITKA ZA RANČ

Naslov originala: William Mark

„CURLY BILL”

Copyright 1969. by Martin Kelter Verlag

Bitka za ranč

Laka kola kotrljala su se poštanskim putem na jug. Levo i desno od puta, koji se raspoznavao samo po tragovima točkova, prostirala se beskrajna brežuljkasta prerija Apača.

Dva čoveka su sedela na boku ovih kola.

Stariji od njih držao je uzde i upravljao vrancima. Bio je to onizak čovek četrdesetih godina, snažan i plećat. Na opaljenom licu isticale su se sive, stalno budne oči, ispod svetlosmeđeg šešira. Nosio je smeđe odelo i belu košulju, čiju je kragnu pri ljubila uz vrat crna somotska mašina.

Džon Saunders bio je vlasnik velikog S-ranča. Bilo mu je potrebno dvadeset i pet godina da stvori veliku i dobru stočnu farmu na severoistoku Arizone. Morao je da deli sudbinu svih onih ljudi koji su sredinom pedesetih godina došli u Arizonu da tamo sebi stvaraju budućnost. Preživio je mnoge napade Indijanaca, krvavi građanski rat i najzad česte pucnjave bandi belaca,

stvorenih od bivših vojnika, koji nisu više umeli da nađu put u normalan život.

I sada je bilo opasnih bandi koje su onda krstarile. Još uvek je bilo dovoljno briga i nevolja koje su rančeru zagorčavale život.

Mladi čovek pored njega bio je njegov sin Džoni, star dvadeset i dve godine, visok i snažan, sa svetlim očima i svežim licem. Momak je nosio odlično skrojeno odelo a za razliku od oca i opasač sa oružjem.

Rančer je između kolena držao vinčesterku — sa revolverom nije dobro rukovao. Kada je, pre toliko godina, došao ovamo, rečeno mu je da ovde čovek bez kolta ne živi dugo. Saunders je još bio živ jer je vrlo brzo naučio da dobro rukuje puškom.

Vozili su se već više časova. Mladić je prekinuo ćutanje.

— Ne bi se moglo ni zamisliti da se ovuda putuje ili jaši bez oružja.

Rančer je klimnuo glavom.

— Da, to je zaista teško, ali jednoga dana biće to prošlost, Džoni,

— Ti stvarno u to veruješ? Da bismo likvidirali tipove kao što su Klanton i Mek Loveri, potrebni su nam ljudi koji ne cene ni sopstveni život.

Ovaj kratak razgovor je bio završen jer su se u daljini pojavili krovovi stanice. Rančer je brže poterao konje.

Džoni se nasmeja.

— Misliš da ćeš zakasniti, oče?

Smešak prelete preko lica Džona Saundersa.

— Ne, Džoni, stići ćemo na vreme na železničku stanicu.

Mala stanica Harpervila je bila sve bliže.

— Kako dugo se niste videli, oče? — upita radoznalo mladić. — Ti i stric Greg.

— Čekaj. Moram malo da razmislim, Džoni. Mislim da ima već dva-deset godina.

Rančer je, posle pet godina provedenih daleko od brata, otišao na stari kontinent da ga poseti. A sada, dvadeset godina kasnije, njegov brat Greg Saunders iselio se da bi se nastanio u Sjedinjenim državama. Čim mu je otac javio Gregovu odluku, Džon je rešio da ga pozove na svoj ranč. Na sebi je iskusio šta znači biti iseljenik i stranac u novoj i tuđoj sredini.

Prve kuće su proletele pored njih. Bio je to mali grad sa žuto-smeđim drvenim kućama, na severoistoku Arizone. Široka glavna ulica i dve sporedne, robna kuća, salun i stanična zgrada pored pošte, to je bio Harpervil.

Rančer je zaustavio konje pred stanicom i sišao sa sinom sa kola.

Ovde nije bilo nikakvih ograda i moglo se neometano izaći na kolosek. Tu, u senci, sedeo je železnički služ-

benik i gledao duž bleštavih šina prema istoku.

— Hej, Hatkins! — pozvao ga je rančer svojim dubokim glasom.

Mali čovek okrete glavu. Sitnim vodnjikavim očima je žmirkao, gledao i još više zbrčkao svoje izborano lice.

— Džon Saunders! Gospode, pa mi se sigurno nismo videli nekoliko godina. Čini mi se bar sto godina.

— Toliko dugo baš nije, Hatkins.

Čovečuljak se teško podiže i priđe ovoj dvojici.

— Grom i pakao, pa to je Džoni, zar ne? Pa on je postao pravi pravcati čovek.

Mladić je pocrveneo i pogledao u daljinu preko železničke pruge.

Hatkins gurnu među zube napola izgrizenu zviždaljku i promrmlja krajičkom usana.

— Vi valjda ne čekate nekoga?

— Baš to — odgovori rančer. — Čekam brata.

— Vi imate brata?

— Da, on je do sada bio u staroj Evropi sa roditeljima.

— Dolazi li samo u posetu ili ostaje ovde? — hteo je da zna stari, ne osećajući da je postao suviše radoznao.

— Hm, ostaće ovde. Naravno, to dolazi u obzir samo ako mu se ovde bude dopadalo.

— Kako se, uopšte, može ovde nekome dopasti? — progundao je železničar. — Nešto gore od Zapada se ne može naći na celom svetu.

Dok je rančer palio dugačku „Vir-džiniju“, mladić se okrenuo starome.

— Zašto ste vi ovde, kada vam se ne dopada na Zapadu? Svet je dovoljno velik. Što ne odete u Persiju,

Arabiju ili Kinu? I u Nemačkoj mora da je sasvim lepo.

Stari pogleda rančera.

— Vaš dečko nema dlake na jeziku, Saunders. Prokletstvo, tako i treba. Takvi ljudi su potrebni ovde. Pogotovu sada. Banda je, doduše, dobila snažan udarac u Tombstonu ali joj smrtni udarac još nije zadat.

— U Tombstonu? — upita zainteresovano Džoni.

— Uh, zar niste čuli ništa o sukobu u O. K. koralu?

— Ne!

— Tamo su uništena tri opasna bandita.

— Banditi? — upita Džoni a obrazi mu planuše. — Ali u Tombstonu su glavni Klantonovi i Mek Loverijevi.

— Mek Loverijevi su mrtvi.

Stari je bio ponosan što je ovakvu novost mogao da im saopšti.

Džoni brzo pogleda oca.

— Jesi li čuo, oče?

Rančer je stajao na pruzi i gledao duž nje.

— Šta se dogodilo u Tombstonu?

— Zar stvarno ništa niste čuli o sukobu? Osim Mek Loverijevih stradao je i jedan Klanton.

— Jedan Klanton i obojica Mek Loverijevih — ponovi s nevericom rančer. — Hej, pa kome je to uspelo? Mora da je cela armija odmarširala u Tombston.

— Ni govora. To je uspelo Vajatu Erpu, njegovoj braći i Doku Holideju.

Džoni se zacrvenio još jače.

— Vajat Erp i Dok Holidej?

Stari Hatkins se okreće i uzme sa stolice novine.

— Evo, ovde piše. Na prvoj strani. — On počne da čita: — Klantonova banda razbijena. U otvorenoj uličnoj borbi braća Erp i Dok Holidej su

uništili vođe čuvene Klanton-bande, Tri mrtva u O. K. koralu.

Džoni je goreo od želje da sam pročitava vest u novinama, ali ih je kao pristojan mladić pružio prvo ocu.

Rančer je trljao bradu.

— Bravo! Dakle, maršalu je to uspelo. On se već godinama bori protiv Ajka Klantona. Grom i pakao, kako se radujem zbog ovoga!

— Najlepše je što je Ajk u ovom obračunu odigrao najjačniju ulogu — dodao je stari železničar.

Rančer pruži novine sinu.

— Evo, čitaj, Džoni! Mi smo još uvek usput razgovarali o Klantonovima. Sada im je zadat težak udarac.

— Misliš da još nisu završili svoje?

— Siguran sam da nisu, sine. Ajk je još živ a i Sirli Bil takođe. Bila je to velika banda. Ali, možda, će Ajku sada biti dosta za neko vreme.

— Najveći bezobrazluk — počne besno Hatkins. — Iako su godinama trpeli od Klantonovih, građani Tombstona nisu jednoglasno za Erpove. Gotovo pola grada je protiv njih.

— To se još nigde nije dogodilo — odgovori rančer. — Osim toga, verujem da je pola Tombstona u srodstvu sa Klantonovima.

Udaljeno kloparanje voza dopiralo je do njih.

Tri čoveka se pogledaše.

— Voz! — uzviknu Džoni.

— Da — promrmlja stari.

Potrajalo je još četvrt sata dok se voz, klopajući i lupajući, nije polako zaustavio u stanici.

Otac i sin preleteše pogledom punim iščekivanja tri vagona.

Iz drugog vagona je sišla jedna

crvenokosa žena. Bila je nakinđurena kao primabalerina. Nosila je veliki upadljivi šešir, prekriven perjem, žutu haljinu boje kanarinca i veliki šareni šal. Cipele su joj bile ukrašene crvenim somotom a na crnom suncobranu, koji je odmah otvorila da bi se zaštitila od sunca, bile su izvezene crvene ruže.

Čovek koji je sišao odmah posle nje, bio je srednjeg rasta, upalih blelih obraza i kosih sivih očiju. Bio je čudno obučen, sa svetlim engleskim šeširom, kaputom u istoj boji i prugastim pantalonama. Njegove čizme od crnog laka su se sijale. Dugački zulufi davali su njegovom, i onako upadljivo oštrom i bledom licu još neprijatniji izgled. Uz svilenu belu košulju sa rišem kicoški je nosio svilenu mašnu, zelenu kao papagaj. Maramica u istoj boji virila je iz gornjeg džepa kaputa.

Kao što izgled one žene nije odgo-varao, ovoj sredini, tako isto je i ovaj čovek delovao kao paun koji se našao u svinjcu.

Rančer ih je kratko odmerio a onda pogleda ispitivački druga dva vagona. Džoni ono dvoje nije ni pogledao.

Iz poslednjeg vagona je izašao visok čovek širokih pleća i opaljen suncem u jednostavnom sivom putnom delu. On izvuče nešto iz vagona napolje i podigne sebi na leđa. To je bilo teško sedlo sa uzengijama, obešenim o njega.

Džoni Saunders zadivljeno raširi oči i pogleda brzo oca.

— Oče, stric Greg!

Rančer je začkiljio očima i merio atletski građenog stranca. Uz to je odmahnuo glavom.

Onaj nagizdan par je ostao pored vagona. Čovek je izvlačio sve više

korpi i kutija i stavljao ih pored žene koja je zapovednički suncobranom mahala i određivala gde će se šta staviti.

Gorostas iz poslednjeg vagona morao je, uz dosta muka, da se penje preko kofera. Osvrtao se oko sebe i kada je ponovo pogledao napred Džoni vide njegovo nasmevano lice. Video je tamnozeleno sjajne oči, opaljenu kožu stranca i dva reda zuba koji su bili neobično beli.

Čovek je bio najmanje sedam stopa visok. Što je dolazio bliže izgledao je viši.

Džoni oseti da ga obuzima neka vatra, a srce da mu sve jače lupa.

— Prokletstvo, stric Greg...!

Ali radost je iščezla sa njegovog lica kada je bacio pogled na oca.

— Oče, šta ti je? Nalazim da je veličanstven!

Rančer ga nije slušao. Tražio je i dalje pogledom, a između obrva mu se urezala duboka bora.

— Oče, šta ti je? Pa, on divno izgleda! Momci na ranču će biti oduševljeni njim. Mila bože, taj će Hela Bekera levicom oboriti na zemlju.

Džoni je hteo da pođe u susret navodnom stricu Gregu, kada ga otac povuče u stranu.

Visoki stranac prođe pored njih.

Džoni pogleda brižno oca.

— To... nije bio on?

— Ne!

Džoni se okrete još jednom i pogleda za strancem.

— Šteta! Dao bih čitavo bogatstvo samo da je to moj stric Greg.

Njegov otac prođe još jednom pored vagona.

— Možda ima mnogo prtljaga pa ne može tako brzo da siđe. Pogledaću.

Mada ga je rančer hteo sprečiti,

mladić je potrčao, zagledajući kroz prozore vagona.

— Ništa.

Vratio se razočaran.

— On nije došao.

Rančer je stajao bez reči i gledao pred sebe.

— Ipak je došao, Džoni — reče on promuklim glasom.

— Ali, ja nisam nikoga više video da je sišao, oče. Svakako ne nekoga čoveka!

Rančer se ne pomače. Stajao je ukrućeno i gledao u staničnu zgradu.

Žena i nakinđureni čovek prolaziše sada ispred njih. Ona je brbljala, a on se znojio i stenjao pod teretom prtljaga.

Kada su prošli, rančer se okrete.

— Greg!

Kicoš zastade.

Tri kutije sa šeširima padoše, odskočiše i iz njih ispadoše u prašinu šeširi ukrašeni ljubičastim, žutim i crnim perjem.

Dendi se polako okrete. Na njegovom bledom licu pojaviše se tamnocrvene mrlje. Raširenih očiju gledao je rančera.

— Džon?...

Mladić je buljio u stranca prene-raženo. Ne! Ne može biti istina da je ovaj smešni kicoš i nosač igračici njegov stric Greg!

Tamno rumenilo stida oblilo je lice mladog Džonija. Rančer je stajao kao skamenjen sa ukočenim i tvrdim izrazom na licu. Njegov pogled je počivao na bratu.

Žena se obrecnu:

— Šta je sa vama, Gregori? Treba li ja sama da podignem moje stvari i da ih dalje nosim?

— Da! — prosikta Džon Saunders promuklo i sa nedvosmislenom grubošću. — Da, mis Meri. Odvucite

vaše drangulije dalje sami. Moj brat nije vaš nosač.

— Vaš brat? Zaboga, Gregi, ta neotesana cepanica, taj govedar je vaš brat! To nije moguće. Upravo sam mislila da ću imati u ovom bednom gnezdu jednog kavaljera i evo već sam uvidela da sam se strašno prevarila.

— Vama nije potreban kavaljer, već sluga, mis Meri — reče besno rančer. — A to sa govedarom hoću još jednom da proverim!

— Gregi! Odmah podignite šešire koje ste ispustili! — vrisnu histerično žena, koja je do tog trenutka još lepo izgledala, a koja je sada lica izobličienog od ljutine, bila upravo ružna.

Greg Saunders se već okrenuo sa namerom da poslušna naredenje „le-di“ kada mu u ušima zagrme glas rančera.

— Greg, dođi ovamo!

Mladi Saunders je zapanjeno gledao šta se događa.

Greg se ponovo okrete i sasvim lagano pođe prema bratu. Ovaj ga je gledao oštro a onda mu pruži ruku.

— Dobro došao u novu domovinu, Greg!

Greg je lagano podigao ruku da bi se rukovao sa bratom.

— Džon.

Rančer je pokazao na svoga sina.

— Ovo je Džoni, moj sin. A ovo je tvoj stric, Greg, dečko. Pruži mu ruku i pozdravi ga.

Mladić priđe, skide šešir i ne baš oduševljeno pruži stricu ruku.

Greg je izvadio iz džepa belu maramicu sa cvetićima i obrisao potpuno oznojeno lice.

— Kako si znao da ću doći ovim vozom?

Rančer je trljao bradu.

On je poslao roditeljima novac za put Gregu i napisao kada treba da pođe. Pre toga se tačno raspitao i znao je da će otac da postupi onako kako mu je napisao.

Tako je znao da baš ovim vozom treba da stigne Greg. Ili je mogao stići sledećim. U tom slučaju bi rančer sa svojim sinom prenoćio ovde u „Hotelu”.

— Znao sam, Greg. Gde je tvoj prtljag?

— Prtljag? A, putna torba. Ona je sigurno još u vagonu...

Dakle, tu jednu jedinu torbu je zaboravio radi šešira ove igratičice.

Džoni, na očev mrig, otrča i odmah se vrati sa putnom torbom svoga strica.

Rančer je pogleda.

— Očeva torba — rekao je tiho.

Greg klimnu glavom.

— Da, on je smatrao da je još dovoljno dobra. Uostalom, stari gospodin nikada nije lako kupovao.

— Čemu, kad tašna može stvarno još da posluži. Sem toga, baš sam zadovoljan što je opet vidim. Otac je nekada sa njom proputovao tolike zemlje nudeći svoju robu ljudima. Nikada neću zaboraviti večeri kada se vraćao kući i stavljao torbu na sto. Uvek sam stajao pored stola i verovao da će iz nje da izvadi nešto naročito...

Greg Saunders uze tašnu i pruži je bratu.

— Evo, ako hoćeš. Ja ti je poklanjam.

Rančer je odmahnuo glavom.

— Ne, Greg, zadrži je ti. Ali pre svega budi pošten. Nikada nemoj zaboraviti da je pripadala tvom ocu koji je dugi niz godina krstarilo Se-

vernom Irskom da bi zaradio novac za naš nasušni hleb.

Oni su prošli pored železničara koji je piljio u njih i uputili se kolima.

Gregov pogled odluta pored brata i njegovog sina duž glavne ulice.

— Nebesa, ovo ovde je ceo Harpervil?

— Da — preseče ga suvo rančer. — Dodji, penji se. Sešćemo sva trojica na bok kola.

Greg Saunders nije mogao da odvoji pogled od ulice.

— Grom i pakao! To je, dakle, Harpervil. Ali to ne može biti. To je kraj grada, stanica... Pa i ova stanica! Te bedne šupe treba da su železnička stanica? Mis Kvin mi je...

— Kvin? — nasmeja se odgajivač stoke uzimajući uzde. — Ako misliš na ono strašilo za ptice, Greg, ona se zove Froš, sasvim jednostavno Froš i rodom je iz Austrije. Marija Froš. Dakle, predstavila se ovde kao Meri Kvin.

— A zar nije ona u Zlatnoj palati atrakcija za sve kauboje Arizone?

Sada se Džon Saunders glasno nasmejavao.

— Stvarno ima mašte ta dama. Prvo ona nije u Zlatnoj palati već u Vimerovoj krčmi, drugo ona nije atrakcija svih kauboja Arizone već sasvim izvikana osoba za kojom se ni jedan pristojan čovek ne bi više okrenuo. Iz „Silver” saluna su je izbacili. Džo Vimer ne bira mnogo, a i njegovi gosti. Izgleda da je ona upravo išla opet na jedno od njenih putovanja, sa kojih se vrati okićena kao paunica.

Greg, koji je još uvek stajao pored kola, upita:

— Kako to misliš?

Rančer pogleda svoga sina a zatim objasni naglašavajući:

— Hm, ako joj se neko od gostiju dopadne, a istovremeno bude i dovoljno glup, ona izigrava njegovu ženu i putuje s njim tako dugo okolo sve dok taj ima novca.

— I ona nije ćerka vlasnika rudnika srebra?

— Ne. Isto kao što nije ni leđi.

Videlo se na licu Grega Saundersa da ga je razočaralo ovo što je čuo. Možda je svojoj poznanici iz voza, lepoj Meri Kvin, mnogo toga obećao. Ona ga je općimila kada je doznala da hoće ovde u blizini da kupi ranč i da se stalno nastani tu.

Sigurno je Greg Saunders ovoj neiskrenoj ženi tako hvalisavo govorio o svojim planovima za budućnost da je ovu malo precvetalu igračicu to vrlo brzo privuklo k njemu.

Sada je tek Gregu bilo jasno da mu za vreme ovog puta nije ni palo na pamet da potraži svoga brata Džona.

— Dođi! Popni se! — viknuo je rančer i trgao ga iz njegovih mračnih misli.

Nespretnim pokretima popeo se Greg Saunders na kola.

—ooo—

Putovanje je proteklo u ćutanju.

Džoni je bio tako strašno razočaran stricem, da nije mogao da kaže ni jednu jedinu reč. I rančer, kome su na srcu ležala mnoga pitanja o ocu, majci, kući, bašti, malom gradu i ljudima u staroj domovini... i on je ćtao. Izgled brata je sva ta pitanja ugušio u njemu.

Kakav nedostojan dolazak!

Kao smešna figura stigao je Greg Saunders u Harpervil. Izložio se otvorenom podsmehu ljudi!

Kada su se konačno prema horizontu, na jednoj uzvišici, pojavile zgrade ranča, Džon Saunders ispruži ruku pokazujući zgrade.

— Tamo napred nalazi se ranč, Greg!

Gregori Alfred Saunders začkilji očima i pogleda u tom pravcu, prema ranču koji sada treba da bude njegov novi dom.

— Tri ćatrlje? — upitao je na zaprepašćenje svog sinovca i nezadovoljstvo brata.

— Tri ćatrlje? Sedam zgrada! Jedna velika zgrada za stanovanje sa novim sobama, kaubojska kuća sa tri velike prostorije, dugačka štala i dva ambara, od kojih je jedan veći od općinske zgrade nekog grada. Onda, tu su još dve ostave za alat i kovačnica. Koral je veći nego cela zemlja koja pripada ocu kod kuće u domovini, a prostor za kola, koji se tu uključuje, mogao bi da primi kola celog Grinvesta.

— Grinvest — prošikta sa gorčinom Greg. — Stvarno bih ti bio zahvalan, Džon, kada u mom prisustvu ne bi više spominjao to ime. Ne mogu više da ga ćujem.

— To je ime mog zavićaja, Greg. Ali, ako hoćeš, ja ću ga zadržati za sebe. Što si, i ti tamo rođen izgleda da za tebe ne znači ništa. Osim toga — rančer duboko udahnu, svež vazduh koji je dopirao sa brave, u svoj snažni grudni koš — možda si u pravu, brate. Tu gore je moj zavićaj, a od sada i tvoj.

Greg okrete glavu i nervozno povuće okovratnik, koji ga je odjednom počeo da guši.

— Još ne znam da li ću tu ostati, Džone — izusti s mukom.

— Šta? Pa kuda ćeš i šta ćeš radi-ti? Tamo si se osposobio za posao kojeg ovde uopšte nema. Smatram da bi bilo najbolje da se odmah pri-vikavaš na to da ćeš ovde ostati. Kod nas. Mi smo naši. Ti nisi sam i ne moraš da lomiš zube o drveni ko-lač kao što sam ja morao. Možeš sestri za postavljen sto i biti srećan što tvoj stariji brat ovde ima četvrt veka iza sebe.

Ali putnik kao da nije bio baš oduševljen ovim rečima.

— Još ću razmisliti, Džone.

— Razmisliti! Siguran sam da će ti se ovde dopasti.

— Ali svuda oko nas je prerija!

— Prerija? — rančer ga pogleda zbunjeno, a onda napravi širok po-kret rukom.

— Ovo sam sasvim drugačije za-mišljao.

— Kako?

— Romantičnije. Divljije. Puno medveda sa sivim krznom i ostalih životinja, a pre svega puno prikrivenih šareno obojenih crvenokoža-ca. Banditi bi trebalo da se vide na brzim konjima i sa revolverom u ruci.

Lice farmera se smrači.

— Budi srećan da to sve ne vi-diš, Greg. Jer toga ima! I videćeš. Baš to je nevolja.

— Ne razumem.

— Nije ni potrebno. To će samo doći. To da te usput napadne Indi-janac, da noću moraš da skačeš iz kreveta jer te na to materaju meci bandita, da ti nekoliko strela zapale krov nad glavom ili da te pri usam-ljenom jahanju presretne iznenada, gore u brdima, medved. Nemoj da budeš nestrpljiv.

Vranci su se zaustavili pred kapi-jom ranča.

Džoni je skočio sa boka i otvorio kapiju.

— Hej! Zašto uopšte imate ovde kapiju? — upita Greg. — Nigde ne vidim ogradu. Zašto je potrebna ka-pija, kad nema ograde?

— To je uobičajeno u ovoj zem-lji — objasni farmer. — Ograda ni-je potrebna. Glavno je da se zna da si pred jednim rančem i na tuđim pašnjacima. A sa kapijom se to tač-no zna.

Greg se nasmeja.

— Kapija bez ograde — pa to je idiotizam.

— Ako tako misliš, Greg, naći ćeš još po nešto idiotsko u ovoj zemlji.

Kola su se kotrljala prema dvoriš-tu farme. Dve drvene kuće su pra-vile prolaz i tu, desno, jedan stari čovek je cepao drva.

Kada je čuo kola, pogledao je i dodirnuo obod šešira.

— Kakva je ovo nakaza? — upita Greg.

— To je stari Sem Barnej, Greg. On je moj najstariji kauboj. Sedam-deset i sedam godina je star. Ali on je vredniji od po nekog momka od dvadeset ili trideset godina.

— Kauboj? — reče grlenim gla-som Greg, osvrćući se radoznalo oko sebe. — Ti zoveš kaubojem čoveka ovako jadnog izgleda?

Rančer se sa velikom mukom sav-ladao da ne pokaže ljutinu koja ga je obuzela, pa se čak oko njegovih usana pojavio smešak.

— Ti još nemaš pravu sliku o zemlji i ljudima ovde, Greg. Barnej je čestit čovek. I ja bih ga ovde za-držao da ima i devedeset i devet go-dina i da može samo na suncu da se-di u pokretnoj stolici...

— Ali nemaš valjda ovde dom staraca? — raspitivao se Greg.

— Ne, sasvim sigurno nemam. Ovde se radi teško iz dana u dan. Mi nemamo ni nedelje ni praznika, brate. Ali to ne znači da nemamo poštovanja za čoveka kojem dugujemo zahvalnost. Stari mi je dva puta spasio život, a tvom nećaku jednom...

Greg je odmahivao glavom i zagledao se u prostrano dvorište, koje je u prečniku imalo sto dvadeset jardi.

— Pa to je prava tržnica — smatrao je došljak iz Irske. — Zašto nisi te čatrlje podigao bliže jednu drugoj? I ovo treba da bude poljoprivredno dobro...

— Poljoprivredno dobro? — upita Džon Saunders razljučen. — Ovo je ranč, Greg. Stočarska farma, kakvu možeš naći samo na zapadu. Poljoprivredno dobro ima pre svega zemlju i samo nekoliko goveda. U najboljem slučaju pedeset ili šezdeset grla. A ovo je stočarska farma na kojoj se samo odgajaju goveda.

— Hoćeš da kažeš da imaš više od pedeset grla?

Džon Saunders je zaustavio kola i sišao.

— Da, Greg. Time sam hteo to da kažem. A sada siđi. Nointa će nas poslužiti dobrim pićem.

Džoni je uzeo stričevu putnu torbu i poneo je u kuću. Braća su stajala pored bunara.

Greg je gledao preko u koral, gde su se tri konja gurala u senci koju su pravili kola sa krovom.

— A gde su ti krave?

— Napolju, na pašnjacima.

— Nisam video ni jedan kravljji rep.

— To je stado, Greg, od preko tri hiljade grla.

Greg je stajao sa otvorenim ustima od iznenađenja.

— Šta-a-a? Čoveče, pa to je hvalisanje! Ni jedan čovek ne može da smesti tri hiljade grla. Nema toliko velike štale. Slušao sam o tome da u Nemačkoj seljaci imaju trideset ili četrdeset goveda u štali. Ali tri hiljade?...

— Više od tri hiljade, skoro četiri...

Greg se zagrcnu.

— Četiri? I ti ne znaš tačno koliko?

— Ne. Ja ne mogu svakog dana da ih prebrojavam. Njihov broj se stalno menja.

— Zašto se menja broj? Ipak treba da se zna koliko se ima goveda. Možda prodaješ svakog dana po neko?

— Ne, ali, prvo, životinje se ponekad odvoje od stada i ne znaju da se vrate, onda su one izgubljene. Dalje, ima rđavih ljudi koji krađu stoku...

— Ali zato su tu kauboji da paze na stoku. Treba da ih uzmeš na odgovornost ako nestane koje govedo.

— Ja to i ne primetim, jer ih ima mnogo, a nemam vremena da ih brojim, Greg, to bi bilo nemoguće i za goniče jer stoka pase na velikom nepreglednom prostoru pa ih je teško imati stalno na oku.

— Uz to nam je obezbeđeno meso za kuvanje. Pravom kauboju ništa više ne prija nego goveda šnicla velika kao tanjir.

Greg Saunders odmahnu glavom.

— Otac mi je rekao da ću se morati potruditi da se priviknem. Ovo mi je sasvim strana zemlja...

— U pravu je. A sada uđimo u kuću!

Kada su se penjali čistim stepenicama na verandu, izašao je gore iz kuće jedan crnac, sasvim sed i zastao za trenutak. Nasmešio se, pokazujući bele zube i odmah otišao u šupu sa alatom.

Džon Saunders je bio već na terasi kada je primetio da brat ne ide za njim. Osvrnuo se i opazio Grega kako stoji kod samih stepenica.

— Dodi Greg!

Sitne Gregove oči bile su upravljene u vrata, iza kojih je nestao crnac.

— Ko je ovo? — upita on, ne dižući pogled na brata.

— To je Sem. On je dobra duša ranča...

— Prokleta crna duša. Ti primaš u službu crnce?

— Zašto ne bih? Sem je gotovo sedamnaest godina kod mene, Greg. Kada mi je gorela kuća ležao sam gore u mojoj sobi i spavao. On me je izvukao napolje. Kada smo, gušeći se, stigli u dvorište, neko je uzviknuo: Džoni je još u kući! Pre nego što je iko drugi stigao da se pomeri, on je već nestao u kući koja je gorela. Uzeo je dečka i doneo ovde gde sada stojiš i zajedno sa teretom se srušio. Sav je bio u opekotinama i ošamućen od dima.

— Pa ti svakom ovde imaš za nešto da zahvališ.

— Kada budeš malo duže boravio ovde, uvidećeš da se moramo osloniti jedan na drugog kao nigde na svetu.

— Luda zemlja!

Pošli su u kuću.

Upravo su išli velikim stepenicama koje vode u predvorje, kada je kroz druga vrata šmugnula napolje neka prilika koja je privukla pogled

Irca. Žena tamno-crvene kože i sa očima kao ugalj. Indijanka!

Žena je već odavno iščezla, a pred Irčevim očima je lebdela njena slika: lice kao od bronze, sjajne oči i pravilne crte uokvirene crnom kosom sa tamnoplavim odsjajem koja joj je padala na ramena. Nosila je dugačak kaputić od tanke jelenske kože svetle boje, pojas od crvenog somota, suknju od tamnije kože, crvenu mašnu u kosi i na malim nogama vezene mokasine.

Greg je stajao kao ukopan.

Brat ga gurnu.

— Priberi se, momče.

— Ko je ovo bio?

— Zove se Nointa. Devojka je iz plemena Apača i na ranču je od malih nogu. Jednoga dana ju je doneo neki teško bolestan Indijanac i ostavio na stepenicama kuće.

Greg se podsmehnue.

— Imaš li i njoj na čemu da budeš zahvalan?

— Ne, ali ona je kod nas od kako pamti. Vrlo je vredna, tiha, pouzdana i sa malim zadovoljna. Više se ne može u ovoj zemlji ni od koga zahtevat. Ona pošteno zaradi svoj hleb.

— Ali ona je Indijanka!

— Pa šta?

— Ti zapošljavaš Indijance i crnce. Ja to ne razumem. Tamo kod nas nikom ne bi palo na pamet da tapošli crnca.

— I to moraš ovde da naučiš, Greg. Ovo je velika, slobodna zemlja. Abe Linkoln je ukinuo ropstvo, hvala bogu. Crnci su ljudi kao i ti i ja.

— Nikada se neću izjednačiti sa crncem. A još manje sa crvenokošcima. Zar misu ubili milione belih...?

— Ne, Greg, to nije tačno. To je ružna bajka. Istina je da su belci u

zemlju, koja je uvek pripadala Indijancima, upali kao varvari, jednostavno je prisvojili, a Indijance skoro istrebili.

Greg okrete glavu i progunda:

— Kakva shvatanja ti imaš?

—ooo—

Na ranču nije bilo nikoga kome je taj čovek iz Irske pričinjao zadovoljstvo.

Uvek je Greg Saunders imao nečemu da prigovori. Nije mu valjalo jelo. Noću mu je bilo hladno u sobi, iako mu je Džon ustupio svoju sobu a on spavao u sporednoj. Galama je počinjala suviše rano ujutru na dvorištu, a uzvici kauboja su ga mnogo uznemiravali. Pio je ogromne količine viskija, čiji je kvalitet stalno kritikovao. Sve u svemu bio je vrlo neprijatan gost.

Jedne večeri obrati se rančer svome bratu.

— Greg, ovako dalje ne može. Farma nije ni sanatorijum ni udoban letnjikovac. Ovde se radi teško i naporno. Kauboj je u stvari ubogi đavo, jer posao koji za nepunih četrdeset dolara mesečno obavi vrlo je mučan i preko svake mere težak. A teško je dobiti dobrog kauboja. Srećan sam što imam ovako vrednu i odanu momčad. Ovaj ranč je veliki, Greg, a ti pripadaš našoj porodici. Ako želiš da budeš kauboj, bićeš i dalje moj brat.

Greg je razumeo šta brat kaže, ali nije hteo to da prihvati.

Jedno pre podne stajao je Greg u predvorju iza ostave za meso — ormarića obloženog linom, kada su se vrata otvorila i crnac Sem uđe unutra.

Greg je znao u koje vreme dolazi

crnac da uzme meso za ručak. Kada je Sem, ne sluteći ništa, prišao ostavi, pojavio se Greg, zgrabi ga rukama za vrat i počeo da ga davi.

— Ti, prokleta crno pseto, nemaš ovde šta da tražiš. To je naša kuća, naš ranč. Mi nećemo crnce da hranimo.

Davio ga je kao da je želeo da umre pod njegovim rukama.

U očajanju i smrtnoj opasnosti, uspelo je crncu da se dočepa jedne porcelanske zdele koju je bacio u vrata, gde se sa velikim treskom razbila.

Džoni je uleteo. Odmah shvati šta se tu događa, pritrča i oslobodi crnca iz ruku brata svoga oca.

— Striče Greg! — uzviknu uzbuđeno. — Šta se to desilo?

Zadihan, stajao je Irac i buljio u starog crnca koji se borio da udahne vazduh.

— Taj prokleti pas! Sačekao me je i napao. Ubiću ga! — reče i ponovo htede da napadne Sema.

Ali mladić se stavi između njih.

— Stoj! To ni u kom slučaju ne možeš učiniti. Moramo oca da obavestimo — reče Džoni uzbuđeno.

— Oca da obavestimo? Šta imaš da ga obavestiš, kada me je ovaj crni bandit napao? Treba ga obesiti i to odmah.

Rančer je bio dovoljno slabić da popusti bratu: otpustio je crnca Sema sa većom novčanom naknadom — da bi spasio brata.

Novac, koji je dao Semu, našao je sledećeg dana pred svojim vratima, a crnac se nedaleko od kuće ubio.

— Je si li zadovoljan? — upitao je Džoni svoga strica sa gorkim osmehom. — Sada si ga se konačno oslobodio.

Nije prošlo ni tri dana od toga

dogadjaja a Džon Saunders je jedne večeri začuo neki čudan šum koji je dopirao iz prostorije gde su prali rublje.

Džon je hteo da otvori vrata. Bila su zaključana. Odlučno se bacio svom težinom na vrata. Ona su se otvorila i rančer, na svoje zaprepašćeije, ugleda Nointu gotovo onesvešćenu, oslonjenu na zid a pred njom svoga brata koji je stezao rukama oko vrata.

— Greg!

Irac se nije osvrnuo.

— Treba satruti, ubiti ovu zmiju. Pretila mi je nožem. Na indijanski način! Nož se još tu nalazi. Ova đavolica htela je da me ubije. Ali ja ću ovoj veštici zasoliti...

— Pusti je, Greg!

Tek kad ga je rančer odvuкао od žrtve, popustio je. Posrtao je, sav oznojen sa krvavim ogrebotinama po licu i rukama.

— Ubio bih ovu zmiju, kunem ti se.

Iznenada se na vratima pojavi Džoni. Bio je bled kao kreč.

— Oče! — reče otsečno. — Ne reći ništa! A ako ćeš je isterati iz kuće kao starog Sema, poći ću i ja sa njom.

Džon Saunders se okreće. Kao grom pogođen stajao je i zurio u svoga sina.

— Šta si to rekao, Džoni? — začuo se njegov mukli glas.

— Dobro, reći ću jasnije, oče. Starog Sema si, radi ovoga čoveka, koji je, na žalost, tvoj brat, isterao iz kuće koja je bila njegov zavičaj i oterao ga u smrt. Znam da ćeš sada i Nointu radi njega isterati. Ne moraš to da uradiš, jer će ona otići po svojoj volji, a i ja sa njom. A ovaj čovek ovde — mladić je pokazao ispru-

ženom rukom na svoga strica a oči su mu sevale — neka bude srećan što je brat moga oca inače bih ga sada odvuкао u dvorište, prisilio na borbu i ubio bih ga. Za mene je on hulja. Bandit koga bih bez milosti ubio ako bih ga jednoga dana sreo izvan ovoga ranča! Nointa, dođi!

Devojka obrisa lice i izađe bez pozdrava napolje.

Džoni Saunders pođe za njom.

Nekoliko minuta kasnije izjahali su njih dvoje na Džonijevom konju iz dvorišta. Kada su stigli skoro do kapije, pred njih su iskočila četiri jahača. Dvoje mladih zaustaviše svoje konje.

Jahač, koji je jahao dorata, bio je omalen, mršav čovek, oštrog pogleda i izbornog lica. Nosio je, kao i njegovi pratioci, odelo goniča stoke. Bio je to Norman Tek, nadzornik Saundersovog ranča.

— Kuda, Džoni?

— Odlazim, mister Tek.

— Aha. A smem li da pitam kuda?

— Ne! — odgovori Džoni smrknut.

— Slušajte, Džoni! Ovo jeste ranč vašega oca, a jednoga dana će, možda biti i vaš. Ali još uvek sam ja ovde nadzornik i vi niste ništa drugo nego moj kauboj. Jeste li to zaboravili?

Čovečuljak je sve to izgovorio bez ljutine i ne podigavši glas.

— Ne, Normane nisam to zaboravio. Ali vas molim da od danas ne računate više sa kaubojem Džonijem Saundersom. To sam saopštio i gazdi.

— A meni? Da li se, možda, usuđujete i meni da otkazete? Hej, vi jadni žutokljunče, vi! — Poslednje reči je nadzornik izgovorio gromkim glasom. — Hoćete da postanete dobar kauboj, a hoćete da odete sa ranča radi svaake sitnice. Kako ćete

onda postati dobar rančer, kada se tako lako predajete? Trebalo je prvo da se dogovorite sa nadzornikom, a onda on i gazda da donesu odluku.

Džoni se ugrize za usne. Znao je da je Tek u pravu, a pre svega da mu misli dobro.

Jedan kauboj kresnu šibicu i priпали Teku cigaretu.

— Džoni, ne smete da verujete da vas ja sada radi Indijanke zadržavam. Ni jedan od nas ne voli Indijance, ali devojkicu cenimo jednostavno što pripada ranču. To što volite Nointu vaša je stvar. Naravno da je morate štititi od kojekakvih tipova. — Rekao je to iako nije znao šta se u međuvremenu dogodilo na ranču. — Ali ako uobražavate da smete radi toga jednostavno da napustite ranč, onda ste vi za mene begunac.

Džoni odgovori stisnutih zuba:

— Sve mi je jedno, mister Tek! Ja se više ne vraćam.

— Ol rajt. Onda idite. Ali kada jednoga dana rančer sklopi oči, a vi se pojavite ovde, nemojte da se nadate da će se vaš nadzornik zvati Norman Tek. Lizi, polazi!

Mamuznuo je svoga konja, a ostala trojica pođoše za njim.

Džoni Saunders je gledao za jačima.

Onda se začu glas devojkice:

— Ti ne smeš da odeš odavde, Džoni!

Mladić je okrenuo zelenika i poterao ga polako natrag.

Ali nije otišao u kuću.

Kada ga je sledećeg jutra Džon Saunders zatekao da cepa drva, progundao je:

— Mislio sam da hoćeš da popraviš ogradu na koralu.

— Ol rajt — odgovorio je kratko Džoni.

Otac je samo hteo da ga udalji od ostalih kauboj.

— Hvala ti, Džoni, što si se vratio.

— Nadzornik me je ubedio da tako mora da bude. A ako je Greg još jednom dodirne, ubiću ga.

— On je neće više uznemiravati i ti nećeš morati nikoga da ubiješ.

Izgledalo je da je mir na ranču opet bio uspostavljen. Ali to je samo tako izgledalo.

Greg, koji je računao sa bratovljevom popustljivošću, procenio je svoje pozicije na ranču. I jednoga jutra se desilo ono što se moralo desiti.

On, koji nije ni pomišljao da se prihvati nekog posla na ranču, sretno Indijanku sa punom korpom veša iza ambara. Smrtno uplašena Nointa je zastala držeći tešku korpu u rukama.

Irac je je prišao i pljunuo joj u lice.

— Prokleta zmijo! Još si tu, a? Nećeš dobrovoljno da napustiš ranč. Možda sanjaš o tome da ćeš ostati kod tvog Džonija. Grdno si se prevarila, devojkice! Ja, ja Gregori Saunders, ja ću znati kako to da sprečim. Uveravam te. A ovo će ti pokazati, ti prijava Indijanko, da se ne šalim...

Hteo je da je udari ali na jedan oštar poziv on se okrete.

— Ako je dodirneš, ubiću te!

— Šta reče, momče? — završta Greg. — Hoćeš da me ubiješ? Dođi, možeš to ispričati tvom ocu...

— Tvoje brbljanje me ne interesuje. Skloni se od devojkice!

Odlučan, preteći glas mladog čoveka bio je dovoljan za Grega Saundersa. On odstupi dva koraka i zareža:

— Šta to znači ja znam, Džoni. Sada napusti ranč.

— To bi uradio i bez tvog skromnog saveta! Ali ne zaboravi ovo što ću ti sada reći: ti nemaš sreće! Ja znam kakve su tvoje namere, ali ti one neće uspeti. Ti hoćeš da se dočepaš ovog ranča. Neće ti to poći za rukom, Greg Saunders.

Okrenuo se i otišao za Indijankom.

Ovog puta je napustio ranč.

Kada je rančer za vreme večere nije zatekao sina požurio je u kuhinju gde su dve žene zamišljenog lica poslovale.

— Gde je Nointa?

— Ne znamo, gazda.

Džoni i Indijanka su nestali.

—ooo—

Rančer se povukao u sebe. On je mnogo voleo svoga sina. Nije imao ništa protiv što je bio zaljubljen u lepu Indijanku, jer je smatrao da je to njegova stvar, a osim toga Nointa je na ranču rasla kao da je njegova kći.

Greg, kome se nije dopadao tmuran izgled Džona, upita ga jednog jutra dok su pili kafu:

— Reci, hoćeš li stalno ići okolo sa tim kiselim izrazom?

— Kada bi moj sin bio na ranču ja ne bih imao razloga da se ovako osećam. Dvadeset i dve godine on nije imao razloga da napusti svoga oca. Sada najednom ima...

— Da, i to prokletu ženu crvene kože. Radi nje je napustio ranč. Jer je zmija shvatila da slabouman mladić...

— Umukni! — zagrme iznenada rančer. — I nikad više da nisi izgovorio nešto slično! Inače ćeš biti taj koji će otići sa ranča.

— Tako, dakle, stoje stvari. Prvo si me namamio ovamo, a sada sam

ti težak. Zato što si primetio da me kaubojski cene! Zato što znaju da je došao na ranč razuman čovek. Zato jer se bojiš da bi oni više voleli da im ja budem gazda. Ti, jadni govedar!

Rančer podiže ruku i snažno udari Grega u lice.

Greg se zatetura.

— Sta se ti usuđuješ, momče? Platićeš mi to! Bedni podlače! Znao sam da sam ti preko glave. Grega Saundersa se ne tuče. Krvlju ćeš to oprati, samo krvlju!

Stajao je tu lako nagnut, pepeljastog lica, sa mrljama na upalim obrazima, ukočenog pogleda i škrgućući zubima.

— Ja ću te uništiti, Džone. Kunem ti se! Hoću da te vidim srozanog. Tvoji sopstveni ljudi će mi u tome pomoći. Loftus Džindžer je već na mojoj strani a i Mek Grigers. Ostali će ih slediti. Oni hoće da imaju za gazdu Saundersa koji ima mozga, a ne slamu u glavi kao ti i tvoj sin koji je sem toga postao izdajica svoje rase.

— Gubi se! — dreknu rančer izvan sebe od ljutine. — Nestani pre nego što zaboravim da si mi brat. Norman Tek će ti dati tri stotine dolara. Sa tim možeš da odeš u Boston i neko vreme da živiš. Tamo zaradi sam za povratak u Evropu. Napolje!

Džon Saunders je bratu dao čak i konja, a sumu od tri stotine dolara povicio na četiri stotine. Novac mu je Norman Tek isplatio.

Sa mračnim izrazom na licu napustio je Gregori Saunders pred podne ranč. Na konju je izgledao vrlo neugledno, jer nije bio dobar jahač, a bio je i bez oružja iako mu je rančer hteo dati.

Rančer se obratio nadzorniku:

— Hteo bih da govorim sa Mek Frigersom i Loftus Džindžerom.

Tek se namršti.

— Upravo sam hteo da vam kažem, gazda. Obadvojica su nestali.

— Kada?

— Juče.

Rančer se bez reči okrete i uđe u kuću.

—ooo—

Sledećeg jutra rančer nije mogao da poveruje svojim očima kada je na terasi u stolici za ljuljanje ugledao svoga brata Grega kojega je odjurio sa ranča.

Džon Saunders je stao i gledao ga ukočeno.

— Ko u ovoj zemlji drži do časti taj se nikada ne vraća onamo odakle je oteran.

Greg se cinično nasmeja.

— Na sreću ja nisam ograničen kao ljudi u ovoj zemlji, a osim toga, nisam zlopamtilo. Ja ostajem ovde.

Toliko odsustvo karaktera zapanjilo je rančera. Bez reči je otišao dalje da obavlja posao, trudeći se da više ne misli na brata.

Vremenom su se stanovnici ranča navikli na ovog čoveka. Niko ga nije trpeo iako se on trudio da ih osvoji. Stalno je bio iza nadzornika i pokušavao na sve moguće načine da zadobije njegovu naklonost.

Ali Norman Tek bio je ispravan kauboju! Njega nije mogao ničim da potkupi. Iako on nije imao ništa protiv toga da se Irac zaposli ma čime.

Došao je dan kada je trebalo terati stoku u Santa Fe, a odatle dalje, do Dodž Sitija.

Ovo je svake godine bilo poveravano kauboju Ediju Flešu. On je bio

iskusni vodič i uživao je puno poverenje rančera i njegovog nadzornika. Fleš je bio veoma visok, snažan mlađić, pomalo tvrdoglav ali stoprocentno pouzdan gonič stoke.

Uveče, kada je već sve bilo spremno za otpremanje stoke, sedeo je rančer u svojoj sobi za rad i računao.

Iznenada su se otvorila vrata i Greg stupi unutra.

— Moram da govorim sa tobom, Džon.

Rančer ga pogleda.

— Šta je?

— Da li sutra polazi stado za Santa Fe?

— Znaš!

— Ol rajt. Zar nisi u poslednje vreme govorio da već sasvim dobro jašem i da znam dosta oko stoke?

Rančer, koji je tu pohvalu izrekao samo da bi, ako je moguće, brata uputio na neki rad, odgovorio je neuverljivo:

— Da, Greg, rekao sam.

Greg priđe bliže pisaćem stolu.

— Dobro, onda možeš odmah da potvrdiš tvoje reči. Daj mi dokaz poverenja.

— Dokaz poverenja? Kako treba to da shvatim? Treba jasnije da se izraziš.

— Pusti me da ja vodim stoku.

Rančer je gledao zabezeknuto u brata.

— Da ti vodiš stoku? Šta ti pada na pamet? Znaš li šta znači terati pet stotina goveda više od stotinu milja kroz ovu zemlju? I to samo sa pet kauboja! Imaš li ti potrebnog iskustva? Jesi li bar jednom išao sa stokom kao gonič? I ti hoćeš da vodiš stado. Nešto ću ti reći, Greg. Ti možeš da zadobiješ moje poverenje,

ako mi kažeš da treba da te pošaljem kao goniča stoke.

Greg se odmaknu od stola.

— Ti mora da si lud i iznad svega uobražen.

— Ne, Greg. Tvoja je greška što sebe stalno precenjuješ. Ja bih morao da uložim veliki trud da postignem da te vodič stoke povede sa sobom kao poslednjeg goniča, onoga što guta prašinu. Mora da znaš da gonič nije odgovoran samo za stoku već i za svakoga čoveka. Čovek koji nikada nije ovo radio je samo smetnja za druge. On izlaže opasnosti i sebe i njih.

Greg Saunders se u dva skoka približi i razjaren odgurme sa stola tešku vaznu za cveće koja se razbi o zid.

— Sada sam te prozreo. Ti mi ništa ne dozvoljavaš. Ti nećeš da me pustiš jer nisi ni prestao da se bojiš da bih te mogao potisnuti. Ljudi bi me mogli kao gazdu...

Džon Saunders je skočio.

— Dosta dugo sam slušao tvoja lupetanja. Još pre nego što sam te oterao sa ranča pričao si slične gluposti. Dobro me slušaj, Greg! Izgubi se, ali sada zauvek. Neću više da te vidim na ranču. Ako bi ti palo na pamet da se opet ovde pojaviš, moji će te ljudi oterati. Dosta mi je tebe! Ti prokleti dokoličaru, bedni lenjivče i hvalisavče. Ti si me isterao iz kuće kad sam bio mlad. Crnca imaš na duši. I Džonija...

Greg pređe hodnik i stade kod vrata.

— Dobro, otići će. Ali ti ćeš se pokajati, Džone. Kunem ti se da neću mirovati sve dok te ne uništim. Ponovo će doći jer sam i pametniji i bolji od tebe. Ja sam ti ponudio prijateljstvo, a ti si pljunuo na nje-

ga. To ćeš platiti i to svojim životom.

— Napolje!

Greg Saunders je napustio ranč. Ovoga puta se nije vratio.

Rančer je ipak znao da će brata ponovo videti, a znao je i da će to biti gorak dan za njega.

—ooo—

U Tombstonu se posle borbe u O. K. koralu duhovi još nisu smirili.

Klantonovi su svoje mrtve položili u sanduke, na čijim su poklopcima napravili otvore u visini lica. Danima su se mogli banditi posmatrati u Hankokerovoj kući, gde se stvorilo pravo hodočašće.

Više puta su pregledali smrtonosne rane i sastavljali nove izveštaje.

Na kraju se pokazalo da su Vajat Erp i Dok Holidej tačno pratili šta se u tom paklenom trenutku dogodilo i njihove izjave date prilikom sastavljanja izveštaja predstavljale su najverodostojniji deo.

Ajk Klanton je prvi napustio grad. Verovatno je morao da se povрати od šoka koji je izazvao pakleni obračun.

Još uvek se trzao noću i čuo strašno štektanje oružja u uzanom koralu. Proganjale su ga neprestano jezive slike. Gledao je kako njegov mlađi brat Bili pada napred na sred ulice. Pred njega je izlazilo odlučno, tvrdo lice maršala Dodž Sitija Vajata Erpa. Levo, pored njega, blede lice Doka Holideja. Desno od Vajata odbojni izraz lica maršala Tombstona, Virgila Erpa a sasvim desno, kod stuba kapije, mladog Morgana Erpa.

Oni su došli jer ih je on, Ajk Klanton, prinudio na taj obračun.

Virgil je bio taj koji je rekao:

— Dignite ruke u vis momci!

I pri dizanju ruke je bradati Frenk Mek Loveri izvukao svoj revolver i uperio ga u Vajata Erpa.

Do svog zadnjeg časa neće Ajk Klanton zaboraviti te prve trenutke sukoba.

Vajat Erp je morao munjevito da odapne revolver. Na njegovom levom boku je sevnulo i podmukli Frenk Mek Loveri je pao smrtno pogoden.

Šta se posle toga dogodilo nije ostalo jasno u sećanju bandita.

Sirli Bil i Frenk Stilvel uhvatili su odmah maglu. A Bill Kleborn je u poslednjem trenutku šmugnuo i sakrio se iza korala.

Onda je pao Tom Mek Loveri. Na zemlju se sručio Virgil Erp, maršal iz Tombstona. I Morgan je klonuo na kolena. Samo su Vajat Erp i Dok Holidej bili još na nogama.

I baš taj prizor slomio je gvozdenog vođu bande. On je nešto vilkao, a onda visoko podigao ruke i potrčao.

Bio je to Vajat Erp koji ga je gurnuo i naredio mu da se bori ili da nestane.

Tada se okrenuo i počeo da beži. Grabio je iza kola, između štala O. K. korala i bleđa lica izbio u ulicu Alen. Džoni Behan, koji je stajao ispred svoje šerifske kancelarije, kada ga je ugledao, šmugnuo je unutra. Ali toga Ajk Klanton nije bio svestan.

Najstariji od braće, vođa Ajk Klanton, bio je ne samo još uvek živ, nego i potpuno neozleđen. Učestvovao je, u stvari, samo u prvoj polovini užasnog obračuna, ali ni za koga više nije postojao. Ni tada niti u budućnosti, mnogo kasnije, kada je još jednom pokušao da nešto predstavlja.

Grad se podelio u dva tabora: jedna polovina je bila za braću Erp, a druga za Klantonove. Brojna rod-bina Klantonovih u Tombstonu bila je, naravno, uz njih. Ostatak Erpovih protivnika predstavljali su ljudi koji su i dalje strahovali od Klantona,

Pošto Erpovi protivnici nisu bili zadovoljni prvim suđenjem, održano je drugo, što je za Zapad doista bio jedinstven slučaj. Ali svakako ne zato što je Vajat Erp bio u pravu.

Klantonovi prijatelji, u koje se ubrajao, mada ne otvoreno, i pomoćnik šerifa Behan, pokušali su na drugoj raspravi pre svega da nabave materijal protiv čuvenog Vajata Erpa. Ne samo zato što su u njemu videli vođu svojih protivnika, nego što su se osvedočili da je on sa svojim prijateljem Dokom Holidejem pobedio u ovoj borbi revolverima.

Zato su pokušavali na sve moguće načine da mu iskopaju grob. Ali to im nije uspelo. Zvezda, koju su Erpovi u toku ove teške rasprave odložili, prikačena je ponovo čoveku iz Misurija.

Erpovi i Dok Holidej su oslobođeni svake krivice. To je bila borba koju je sama Klantonova banda želela, borba na koju su čuvari zakona bili prisiljeni.

Borba se vodila fer, bar što se tiče Erpovih.

Bilo je strašno što su tri čoveka bila mrtva. Sudija je naglasio da je od trideset metaka koji su ispaljeni u uskom dvorištu malo pogodili cilj. Neshvatljivo je što su šestorica od učesnika u ovoj paklenoj borbi izvukli živu glavu.

Moć Klantonovih bila je uništena. Najopasniji član bande koji je takođe ostao nepovređen, revolveraš Sirli

Bil, strah i trepet Arizone — napustio je Tombston.

I ostali banditi su uglavnom uhvatili maglu.

Virgil Erp je uskoro ozdravio, a i Morgan je prilično brzo preboleo rane. Obojica su ostala u Tombstonu, Virgil jer je tamo pripadao, a Morgan jer je odlučio da prihvati mesto pomoćnika kod svog brata.

Užasan obračun kao da nije ostavio nikakve tragove na Doku Holideju. Posle suđenja sedeo je za zelenim stolom kao i ranije. Kada mu je jedne večeri kelner u Kristal palasu šapnuo na uvo da je Vajat Erp napustio grad, na kockarevom licu nije zaigrao ni jedan mišić. Sa izrazom očiju, koji nije ništa govorio, sedeo je i igrao dalje kao da ga se to nimalo ne tiče i kao da sa maršalom Erpom nikada ništa zajedničkog nije imao.

Vajat Erp je hteo natrag u Dodž Siti, u stari stočarski grad, u koji je tek pre nekoliko godina gvozdenom energijom uspeo da zavede red i mir.

—ooo—

Bilo je rano jutro.

U prostranom dvorištu Saundersovog ranča već je bilo veoma živo. Pored kapije su cepali drva. Iz kovačnice je odjekivao jasan zvuk čekića, a dim, koji je štipao, dizao se sa kopita jednog konja. Štala je bila očišćena, a na malom ambaru tri kaubojas su pravila nova vrata.

U sredini dvorišta je škripao točak na bunaru dok su dve devojke izvlačile vodu iz dubine da bi je odnele u kuhinju i perionicu.

Džon Saunders je ustao posle neprospavane noći, što mu se u posled-

nje vreme često dešavalo, i stajao je u koralu umoran i oronuo.

Rančer je prešao prostrani koral i pomilovao vranca na čijim je leđima pre mnogo godina, dok je još njegova žena bila živa, malog Džonija vodio kroz dvorište. Džoni!

Rančera su mnogo mučile misli na Džonija. Zašto ga je pustio da ode, tog dobrog i poštenog mladića? Radi Grega! Radi jednog nitkova!

Gde bi mogao Džoni na bude? On nije imao novca uz sebe! Od čega živi? Svakako je morao negde da se zaposli.

Džon Saunders je slao svoje ljude na sve rančeve u okolini. Bez uspeha!

On sam je bio u Litl Blu, ali ni on tamo nije ništa postigao. Kauboj Džoni Saunders je nestao. Isto tako ni Indijanki Nointi, koja je sa Džonijem napustila ranč, niko nije mogao da uđe u trag.

Više jahača je dizalo veliki oblak prašine približavajući se ranču. Rančer je podigao ruku iznad očiju da bi ih bolje video.

— Džoni nije među njima — rekao je sam sebi.

U grupi je bilo sedam jahača. U stvari, ukupno ih je bilo osam, jer jedan je izašao ispred ostalih. Bledoliki momak, srednjeg rasta, sa ostrim sivim očima. Greg Saunders!

Saundersovi ljudi su zadržali dah kada su ga prepoznali. Merili su sedmoricu jahača koji su ga pratili.

Greg se zaustavi pored bunara i opali dva metka prema verandi.

— Džon, uobražena njuško, gde se kriješ?

Teškim koracima napustio je rančer koral.

Kada ga je Greg opazio, gurnu revolver u futrolu,

Džon Saunders zastade na pet koraka ispred njega i odmeri prezirivo brata.

— Zar ti ništa ne pada na pamet, burazeru? — doviknu mu Greg kreštavim glasom.

— Kako da ne, Greg. Vidim da nosiš oružje!

— Dobro je što si to zapazio, Džone. Pošto znaš čemu ta naprava služi, bićeš, nadam se, u daljem razgovoru daleko oprezniji.

— Šta hoćeš? — upita rančer.

Greg se cinično nasmeja.

— Prvo hoću da ti izručim pozdrav mog prijatelja Sirlija Bila.

— Sirlji Bil? — jedva izusti rančer.

— Da. Vidim da ga poznaješ. Sirlan je to momak. Skupio je oko sebe izvanrednu momčad. Ovi ovde su njegovi ljudi.

— I šta hoćeš ovde? — ponovi Džon pitanje.

Greg Saunders se naže napred i osloni se levim laktom na jabuku sedla, cereći se s podsmehom na brata.

— Šta hoću ovde, odmah ću ti reći. Sirlji Bil je sada gazda u ovoj pokrajini. To ti je poručio. A kao dokaz da si sa time saglasan, sutra u ovo isto vreme ćeš dati hiljadu dolara za njega.

— Gubi se! — uzviknu rančer, pokazujući rukom kapiju.

Irac se polako ispravi u sedlu.

— Ol rajt, Džon, sada odlazim. Ali sutra rano ujutru u ovo isto vreme, vratiću se sa momcima. Ako ne budeš dobrovoljno dao hiljadu dolara, biće paljbe. Sada znaš odluku!

—ooo—

Sledećeg dana rano ujutru stajao je Džon Saunders na sred dvorišta.

Njegov nadzornik, Norman Tek, mračnog lica, stajao je pored njega.

— Vreme je izabrao đavolski dobro — progunda Tek.

— Da — potvrdi rančer.

— On zna da ste ovde ostali samo sa nekoliko starih ljudi, da je većina momčadi na putu, a samo nekoliko na sa mnom napolju na pašnjaci-ma. Bila je samo slučajnost što sam sinoć došao.

— Jesu li ljudi pripremili oružje?

— Jesu gazda. Ali morate se pomiriti sa time da ljudi neće moći mnogo da učine. Moramo da se pomirimo sa time da praktično samo vašu pušku i moj revolver imamo. Kajd Maduze ima preko sedamdeset godina. Lafort takođe, a i ostali su jedva nešto mlađi. Oni svi više ne mogu biti ni pomoć ni zaštita. Možda bi bilo bolje da oni nikako i ne stupaju u borbu sa svojim oružjem.

— Kako to mislite?

— Ako su to ljudi stvarno Sirlija Bila, sa njima se nije šaliti. Oni će poubijati naše starce pre nego ovi stignu da podignu svoje oružje. Time zaista ništa ne bismo dobili.

— U pravu ste, Tek. Na nekog drugog bi možda ostavilo utisak kada bi videli naoružane ljude, ali na lupeže koji su juče dolazili, sigurno ne. — Rančer je uzdahnuo. — U redu, recite ljudima da odlože oružje i da se prihvate posla.

— Ol rajt, gazda.

Nadzornik se brzo udalj.

—ooo—

U dvorištu se radilo kao i svakog dana. Ništa nije ukazivalo na to da ranč očekuje hordu opasnih revolve-raša.

Stigli su pre nego što su ih oče-

kivali. Prašina je letela u vis iza njihovih konja, stvarajući sive oblake, koji su nestajali tek posle nekoliko minuta. Greg Saunders je opet bio na čelu grupe.

Tek promrmlja:

— Da li da probudim mladića, koji tamo u kaubojskoj kući hrče?

— Koga? — upita rančer, ne okrećući se ka svome nadzorniku.

— Ah, nikakva važna osoba. Verovatno kauboj. Došao je juče uveče kasno i upitao da li može ovde da prenoći. Ide dalje za Nju Meksiko.

Saunders odmahnu rukom.

— Taj nam ne može koristiti.

Grupa bandita je već bila u dvorištu.

Greg Saunders je zaustavio konja tako blizu rančera i njegovog nadzornika da su obojica bili u oblaku prašine.

— Helou, Džon! Vidim da si doveo pojačanje sa pašnjaka.

— Zabluda, Saunders — odgovori Norman Tek muklo. — Ja sam slučajno došao sinoć na ranč. Ali vidim da znate ko je ostao na ranču.

Greg prosikta:

— Mornak ima prilično dugačak jezik, zar ne misliš i ti tako, Fred?

Bandit Fred Genan se iskezi i priđe bliže.

— Imaš pravo, Greg!

Rančerovo lice je bilo namršteno:

— Šta tražiš ovde?

Greg se osvrte i ugleda jednog tamnopuslog čoveka sa uskim crnim očima i glatkim licem. On je sedeo u sedlu na nekoliko jardi iza Grega. Nosio je meksikansko odelo, a preko ramena je imao dugačak bič. Nisko na bokovima visila su u opasaču ukrašenom srebrom dva velika kolta kalibra 44.

— Čeri! Jesi li čuo ovo?

Čuveni bandit, koji je operisao na granici, Manuel „Čeri“ Pika nije dozvolio da se na njegovom licu nešto primeti. Gotovo tiho je odgovorio.

— Da, čuo sam.

Greg pogleda podsmehljivo svoga brata.

— Znaš ti zašto sam ja ovde, Džone? Napolje sa hiljadu dolara koje duguješ Bilu.

— Kome ja dugujem hiljadu dolara? — upita oštro rančer.

— Sirliju Bilu!

— Ja ne dugujem nikome ni centa, Greg. Bilo bi dobro kada bi to mogao da utuviš u glavu. Naprotiv, — ja znam neke ljude koji meni duguju.

Greg pocrveni.

— Pika! Jesi li čuo?

— Da.

I ostali polako priđoše bliže, tako da su sada stajali u jednom redu ispred Saundersa i Teku.

— Čemu ovako dugo naklapanje? — frknu Čeri Pika. — Pare na videlo! Ja nemam volje ni vremena da se bavim govedarima.

Nadzornik zgrči šake.

— Slušaj, moj mladiću! Ako si ti, možda, Manuel Pika, onda samo mogu da se nadam da će ti uskoro neki šerif ući u trag.

Banditovo lice postade tamnije od besa.

— Da, kravlji slugo, ja sam Manuel Pika! Činjenica da me poznaješ je tvoja sreća.

Munjevito izvuče revolver i metak skide nadzorniku šešir sa glave.

— Hajde, prvo donesi novac ova-mo — prosikta Pika.

Greg Saunders vide preko u staji kauboj. Vide i to da je lice njego-

vog brata postalo sivo. Smatrao je da treba da iskoristi ovaj trenutak.

— Biće ozbiljno, mister Saunders — podsmehnulo se on.

— Izbljudi lov, rančeru — javi se Fred Genan.

Onda opališe Pika i Genan istovremeno.

Na desnom obrazu rančera krvavila je rana.

— Vi ste i onako odsvirali — dreknu mali Džoe Mek Lin.

Džon Saunders pogleda svog brata u oči.

— Dotle si doterao!

Greg zagrne promenjenim glasom:

— Dosta sa tvojim lekcijama! Mek Lin je u pravu. Tebi je odzvonilo! Sirli Bil je odlučio da ranč pripadne meni.

Pika je opet žonglirao koltom i hteo je da opali još jednom u rančera.

Ali pre nego što je bandit mogao da povuče oroz, zagrne sa levog kraja dvorišta težak 45-kalibarski kolt. Metak izbi razbojniku revolver iz ruke.

Pika se okrete. Saunders i ljudi Sirlija Billa okretoše se takođe na tu stranu.

Zabeležnuto su rančeru, Tek i ostali gledali u čoveka koji je stajao na prostoru između kaubojske kuće i staje.

Bio je visok, plećat, uzanih bedara. Lice mu je bilo opaljeno a ispod duboko natučenog crnog šešira gledale su oči plave kao čelik. Bilo je to odlučno lice izrazitih crta.

Nosio je belu košulju i oko vrata uredno vezanu crnu mašnu. Crn mu je bio i kratak prsluk i priljubljene pantalone koje su bile zavučene u

teksaške čizme sa ukrašenim visokim sarama.

I opasač od bivolje kože bio je crn, a na njemu su visile dve futrole za koltove.

Kad se Pika okrenuo, stranac nije imao u ruci oružje. Pa ipak, hitac je mogao samo on da ispali.

Pet sekundi je proteklo.

Pitanje koje je onda postavio rančeru, bilo je na vrh jezika i svima ostalima:

— Ko je to?

Tek uzviknu:

— Pa to je kauboj o kome sam vam pričao!

Greg Saunders, koji nije ništa shvatio, uzviknu oštro:

— Je li ovaj ovde pucao?

— Izgleda — progundao Pika. — ali to je sasvim sigurno bila najveća glupost u njegovom životu.

Bandit povuče munjevito drugi revolver i podiže ga u vis. Nije stigao da ga odapne, jer je sa protivne strane, na levom boku stranca sevnuo.

Čeri Pika ostade i bez svog drugog revolvra.

U dvorištu je nastala mrtva tišina.

Iznenada se začu kreštav glas Grega Saundersa:

— Šta se dogodilo, momci? Dozvoljavate da vas jedan jedini čovek savlada?

Irac još nije shvatao. Kao što nije razumeo ovu zemlju, tako nije razumeo ni njene ljude.

Greg Saunders podiže svoj revolver.

Ali sledeći metak stranca nije bio namenjen Ircu već krivonogom, čikljavom Džoeu Mek Linu koji je sa Gregom istovremeno, samo znatno brže potegao.

Dok je još stranac sa srednjim prstom leveice podešavao ogroman revolver na drugoj strani odjeknu desni revolver.

Greg jeknu kao da je ranjen, iako mu je stranac samo izbio oružje iz ruke.

Džoe Mek Lin buljio je u svoj kolt, koji je ležao u prašini, pored prednje noge njegovog konja.

Fred Genan, najopasniji član bande, koji se samo za delić sekunde dvoumio da opali revolver, okrenuo se rančeru:

— Imate savršenog revolveraša, Saunders.

Stranac, koji je svoj kolt sa crnom drškom briljantnom veštinom gurnuo u kožnu futrolu, preduhitrio je rančera sa odgovorom:

— Budi oprezan, Genan!

Dok se polako približavao izgledalo je kao da neprestano gleda u bunar i da jahače više ne drži na oku.

Na nesreću Audijsa Lederera, on je to tako shvatio. Verovao je da ima šansu da izvede svoj dobro uvežbani trik: pucanje kroz futrolu.

Ali, u to je spazio jedan od strančevih revolvera uperen u sebe.

— Nemoj, momče. Ovakve stvari me ljute.

Sa licem iskrivljenim od besa, Lederer odustade od svoje namere.

Stranac je išao dalje, sve dok nije bio pred Gregom.

— Lepo je što smo se upoznali, momče. Ja sam novi kauboj mistera Saundersa. Inače on još ništa ne zna o svojoj sreći. Upravo sam hteo da to saopštim nadzorniku. Uvek je dobro kada se zna ko tumara okolo. Vi, dakle, pripadate Sirliju Bilu. No, on mnogo uspeha ne može da ima sa ovakvim tipovima. Čeri Pika, Fred Genan i Džoe Mek Lin bolje bi ura-

dili da ispare iz Arizone. Ali, šta će Sirlji Bil da počne sa ovom gipsanom figurom — pri tom pokaza na Grega Saundersa — to je za mene prava zagonetka. Helou, rančere! Moje ime je Beri. Naravno, imam još i nekoliko drugih imena, ali nemam nikakve potrebe da vas time zamaram. Nego, ima li posla? Vičan sam svim kaubojskim poslovima. Rukujem lasom i dobar sam vođa goniča stoke. A ako je potrebno dobro rukujem i revolverom.

Džon Saunders se zagrcnu.

— Da, u to sam uveren — reče promuklo.

Sada stranac okrete glavu prema banditima.

— Samo trenutak! Šljam je još uvek ovde. Mogu da zamislim da nećete mnogo žuriti da izručite svom gazdi jedan lep pozdrav od mene.

Fred Genan okrete konja i potera ga.

Time još nije bilo sve gotovo na Saunders-ranču. Sasvim desno sedeo je na svom konju gorostasni Oven Tumb, koji je sve što se odigralo pratio sa sve većom zlovoljom. On kliznu iz sedla i počeo da prilazi velikim koracima. Zaustavi se pred rančerom i pokaza na stranca.

— Je li ovo jedan od tvojih kauboj, ili je revolveraš?

— On je moj kauboj — odgovori rančer muklo.

Sada gorostas otkopča opasač i baci ga iza sebe, zavrnu rukave na košulji i pljunu u šake.

— Onda ću momiku odmah da izglačam njušku. Hajde, momče!

Stranac pogleda rančera.

— Vi sigurno imate za mene važnijeg posla, gazda, ali dva minuta ću nadoknaditi za vreme praznika.

— Dva minuta — prosikta uvred-

ljivo bandit. — Čoveče, tako dugo ti nećeš biti na nogama! Oven Tumb je svakog mladića, koga je uzeo na nišan, dobro potkresao ali tebe ću, njuško, ukopati u zemlju!

On nasrnu na stranca.

Divlje zamahnu desnicom, ali ona samo zazvižda preko glave Beriја koji se munjevito sagnuo.

Novi Saundersov kauboj izmače visoko podignutoj desnici bandita i zadade svom protivniku gvozdenom levicom udarac u rebra. Odmah zatim odjeknu težak udarac desnicom po glavi.

Ovaj dupli munjeviti nalet nije ostao bez dejstva. Oven Tumb je stajao teško dišući i gledao zabezeknuto u svog protivnika.

— Hej, imao si sreću, burazeru. Ali tek sada zapravo počinje Oven Tumb. Sada tek dolazi ono pravo, evo, evo! — Kod svakog uzvika razmahnuo je napred, ali ti divlji udarci su nailazili na pokrivenog stranca ili su ga promašili. Stranac skoči u stranu i doviknu rančeru:

— Vidim da vam ovo postaje dosadno, gazda. Doduše, moja dva minuta još nisu prošla, ali i meni je dosadna ova lopuža.

Ponovo se stranac približi svom protivniku, uputi mu snažan levi aperkat, koji kao kandža divlje mačke, nepogrešivo pogodi vrh brade. Udarac kao da je podigao Ovena Tumba sa zemlje.

Bandit se zaljulja na petama a zatim se svom dužinom sruči u prašinu dvorišta ranča.

Kauboj Beri pogleda Freda Genana.

— Učini mi uslugu, Fred i uzmi momka sa sobom. On nam je ovde na putu.

Smrknutog lica sjaha Genan iz

sedla, zgrabi dvometraša i poče ga vući do svog konja. Onda je pozvao škiljavog Leta Brauna da podigne Tumbov opasač i da mu pomogne. Udvoje su nekako podigli duboko onesvešćenog druga u sedlo.

Kao pokisli psi otkasali su banditi iz dvorišta.

Tri čoveka su, stojeći na sred dvorišta, gledali za njima bez ijedne reči.

Nadzornik se nakašlja i pogleda stranca.

— To sa poslom je, verujem, bila šala.

— Nipošto. Ako ovde ima nekakvog posla, rado ću ga se prihvatiti.

Norman Tek je neprestano trljao nos.

— Preko zime nam nije potreban ni jedan čovek više. Ali sada, za vreme od nekoliko nedelja, svaki čovek nam dobro dođe.

— Baš to mi odgovara — odgovori stranac.

Tek pogleda rančera.

— Šta vi kažete, gazda?

Džon Saunders pogleda ispitivački stranca, a onda se izjasni:

— Šta tu još ima da se kaže? On nas je izvuкао iz neprilike i dužni smo mu zahvalnost. Ako je samo upola tako dobar kauboj kao što ume da puca, može što se mene tiče, ostati pet zima kod nas.

— Ol rajt, gazda — reče Beri. — Onda ću se odmah prihvatiti posla. Sigurno imate i drugih stvari o kojima treba brinuti, a ne samo ove koje se sređuju revolverom.

Rančer ga pogleda ozbiljno.

— Sasvim sigurno, mister Beri. Ali trenutno je, na žalost, tako da je čovek, koji tako dobro rukuje revolverom, potrebniji na ranču nego svi drugi.

Norman Tek je odredio da novajlija radi u koraku. Onda su rančer i nadzornik otišli u staju da pogledaju jednu kobilu, koja je trebalo da se oždrebi.

Jedan stari kauboj je čučao pored životinje. Pogledao je gazdu i rekao:

— Grom i pakao, gazda. Ja sam tog čoveka već video.

— Koga? — upita brzo nadzornik.

— Onoga sa revolverom.

Rančer se nagnu prema starom kauboju.

— Ti ga poznaješ, Džef?

— Da.

— Ko je to?

— Ne znam a ne mogu ni da se setim gde sam ga video. Ali sigurno je da sam ga već ranije video. Mogao bih se zakleti. I tada je kolt odigrao svoju veliku ulogu. Odmah sam znao, čim sam kroz pukotinu na zidu video njegove ruke. Takvu brzinu i veštinu nisam nikada još video!

— I ja to moram da priznam — progundā nadzornik.

Na rančerovom čelu pojavi se duboka bora između obrva kada je nadzornik dodao:

— Možda je on u stvari neki poznati strelac.

— I da je! — procedi Džon Saunders. — On nam je sada potreban! Sada je samo to važno. On je došao kao naručen. U poslednjem trenutku. Nemamo šta da razmišljamo. Šta bismo mi mogli da uradimo protiv Grega i njegovih drugova? To su bili pravi pravcati banditi. A možda nije laž da pripadaju bandi Sirlija Bila. Na žalost, moram mom dragom bratu da verujem svaaku svinjariju.

— Palo mi je u oči da Beri, izgleda, poznaje nekolicinu iz bande. Na primer, Čeri Piku, o kome sam i ja

slušao, ali ga ranije nikada nisam video.

— Zaista, on njih poznaje ali oni njega ne poznaju — odgovori rančer Teku, naglašavajući poslednje reči.

Brzo je pala noć.

Greg Saunders nije odustao od akcije. Pokušao je još iste noći.

Nešto pre ponoći psi na ranču su zalajali.

Više jahača iskrspuše u dvorištu. Greg Saunders je bio među njima.

Rančer je istrčao iz svoje sobe, noseći lampu, a sa druge strane iz kaubojske kuće žurio je i nadzornik.

Jedan čovek, koga još nisu videli ovde na ranču, stupi napred i treptava svetlost lampe ga osvetli. Bio je to visok i krupan čovek. Brkajlija kratkog zatupastog nosa i isturene brade. Njegova razbarušena crvena kosa uokviravala je neobično izobličeno i dole jako prošireno lice.

Košulja drečeće crvene boje bila je razdrljena preko kosmatih grudi. Oba revolvera visila su mu tako nisko na bokovima da je bilo očigledno da imaju pred sobom pravog revolveraša koji puca i levicom.

Teškim korakom, gazeći vrhovima čizama unutra, prošao je pored Grega i približi se Džonu Saundersu.

— Hej, ti si Džon Saunders? Čoveče, šta mi je tvoj novi čovek ovde priredio? Ti si najmio revolveraša. Gde je taj momak? Ja sam posebno slab prema takvim šeprtljama. Naravno, prema onima koji se vzmaju ovuda! Moje ime je Vilijam Brosijus, ali sam čuven kao Sirli Bil.

Razmetljivo je naglasio ono „čuven“.

— Gde je ta lopuža? Hoću da ga rasturim! Imā mnogo takvih malih

razmetljivaca. I te, koji se prave veći nego što su, najbolje je odmah skalpirati. Hajde, Saunderse, gde je taj naduvenko koji se pravi važan, jer zna nekoliko budalastih trikova? Ja imam pravi lek za tog dečaka. Nosem pravo u prašinu. Kada takvi momci dobiju nekoliko unci olova među rebra onda postaju razumni, pristupaju mojoj družini ili ih šaljem na tombstonsko groblje! Moraš priznati da je to najbolja metoda.

Posle tog brbljanja, izgovorenog promuklim glasom, odjeknuo je smeh bandita koji su odobravali svom vođi.

Greg gurnu brata.

— Hajde, dovedi tog revolveraša. Bil će ga udesiti. To je onda uređeno, a ti ćeš zatim izbljuvati dolare.

Rančer snažno ošamari svoga brata.

Greg Saunders se zatetura unazad.

Tombstonski bandit, član razbije-
ne bande Ajka Klantona, uz besni
uzvik posegnu za revolverom.

— Ne tako žustro, Brosijus! — začu se oštar glas sa predvorja rančero-
ve kuće.

Prestupniku zastade ruka. Stade
kao skamenjen i oslušnu glas.

Poznavao ga je. Odviše dobro!

Dvorištem je odjeknuo težak korak, praćen zveckanjem mamuza, sve dok stranac nije došao u krug svetlost, koji je širila lampa. Sirliju Bilu je bio poznat ovaj korak — i čovek.

— Grom i pakao! Vajat Erp! — ote mu se sa usana.

Grobna tišina zavlada na terasi.

Onda Čeri Pika zagrme:

— Jesi li lud, gazda? Ko je to?

Bandit se okrete i zagleda se u omraženog čoveka iz Misurija.

Vajat Erp je bio u Dodžu gde su

Sirlijevi prijatelji povelili proces protiv njega i Doka Holideja. Dobro, on je oslobođen, ali kako je mogao tako iznenada da se stvori baš ovde, u no-
voj oblasti Sirlija Bila?

Polako se pokrenuše mesnate usne bandita.

— Vajat Erp! — ponovi on. — Da, Pika, to je stvarno Vajat Erp!

Bandit sa granice stade pored Sirlija Bila.

— Ali to je ludost! Mora da si se prevario. Kako može to da bude Vajat Erp? On je kauboj, strelac a i borac. Izbacio mi je kolt iz obeju šaka, a Ovena Tumba je rasturio kao krompir! Ali Vajat Erp — ne, ne može on to da bude!

Ne pogledavši Pilku, Brosijus pro-
sikta:

— Zaveži, Pika! Kada ja nešto kažem, onda je to tako. Niko ne poznaje bolje tog čoveka od mene. To je Vajat Erp!

Fred Genan odstupi i potraži zaklon mraka. I mali Mek Lin htede da se na isti način izgubi.

Endi Lederer je bio toliko smu-
šen da je hteo opet da izvede isti trik.

Sirli Bil podiže ruku.

— Ništa ovde, ljudi. To ne vodi ničemu.

— Zašto? — uzviknu Mek Lin. — Ovaj čovek se može oterati.

— To samo tako izgleda — odgo-
vori vođa bande. — Bilo je i žešćih momaka od tebe, Džozel, koji su hte-
li da ga smaknu. Napred, momci. Ako je to novi kauboj, onda nema-
mo ovde šta da tražimo!

Mračnih i podmuklih izraza lica popeše se banditi u sedla.

Kada je Sirli Bil bio u sedlu svog
ričana još jednom se okrenuo.

— Ol rajt, maršale, ovu rundu ste

vi dobili. Ovoga puta ću biti naoružan strpljenjem, a vi nećete većito ostati na ovom ranču.

— U zabludi si Sirli! Ja ostajem ovde tačno toliko dok ti sve zube ne izbijem. A sada hvataj maglu, inače ću te potprašiti!

Škripeći zubima bandit zgrabi uzde i potera konja ispred svojih momaka i svi zajedno napustiše ranč.

Na terasi je bilo tiho.

Džon Saunders je stajao tu, obuhvativši obema rukama lampu da bi uputio treperavu svetlost preko grube daske prema čoveku koji, dakle, nije bio neki nepoznati, daroviti kauboj već slavni Vajat Erp.

Stari peon, koji je toga jutra rekao da poznaje stranca, uzviknu:

— Sada znam! Video sam ga u Vičiti, u glavnoj ulici, kada je Mamena Klementa i njegove momke oterao do đavola. Gospode! To je Vajat Erp. Veliki Vajat Erp!

Mrtva tišina.

Nadzornik koji je prošao pored stepenica trema i stigao na verandu, prekide najzad tišinu:

— Dakle, istina je: vi ste Vajat Erp — reče gledajući sa divljenjem u čoveka iz Misurija.

— Da, mister Tek.

— Zašto nam niste rekli?

— Zato što je to bilo apsolutno nepotrebno. Da je Sirli Bil doznao da sam to ja otpremio njegove ljude onako, dobro bi se čuvao da se ovde pojavi. Sada se pojavio i otkrio. Dvostruki poraz. Naravno, on će samo da misli na osvetu, ali mu za to treba vremena. A to vreme će ići nama na ruku...

— Nama...? — upita rančer priгушено.

— Da, nama! Jer, ako nemate niš-

ta protiv, rančeru, ja ću ostati još neko vreme ovde.

Oči Džona Saundersa zablistаше.

— Šta bi ja mogao imati protiv toga, maršale? Za mene je čast što ste kod nas i što hoćete da nam pomognete. Ali šta će sada biti? Sirli Bil sada zna da ste ovde. On će, verovatno, sada da okupi više ljudi, da bi izveo ovaj težak poduhvat. U to ne treba da sumnjamo!

— Tačno je. Samo ponavljam: njemu je za to potrebno vreme, koje će i nama ovde svakako mnogo da koristi.

— I šta mislite da mi možemo još da uradimo? Naši mladi ljudi su sa karavanom na putu za Santa Fe. To moj brat zna. Zato je i udario na mene sada. On sanja o tome da dobije moj ranč. Prvo je isterao iz kuće našeg starog crnog slugu, a onda mog sina i jednu malu Indijanku.

— Vašeg sina?

— Da — potvrdi rančer pognute glave.

— On je otišao sa jednom Indijankom?

— Ona je živela na ranču već više godina. Rasla je sa mojim sinom. Znam da mu ona mnogo znači.

— Vi ne znate gde je on?

— Ne, maršale. Tražio sam ga već po svim okolnim rančevima, jer on može da se zaposli samo na nekom ranču.

Džon Saunders obavesti tačno maršala gde je sve tražio svoga sina.

Vajat Erp klimаше glavom.

— Ol rajt. Mislim da je sada najbolje da idemo na spavanje.

— Vi ne verujete da će se Sirli Bil vratiti?

U očima maršala pojavi se veseo izraz.

— Ne, rančeru, sasvim sigurno, ne!

—ooo—

Kada je Džoni Saunders napustio ranč svoga oca, krenuo je tamo gde ga niko neće tražiti: na jugoistok, ka Harpervilu.

Njegovo putovanje je znatno otežavalo to što je vodio sa sobom ženu. Ni jedan jahač ne deluje tako komično kao onaj koji drži u sedlu ispred sebe ženu.

Džoni je znao da većina ljudi u ovom kraju još uvek mrzi Indijance. Ali ni po koju cenu ne bi ostavio nesrećnu devojkicu na ranču.

Mladić više nije shvatio svoga oca. Kako je uopšte mogao tog brata, čiji je karakter morao znati, da pozove u Ameriku? Greg je bio u svakom pogledu zao čovek, koji je svim sredstvima hteo da prisvoji ranč. Ako to otac nije primetio i ako je njegova popustljivost prema bratu tako velika, onda on sam snosi krivicu za svoju propast. Džoni nije hteo da učestvuje u takvom završetku, a niti da ga gleda svojim očima.

Tek pred noć stigao je u grad. Brzo je skrenuo iz glavne ulice i potražio konjušnicu.

Imao je, doduše, svega nekoliko dolara, ali nije mogao da rizikuje da ostavi Nointu na ulici, samu poranč konja.

Vlasnik staje bio je stariji čovek sede kose, širokog nosa, snažne vilice ali bez zuba. Izgleda da nije bio samo naglup već i poluslep.

Pošto se Džoni uverio da nikoga nema u staji, pozvao je Nointu da

ostane uz zelenku, a on se brzo udaljio.

Kada je stigao u glavnu ulicu, opazio je, pri svetlosti koja je padala kroz prozor krčme Doža Vimera, čitav red konja.

Mladić pogleda preko pokretnih vrata u unutrašnjost krčme. Tamo je, naslonjeno na šank, stajalo više ljudi u kaubojskim odelima.

Džoni odgurnu vrata i stupi u krčmu. Odviše kasno primetio je nakinđurenu ženu koja je igrala između stolova. Bila je to Meri Froš.

Kada je opazila Džonija, ona odmah poleti ka njemu vičući:

— Evo došao je ovaj uobraženi momak jednom i u krčmu. No, mali, šta radi onaj užtogljenko koga ste odveli sa stanice? Da li je onaj što zaudara na ovce tvoj otac? Moram i njega već jednom ovde da vidim.

— Da, mis Froš — odgovori Džoni hladno — on je ovde ponekad popio viski.

Igračica prosukta:

— Šta ti pada na pamet, mali! Moje je ime Kvin. Meri, Elizabet, Viktorija Kvin. Ali, naravno, da je to odviše za jedan ptičji mozak što ga ti imaš u glavi.

Mladić se okrete.

Sada iza njega odjeknu histeričan glas žene:

— Hej, momci, zar vam ovaj ne smrdi na ovce. Izbacite napolje tog smrdljivca. Zar nije dosta što je ovčar i što vam upropašćuje pašnjake nego se taj deran još usuđuje i mene da vređa. Napolje sa njim! Napolje sa smrdljivcem!

Ljudi koji su stajali za šankom okretoše se. Ali kada su ugledali snažnog mladića, nijednom nije ni padalo na pamet da preduzme nešto.

Sada razjarena pevačica zgrabi čašu sa pivom i tresnu je o pod.

— Kukavice! Svi ste vi kukavice!

Krčmar je otrčao do podijuma za muziku i čim je bacio novčić, razlegla se prostorijom, ispunjenom dimom i galamom, pesma Arizone.

Oči žene su plamtele od besa. Okrenula se i pogledala u jednog gorostasa koji je, naslonjen glavom na obe ruke, zurio u svoj viski.

Pošla je prema njegovom stolu i prodrmala ga. Čovek podiže glavu i okrete joj lice na kojemu se videla duboka mržnja.

Žena uzdrhta. Ipak ona prošapta poverljivo:

— Džoe, vi ste dosta često govorili da bi rado bili moj prijatelj. Da li je još uvek to vaša želja?

Gorostas razvuče lice u grimasu koja je odavala da ima puno razumevanja za nju.

— Naravno, mis Meri — promrm-lja pijanim glasom. — Ja sam junačina.

— No, dobro. Vidite li tamo preko momka? On me je uvredio.

Visoki Džoe Holster podiže se teško, odgurnu sto u stranu i odgega se do Džonija Saundersa.

— Hej, ništarijo! — zagrne on, okrete mladića i raspali ga snažno pesnicom preko lica.

Kauboj se ošamućen zatetura na šank. Ali pre nego što je dobio drugi udarac pribrao se i udario dugajliju stisnutom desnicom u slabinu. Odmah zatim levicom preko uha i ponovo desnicom u bradu.

Dugački Holster bio je dobro razdrman. On se sruči smešno polako na stolicu i ostade na njoj da sedi opušten i staklasta pogleda. To je izazvalo podsmeh nekolicine kauboja.

Žena se besno kao furija, zaleti prema ljudima vičući na njih:

— Proklete kukavice! Vi, prokleti brbljivci, stojte tu i smejete se dok ovaj smrdljivi ovčar prebija vašeg druga. Pljujem na vas, plašljive lopuže!

Jedan čovek nije skidao oči sa još lepe igračice. On počeo da se busa u grudi.

— Da, u pravu si, Meri. Ovde smrdi baš kao u toru. Izgleda mi da smrad dolazi od ovog momka.

Džoni Saunders se već okrenuo i hteo da napusti krčmu, kada za njim počeo snažni Roni Karpenta.

Ali Karpenta nije bio sam. Najednom se stvoriše, tri, četiri, pet, šest kauboja i navališe na mladića.

Kada se najzad napolju ispred krčme, sa bolovima u glavi i telu, podigao, promrsio je kroz zube psovku. Teturajući se, otišao je do ugla gde se ova ulica ukrštava sa glavnom.

Džes Hefkins i Majk Anderson, dva kauboja sa Lapton-ranča, pili su sve do tada u baru Slima Kornera. Prilično pijani teturali su se ka staji da uzmu svoje konje.

Lari Kornvel, koji je takođe pripadao njihovoj bandi, išao je za njima. Bio je to visok i snažan momak koji svoj novac nije trošio u gradu. Sa ostalima je dojahao ovamo samo da ne bi ostao sam na ranču. Bio je potpuno trezan.

Iza njega su išli dva brata Bridžer, blizanci, koji su radili na istom ranču i bili su na glasu kao ubojice. Oni su vrlo malo pili.

Jedan za drugim dogegasti su se ovi mladići do dvorišta u kome je bila konjušnica.

Lari Kornvel povede svoga konja držeći uzde u levoj ruci dok je des-

nom pripalio tek zavijenu cigaretu.

Verovao je da nije dobro video: preko, prema zidu susednog odeljka za konje, pojavi se iz tame u deliću sekunde lice jedne lepe mlade žene. Lice jedne Indijanke.

— Nebesa, pogledajte! — zagrmje on.

Braća Bridžer, koji su još bili u konjušnici, približiše se i stadoše pored Kornvela. Oni su blenuli razrogačenim očima u Indijanku. Onda se razleže kilkot koji i onako smrtno uplašenu Indijanku još više uplašila.

Jedan od braće nasrnu na Nointu, izvuče je iz boksa i gurnu napred.

— Hej, crveni anđele — zakrešta on. — Odakle si, tako iznenada, iskrsla? Je li te Kočiz ovde zaboravio?

Ostali se glasno nasmejaše.

Roni Karpenta zgrabi Indijanku za kosu i povuče je sebi.

— Šta, devojkco sunca, ja ti ne mirišem lepo? Hajde, poljubi me!

Opet se razleže grohotan smeh.

Nointa se munjevito otrgnu i pokuša da se dočepa dvorišta.

Ali Džes Hefkins je već bio iza nje. Zgrabi je za kožnu bluzu i povuče na zemlju.

Sa veselim uzvicima približe se i ostali.

Kao ranjena zver vrištala je žena.

Taj vrisak dopro je do Džonija Saundersa, koji se nalazio u glavnoj ulici. Samo za delić sekunde zastao je preneražen, a onda krupnim, žustrim koracima pojuri prema staji.

Odgurnuo je vrata i odmah se oborio na ljude koji su se zapenušani uz uzvik, valjali po zemlji. On ih odvoji, odgurnu u stranu i podiže ženu koja je ležala na zemlji i postavi je iza sebe, u sigurnost.

Iako je vlasnik bio prilično gluv, ova paklena galama je ipak doprla do njegovih ušiju. Sa velikom svetiljkom pojavi se na kućnim vratima i sa najgornje stepenice osvetli dvorište.

Kauboji su se upravo pribrali od iznenađenja i Kornvel, uz gadnu psovku, navali na Džonija Saundersa. Ostali pođoše za njegovim primerom.

Starac je stajao gore bespomoćan držeći lampu u ruci i osvetljavajući groznu scenu.

Nointa je stajala naslonjena na zid sa široko otvorenim očima od straha.

Mladi Džoni Saunders nije imao ni najmanje šanse protiv ove gomile razjarenih divljaka.

U to se otvori širom kapija i udari s treskom o zid kuće a svetlost lampe pade na jednog čoveka atletske razvijenosti.

Bio je visok najmanje sedam stopa. Imao je snažnu lobanju, široka ramena i mišićave ruke. Nosio je sivu košulju, taman prsluk i pantalone sa sivim prugama. Sa obe strane opasača, načiškanog patronama, bio je gurnut po jedan 45-kalibarski revolver sa drvenom drškom.

Div je odmah shvatio situaciju. U tri panteraska skoka stvorio se kod boraca. Kao da su patuljci, odbacio ih je na obe strane.

Herb Bridžer s treskom udari u zid pored Nointe i onesvesti se. Džesa Hefkinsa snađe udarac koji ga okrete dva puta oko njega samog a zatim ga položi na pod. Majk Anderson dobi takvu zvrčku po nosu da od suza koje su mu navrle na oči nije ništa video.

Ole Bridžer priskoči novom protivniku, ali primi strašan udarac

čivicom dlana po vratu da je danima imao poteškoća sa gutanjem.

Lari Kornvel elastično odskoči unazad i htjede da potegne revolver na gorostasa. Munjevito dolete vrh leve čizme ispod desnice Larija Kornvela i revolver mu je bio izbačen iz ruke.

Na to kauboj Kornvel izvuče nož iz čizme, što je bila velika pogreška.

— Hej, mladiću, za takve šale nemam ni malo razumevanja — dobaci mu div, izbegnu prvi ubod nožem a onda izvuče jednu strašnu kuku sa bedra koja pogodi Kornvela pravo u srce i on pade mrtav.

Džoni Saunders kleče na zemlju i pređe rukom preko okrvavljenog lica. Za sve vreme je zurio u gorostasa. Iz ovog položaja mu je čovek izgledao visok deset jardi.

Starac mu se približi sa lampom i svetlost pade na stranca.

Iako je kauboj bio prilično ošamućen, on ga odmah prepozna. Bio je to suncem opaljen, zelenooki div, koji je nedavno stigao u Harpervil istim vozom kao i stric Greg.

— Hej, mister, gde je vaše sedlo?
— s mukom pređe pitanje preko Džonijevih krvavih usana.

— Da li je ovo tvoja devojka, mladiću? — upita ga div srdačno, ne odgovarajući na njegovo pitanje.

— Da. Radi nje sam imao ovu gužvu ovde.

— A, zar se nisi tukao i u krčmi?

— Ne, ovde sam se tukao.

— Ne slaže se baš sasvim, dečko. Dugački Holster i još dva druga momka znaju to sigurno bolje. Na žalost, ja sam sedeo u kuhinji kod krčmarice i jeo pa sam mogao ceo događaj da pratim samo kroz pukotinu na vratima. Znaš, moj je obi-

čaj da ne dozvolim da me se uznemirava pri jelu.

— Dobar običaj, mister...

— Moje ime je Šort, Luk Šort.

Džonijeva glava se iznenada razbistri.

— Luk Šort — prošapta on.

Momčad sa Laptan-ranča se najednom u paklenoj žurbi izgubila. Jedan je uzeo konje, a drugi su odvukli drugove sa sobom. U tren oka je dvorište, obavijeno noćnom tamom, ostalo skoro pusto.

— Vi ste Luk Šort? — ponovi Džoni s nevericom.

— Da, momče. Nadam se da nemaš ništa protiv — odgovori div stavljajući „virdžiniju” između belih zuba.

Nekoliko minuta kasnije ispričao je Džoni slavnom čoveku sa zapada svoju istoriju.

Luk Šort se počea po bradi.

— Ovo je sve vrlo glupo, mladiću. Ali ti moram reći da ni ja na tvom mestu ne bih drugačije postupio. Ali nemoj da brineš! Tvoj otac će se opametiti.

— Sigurno. Samo da tada ne bude suviše kasno.

Džoni je onda još ispričao Šortu da traži posao kao kauboj.

Teksašanin se nasmeja, a njegovi snažni zubi zablistaše.

— To sam i ja nameravao kada sam došao ovamo. Ali sam ostao da visim u krčmi...

— Kako može gonič stoke da izdrži u tako zadimljenom prostoru?

— To se tako kaže, momče. Ja u džepu više nisam imao mnogo novca kada sam u krčmi našao nekoliko budala opsednutih pokerom koji su hteli da mi i to malo novca isteraju iz džepa.

— A to im je naravno i uspelo?

— Sta ti pada na pamet, mladiću? Ujka Luk nije idiot. Ja imam sedlo ali nemam konja. Dakle, znači, moram da zaradim novac za jednog dobrog konja. A na ranču to traje dosta dugo. Pogotovu ako to treba da bude neki pametniji konj.

— Jeste li izgubili svog konja? — upita Džoni nakrivivši glavu.

— Radoznao nisi nimalo, momče. Dobro, ispričaću ti celu priču. Ja sam svog konja prodao zato što sam morao da krenem na jedan vrlo važan put. Jedan moj dobar prijatelj dole u Tombstonu, imao je dosta teškoća. On me doduše nije zvao da mu pomognem, ali ja sam pomislio da ne može biti od štete ako ja tamo dole malo procunjam i pogledam.

— I...?

Visoki Teksašanin odmahnu rukom.

— Došao sam suviše kasno. On je već sam raščistio i napustio grad.

Džoni Saunders reče poluglasno:

— Takvog prijatelja bih ja želeo da imam. — Onda mu iznenada sinu jedna misao. — U Tombstonu? Hej, pa zar se Vajat Erp nije tamo borio sa Klantonovima!

— Tačno, momče, u pravu si! I to je upravo bila borba u koju sam hteo i ja da se umešam. Ali mu nisam bio potreban. Šteta, hteo sam od Doka Holideja da naučim da se u pravo vreme uvek pojavim. Izgleda da je to prilično teško.

— Vi poznajete Vajata Erpa i Doka Holideja!

— Da, mladiću.

— I vi ste prijatelji? Prijatelji su vam obojica!

Teksašanin se počea ispod šešira.

— Znaš, Džoni, to ne tvrdim. Nekoliko puta sam s njima jahao — ali to je u stvari sve.

Indijanka je celo vreme stajala po strani i bez reči slušala šta ova dvojica razgovaraju.

Teksašanin baci cigaretu na zemlju i pogleda Indijanku.

— Tako, Džoni, a sada povedi svoga konja, uzmi devojkicu za ruku i pođi sa mnom.

— Kuda? — upita rančerov sin.

Teksašanin se nasmeja:

— Ti se nećeš zadržavati u krčmi?

— U krčmi? — zamucnu Džoni.

— Da, ili imaš, možda, nameru da ostaneš ovde?

— Ne, ali...

— Bez „ali“, mladiću. Ujka Luk ima debelu podlogu u krčmi. Vlasnik je bio dovoljno budalast da me natera na jednu krupnu partiju pokera u kojoj je izgubio pet hiljada dolara. Pošto nije imao da plati sada mi je, po ustaljenom kartaskom zakonu, večiti dužnik. A i kada ne bi bilo tako, voleo bih da vidim toga, koji bi imao nešto protiv da ujka Luk iznajmi još dve sobe u krčmi za dva prijatelja.

Ljudi u krčmi otvoriše širom oči kada se iza gorostasa najednom pojavili nabedeni ovčar.

— Sada svi slušajte! — uzviknu Teksašanin. Njegov glas nadjača galamu u krčmi. — Ovaj mladi čovek je Džoni Saunders. On pripada meni! On je u mom društvu. Ko ima nešto protiv njega imaće mene na vratu. Jasno?

Začu se glas jednog omanjeg čoveka sa šiljatim nosom:

— Meri Kvin je kazala da je on ovčar.

Luk Šort se podboči.

— Meri Kvin ima dugačak i prljav jezik i ako još jednom bude takvu glupost tvrdila, zgrabiću je za

pletenicu prekrivenu prašinom i izbacicu je na ulicu.

Gosti se u krčmi glasno nasmejaše.

Teksašanin podiže desnicu koja je bila velika kao lopata, da ih umiri.

— Otac ovog mladića je odgajivač stoke. On ima veliki ranč gore na severu, u Hilsu. Ako neko od vas ipak misli da u nosu ima smrad ova-
ca, taj će me naterati da mu ga na pamuk isteram.

Teksašanin je bio toliko mudar da Nointu uvede u kuću kroz dvorište i na taj način izbegne neprijatne i radoznale poglede gostiju ove krčme. On je gostioničara i njegovu ženu izvestio i tek kada je Nointa bila gore u svojoj sobi on je sa Džonijem ušao u krčmu.

Mala Indijanka je već dugo spavala a mladić je još uvek sedeo u sobi Teksašanina.

Kako bi se još pre nekoliko nedelja, pre nekoliko dana radovao da sretne čoveka kao što je Luk Šort. Velikog čoveka zapada, koji je uz to i prijatelj čuvenog Vajata Erpa i Doka Holideja.

Ali kako je sve to sada drugačije izgledalo. Čučao je tu u sobi Teksašanina i bio očajan.

— Šta treba da se radi? Ja moram da radim da dođem do novca.

— Pa možeš. Za dobrog kauboja ima svuda posla i hleba.

— A Nointa?

— Ona ostaje za to vreme ovde.

— Ne dolazi u obzir — usprotivi se mladić. — Više je neću ostavljati samu.

— Ona nije sama. Vimerovi će se starati o njoj i čuvaće je. Krčmar će se pobrinuti da svaki čovek u Harpervilu dozna: ko dodirne devoj-

ku tome će Luk Šort lično polomiti kosti.

— Hoćete li i vi na put?

— Naravno. Ili si mislio da hoću u ovoj krčmi da zardam?

U Džoniju Sandersu se rodila nova nada. Ako je tako i on će odjahati. Nointa ostaje pod zaštitom Luk Šorta a Teksašanin bi sa njim jahao.

U zoru sledećeg dana oni usta-
doše i odjahaše na istok. Luk Šort je udario putem ka ranču Flojda Frenklina.

Tek kada ih je već put vodio po-
red goveda, Džoni primeti da stoka na leđima ima utisnuto duplo F.

— Hej, valjda nećete Flojdu Frenklinu, mister Šort?

— Zašto da ne? Usput sam čuo o njemu. On mora da ima veliki ranč. U to sam čak siguran.

— Da, ima najveći ranč u celoj okolini. Ali i najdivljiju momčad koja se može zamisliti. Još pre sedam godina između njegove zemlje i pašnjaka mojega oca nije bilo ni jednoga ranča. Uvek je dolazio do čarki između njegovih i naših ljudi. Kada su ovamo došli Džordž Kramer, Majk Denaton i Ralf Karlton, počeo je Frenklin da šikanira njih, a mi smo od tada mirni i spokojni.

— Da li te on zna lično?

— Ne, nikada ga nisam video.

— A neko od njegovih ljudi?

— Ne, ja sam tada imao tek tri-
naest godina pa ni rančer ni liko od njegovih ljudi nisu me mogli zapamtiti.

— O! rajt, napravićemo posetu ranču.

—ooo—

Kada se pred njima pojavio ranč, Džoni Saunders zauzda zburjen svog zelenka.

Oko celog ranča je bila podignuta ograda. U zemlju su vrlo gusto, jedan pored drugog, bili zabodeni kolčevi, na indijanski način.

— Ovaj se nije loše osigurao — primeti Teksašanin. — Ovo je prava tvrđava!

Reči Teksašanina je potvrdio i stražarni toranj, koji je iskrsnuo iza ograde.

— Prokletstvo, mora da imaju rđavo iskustvo — progunda Luk.

Kada su stigli pred kapiju, izvuče Teksašanin jedan od svojih revolvera i njime zalupa na teškim vratima.

— Šta hoćete? — upita jedan glas kroz pukotinu na kapiji.

— Mi tražimo posao, burazeru — odgovori Teksašanin.

— U redu. Ali ako ste jahači, a ništa ne znate, biće batina.

— To volimo da čujemo, mladiću. Otvori već jednom.

Kapija se otvori, a njih dvojica ujahашe u dvorište. Jedan čovek, koji je imao izgled bikla spremnog da ujede, sa snažnim golim gornjim delom tela i nabreklih mišićima, priđe im.

— Šta vi hoćete? — obrati se on obojici najdubljim basom.

— Prokletstvo, zar moramo to da ponavljamo na svakih deset koraka? — odbrecnu se Teksašanin. — Već smo rekli momku na kapiji da tražimo posao.

— Ne reskiraj tako drsku njušku, đugački. Može ti se, naime, ovde odmah začepiti.

— Možda hoćeš to da učiniš, gorilo?

— Da i to odmah.

Ljudina zgrabi brzim pokretom levu čizmu Teksašanina da bi povukao jahača sa konja. Taj trik je

on već stotinu puta sa uspehom izvodio. Ali sada je doživio da njegov protivnik zna sto puta oštrije trikove i samo ga je razljutio.

Vrh čizme Teksašanina polete u vis i pogodi snažnog Frenklinovog kauboja u grlo. Rik Bejker prigušeno urliknu i zatetura se unazad.

Luk Šort kliznu iz sedla.

— Ti možeš još mnogo i boljih stvari od mene da naučiš, momče — reče glasno i uspravi se u svojoj veličini. Već ranije je primetio pred vratima rančerske kuće čoveka sede kose, kojeg je s pravom smatrao za rančera.

— Ne mogu da verujem da te je tvoj gazda, majmune, postavio da ovako dočekuješ pristojne ljude kao da su se našli u razbojničkom gnezdu.

Iz svih zgrada, ambara i staja pojavili su se ljudi, koji su zabezeknuto posmatrali događaj.

Teksašanin povede svog konja do rančerske kuće, zastade pred stepenicama, pogleda sedog čoveka i pozdravi ga dodirujući obod šešira.

— Hej, mister, izgledate mi razumni. Možda bi ste mi mogli dati jedno obaveštenje. Mi smo kauboji i tražimo posao.

Šezdesetogodišnji Flojd Frenklin, koji je tačno video šta se događalo od njihovog dolaska na ranč i kome se ogromni Teksašanin dopao, napravio podrugljivo lice.

— Vi tražite posao? Kao šta? Možda kao čovek koji udara, gazi ljude?

— Ne, mister. Ako je ovde još nešto potrebno, onda bih vam predložio da onog gorilu malo obradjete. Mi smo kauboji. Žao mi je što moram to još jednom da kažem.

Frenklin je zinuo od zbunjenosti.

Tako mnogo smelosti ovaj samouveni čovek još nije doživeo.

— Vi vodite prilično grub razgovor, mister.

— Ne mogu da kažem da se s nama ovde blago postupa. Pripadate li vi rančеровој porodici?

— Ja sam Flojd Frenklin — odgovori sedi čovek ponosno.

— Dobro, onda ne mora da ponavljam pesmu, mister.

— Ne — odgovori rančer — ne morate da ponovite. Ako momak sa svetlom kosom ima neke od vaših kvaliteta, onda ću biti zadovoljan da doznam vaša imena.

— Dobro, ja sam Luk a ovo je Džoni.

— Ol rajt. Kaubojska kuća je preko, a nadzornik treba da dođe svakog trenutka.

Tako je Teksašanin Luk Šort sa Džonijem Saundersom dobio posao na ranču Flojda Frenklina.

Niko nije pitao za njihova prezimena. Njih dvojica nisu smatrali za nužno da govore o nečemu što očigledno ovde nikoga nije interesovalo, a najmanje rančera.

Da su odlični kauboji, dobili su vrlo brzo priznanje nadzornika, malog Listona sa glavom kao u ptice. Već posle nekoliko dana poverio je Liston Teksašaninu tako važan posao kao što je raspodela rada na ranču.

Prošlo je jedva tri nedelje od kako su ova dvojica bili na Frenklinovom ranču, kada se jedno veče otvori kapija i čuvar propusti više jahača u dvorište.

Luk Šort nije verovao svojim očima kada je u prvom jahaču prepoznao tombstonskog bandita Sirlija Bila. Naglo šmugnu iza kaubojske kuće i ostade tu da prisluškuje.

Jedan čovek srednjeg rasta, nerвозно mlatarajući rukama kroz vazduh, kliznu iz sedla, pope se uz stepenice rančerske kuće i viknu:

— Mister Frenklin! Gazda je tu!

Na svoje bezgranično čuđenje, opazi Teksašanin da se rančer odmah pojavio na vratima i da je Sirlija Bila pozdravio kao starog prijatelja. Vrata kaubojske kuće se otvoriše, Džoni Saunders se ušunja u dvorište.

Kada je stigao do ugla kuće Luk Šort ga povuče. Džoni je zurio uplašeno u Teksašanina.

To su oni!

Luk Šort vide da mladić drži u ruci revolver.

— Gurni revolver u džep, momče. Osećam da ćemo ga uskoro trebati.

— Onaj čovek tamo pored rančera, manji, to je Greg, brat moga oca. — Džoni je namerno izbegavao da tog čoveka zove svojim stricem.

Teksašanin jedva čujno zazvižda.

— Do đavola! Verujem da sam počeo da shvatam, Džoni.

— Šta mislite?

— Ne pada ti ništa na pamet u vezi sa ovim sastankom?

— Ne. Jesu li to kauboji?

Teksašanin se nasmeja promuklo.

— Sačuvaj bože, mladiću. To su banditi! Onaj veliki tip pored rančera je Sirli Bil.

— Sirli Bil? — ote se Džonu skoro glasno.

— Da, i ako se ne varam, onaj tip iza njega je Manuelo Čeri Pika. Mladić pored njega može da bude Džoel Mek Lin.

— Prokletstvo, to nije moguće! Sirli Bil, Pika i Mek Lin? Šta rade oni ovde?

— To sam se i ja pitao čitavu jednu minutu. Sve dok mi nisi rekao da

je onaj čovek tvoj dragi stric. Tada mi je sinulo!

— Ja još uvek ne znam na šta vi mislite.

— Razmisli, momče! Tvoj stric je ovde sa lopuzama kod starog protivnika tvojega oca.

— Vi verujete da se on priključio Širliju Bilu i da zajedno s njim hoće da podbada Frenklina protiv njega.

— Ne mogu da se oslobodim sumnje.

— Ali ja sam mislio da je Greg na ranču.

— Jesam li ti rekao da se tvoj otac morao opametiti. Najverovatnije ubrzo po tvom odlasku sa ranča. — Mora da je on svog milog brata dobro potprašio. Kao hvala za sve, ovaj „čestiti“ čovek se udružio sa banditima koji su se brzo posle pada Ajka Klantona okupili. Kako sam čuo još u Harpervilu, najmio je on za sebe grupu ljudi. Takve lopuze se, očigledno, uvek dočekaju na noge. Momak može da govori o sreći što nije u Tombstonu učestvovao u obračunu sa Ajkom i Mek Loverijem. Dok Holidej ga sigurno ne bi prevideo.

Njih dvojica su se svojski naprezali pa ipak nisu mogli da čuju ništa od razgovora koji se vodio na ulazu u rančersku kuću.

Frenklin nije ni pomišljao da bandite pusti u kuću. On je sa njima pregovarao pred vratima. Dakle, on nije bio samo rančer pljačkaš, nego je taj Flojd Frenklin bio u dosluhu sa banditima.

Džoni došapnu Teksašaninu.

— Trebalo bi da se izgubimo odavde.

— Zbog čega?

— Ako Greg otkrije da sam ovde onda je sve gotovo. Frenklin će pustiti da nas rastrgnu na komade.

— U svakom slučaju mi bi smo mu to otežali koliko god bi to bilo moguće. Sada se vrati natrag u svoju klopku. Ja ću ostati još malo na svežem vazduhu.

— Ali...

— Nema „ali“. Ujka Luk ima veće iskustvo u ovim stvarima. Možeš mirno da spavaš. Ako se bilo šta dogodi, probudiću te na vreme.

— Ol rajt.

Džoni se nerado udalji.

Još uvek su banditi stajali na drugoj strani dvorišta i razgovarali sa rančerom. Luk Šort se nije usuđivao da im se otvoreno preko dvorišta približi. Ipak, morao je neko saznati šta se tamo preko govori.

Teksašanin pođe duž ambara i stiže do bočne strane rančerske kuće. Oprezno se došunja, priljubljen uza zid, do ugla kuće. Odatle je mogao dobro čuti glasove ljudi na verandi.

Širli Bil je vodio reč.

— Stvar se ne odvija onako kako smo mi zamislili, Frenklin. To mora da nam bude jasno. Sa tim čovekom nije tako lako izaći na kraj. U to budite uvereni, ja ga poznajem...

Tada se začu rančerov dubok glas.

— Ja vas ne razumem. Sa tim momkom se mora izaći na kraj. Smešno, u pitanju je jedan jedini čovek! Moja družina, sastavljena od divljih momaka, je spremna. A ko se pred imenom krije i kukavički drhti — takav bratac ne uspeva. Da sam se ja tako prenemogao ne bih nikada postao ono što sam danas.

— Ne idi tako daleko, rančeru — prekide ga zapovedničkim tonom tombstonski bandit. — Ja znam šta treba da radim. Šta vi uobražavate? Budite srećni što ste, zahvaljujući Gregu Saundersu, sada na mojoj strani, inače bi vaša staja takođe do-

spela za plaćanje! Ne zanosite se time da se ja plašim od nekoliko vaših tipova. Ja iza sebe imam više ljudi, a svaki od njih vredi pet puta više nego vaši kaulboji. Dakle, bez prigovora, stari! Vi hoćete da likvidirate Džona Saundersa — i to će biti učinjeno. Ipak, vaši momci će činiti ono što ja naredim. A vi držite jezik za zubima. Ako vi potcenjujete momčad na S-ranču, to je vaša stvar...

Ovo je bilo odviše za Flojda Frenklina, čoveka koji je bio naviknut da zapoveda.

— Slušajte, Vilijame Brosijus, bilo bi dobro kad bi ne bi ste zaboravili dve stvari: prvo, da ste ovde na mojoj zemlji i da sam čovek koji znam da je branim. Drugo, da u više gradova visi poternica sa vašom slikom. Ili zamišljate da ja ne znam da ste iskoristili skandal u Tombstonu nakon okršaja u O. K. koralu i na miru opljačkali banku u Merkuriju. Vaš mašer je što su vas prepoznali, moj dragi.

Ruka bandita polete ka koltu.

Prvi put u svojoj sumnjivoj karijeri bio je Greg Saunders u stanju da istupi. On se postavi pred rančera i pogleda Sirlija Bila blistavim očima.

— Šta to treba da znači, gazda? Zar zbog ovako glupe svađe da stavimo sve na kocku? Nama je Frenklin potreban, to vi dobro znate.

— Da — promrsi otpadnik od zakona. — Ali on ne sme sebi dozvoliti da govori tako izazivačkim tonom sa mnom. On je samo rančer pljačkaš, kradljivac stoke. Čovek koji je uništio male farmere i godinama s puškom u ruci silom nametnuo svoju volju celoj pokrajini. Poznajem ja tog Flojda Frenklina veoma

dobro! On nema nikakvog osnova da ovde izigrava gazdu. Gazda sam ja. Ako smatra da zna nešto o meni, onda mora izaći na videlo i to što ja koješta o njemu znam.

Flojd Frenklin je kipteo od besa.

— Vi ste se, uprkos svemu, što se mene tiče, preračunali, Sirli Bil. Ja sam se do današnjeg dana otvoreno borio za svoje pašnjake. Vi ste, međutim, bandit i ozloglašeni razbojnik, ubica i poznati član Klantonove bande! Vi ste u Tombstonu uspeali da umaknete Vajatu Erpu u poslednjem trenutku, a sada živite u strahu jer...

Razbojnikova ruka ponovo kliznu prema oružju.

Tada Greg Saunders, doskorašnji kicoš, zgrabi obema rukama razbojnika za desnicu.

— Stoj! Obojica ste poludeli! To bi bilo upravo ono što na S-ranču i priželjkuju. Rastrgnite jedan drugog! Šta imate od toga, Sirli Bil? Vi hoćete da postanete drugi Ajk Klanton. Ja vam, međutim, tvrdim da na ovaj način ništa nećete postići. Meni se čini da je Ajk Klanton bio sasvim drugačiji čovek. Ne pokazujete veliku razboritost. A vi, Flojde Frenklina, ponašate se kao naduveni paun. Zar niste hteli Saundersov ranč da priključite svojim pašnjacima? Zar niste hteli da ostvarite san svoga života da posedujete ranč moga brata? Zar ne biste tada bili u stanju da male posednike, koji su se tu ukotvili, bez muke rasterate?

Frenklin procedi kroz zube:

— Sirli Bil je prvi počeo svađu, ne ja. Osim toga, Saunders, da li zbilja treba da vam poverujem da nemate baš nikakvog interesa za ranč vašega brata?

— Da — uzviknu Greg odlučno.

Preko, od kaubojske kuće, odvoji se jedna senka koja se lagano približavala i zaustavila u sredini dvorišta.

Džoni Saunders!

Mislio je da sanja. Ovo što je sada čuo smatrao je neverovatnim. Ovaj čovek nikako nije mogao da bude njegov stric Greg Saunders, očev brat. Čovek za čiji je dolazak u Sjedinjene države njegov otac žrtvovao veliku sumu novaca.

— To ne razumem — rekao je rančer upravo u tom trenutku. — Vi ćete svoje zahteve za taj ranč postaviti čim u ovom kraju ne bude ni jednog čoveka koji nosi ime Saunders.

— Ne — Greg isturi glavu kao ptica grabljivica i prosikta: — To ni pošto neću. Ja, naime, imam svoj cilj kao i vi i Sirli Bil. Hoću da ga uništim što mi je učinio nešto što ne mogu da mu oprostim. Hoću da ga uništim i da ga takvog vidim na zemlji. A sa njim i njegovog sina, na koga je tako ponosan, tog prokletog derana. Hoću da ih uništim obojicu. Dakle — zastao je teško dišući — zašto vam to, uostalom ne bih rekao? U ono vreme, kada je on prvi put došao u posetu Evropi, bio sam veoma mlad i imao lepu, veoma lepu prijateljicu. Kad je upoznao devojkicu odmah mi ju je oteo. Došlo je do borbe. Pri tom je ubio devojkicu a ja sam nedužan otišao na robiju. Dvadeset godina sam ja, gospodo, sedeo iza zatvorenih zidova. Zatvoren sam sa devetnaest godina a sada mi je trideset i dve. On je oputovao, a kada su mene pustili na slobodu, grizla ga je savest i pozvao me je ovamo. Ali samo da bi me obeshrabrio. Stigao sam ovamo ispunjen željom za osvetom. On je to osetio,

Ja ću ga uništiti, jer je on u stvari ubica...

— Ne! — odjeknulo je dvorištem utonulim u noć.

Zaverenici se trgoše i okrenuše glave.

Na sredini dvorišta, jedva osvetljenom slabom svetlošću lampe, koju je rančer držao, stajao je mladi kaubojski.

— Džoni — ote se Saundersu.

— Džoni — uzviknu rančer. — Šta tražiš ovde? Šta se muvaš ovde po dvorištu? Odmah se vrati u kuću.

Mladić međutim ostade da stoji užarenog pogleda.

Greg je piljio u njega kao da je sablast. Zatim je prasnulo:

— Frenklin, jeste li poludeli? Šta traži ovaj pas ovde na vašem ranču?

— Kako? Pa to je jedan od mojih kaubojica — uzviknu Frenklin ništa ne shvatajući.

— Jedan od vaših kaubojica — urlao je Greg. — Čoveče, pa to je Džoni Saunders! Sin moga brata!

Uzvik iznenađenja oteo se sa usana svih ljudi na tremu.

Sirli Bil potrčao odmah niz stepenice.

Frenklin je stajao potpuno smušen i promućao:

— Džoni... Saunders...? Pa to je nemoguće! Taj se nikada ne bi usudio baš kod...

Sirli Bil se ustremio na mladića. Sledili su ga Greg, Pika, Mek Lin — i još nekoliko lupeža.

— Ubijte ga! — vikao je histerično Greg. — Bil, sabi tog sina ubice u zemlju. Raskinite ga, udavajte ga, ljudi! Tog...

Luk Šort nije imao izbora.

Ma kako mu to teško padalo, morao je da se umeša. Gotovo nije bilo sumnje da će u ovom zatvorenom

dvorištu protiv tolikih ljudi doživeti poraz.

— Stoji!

Gromko i odsečno odjeknuo je njegov poziv dvorištem.

Sirli Bil se trže kao ošinit bičem. U prvom trenutku ču se učinilo da čuje glas Vajata Erpa. A onda je na jednom znao ko stoji na mračnom uglu kuće.

Banditi zastadoše, zgleđajući se. Oni opaziše divovsku priliku nedaleko od njih.

Frenklin ju je takođe opazio.

— Luk! Šta ti je palo na pamet? Vрати se u kuću.

Sirli Bil zabaci glavu.

— Luk! Da niste vi mesečar, Frenkline?

— Da ne radi i ovaj čovek kod vas kao kauboj?

— Zašto da ne, a? — progundā nesigurno rančer. — Konačno, moja stvar koga ću uzeti u službu. On je izvanredan kauboj.

— Sigurno! Možda ćete nam kao sledećeg prezentirati Vajata Erpa, koji je tako isto izvanredan kauboj i još bolji strelac. Zna li vi prezime ovog dvometraša?

— Mene ne interesuje prezime, Sirli Bil.

— To sam i mislio. Tako nešto može ponekad prokletu da se sveti. Ovaj čovek je Teksašamin i zove se jednostavno Šort. Nije šaljivo ovo što ćete čuti. Ako dodate njegovo ime, koje vam nije prečutao, onda se iznenada začuje nešto što nije ni šaljivo ni bezazleno. Luk Šort! Kako vam se to dopada, mister Frenklin?

— Ne drži govore, Bil! — razleže se oštar glas Teksašanina.

Frenklin je zurio u kolosa.

— Vi ste... Luk Šort?

— Da, rančeru.

— I vi ste imali obraza da sa Džonijem Saundersom dođete ovamo, da se uvučete na moj ranč i da prećutate svoje prezime?

— Vi nas niste pitali za prezime, rančeru.

— U redu, Šort. Mene ne zastrašuju velika imena. Ja nisam Sirli Bil, koji je, izgleda, bio veliki samo pod Ajkom Klantonom. Rendi, Lorens, Kolins! Zgrabite tog čoveka i svršite s njim!

Ova trojica kauboja, koji su stajali uz rančera na verandi, pođoše prema Teksašaninu.

— Čekajte! — uzviknu Sirli Bil. — Stanite, momci! Situacija je opasnija nego što vi mislite. On nije jednostavno samo čovek koji se zove Luk Šort. To je čovek sa dve ogromne pesnice i dva vrlo brza revolvera, čovek koji osim toga ima običaj da iznenada iskrsne u blizini Vajata Erpa. Mogu da se kladim da on nije sam. Dakle, oprezno, ljudi!

— Brbljivac — prodere se rančer. — Navalite, momci!

Ali momci su očigledno više verovali opomeni velikog bandita Sirlija Bila, jer su i dalje stajali nepomično.

Sada je Džoni eksplodirao:

— To što si napričao, Greg Saunders, je laž. Prijava laž! Moj otac nije ubica! Ali tebi ću sada sve reći. Ti nisi samo bezobrazni, prijava izdajica već si ti i lažljivac! Dođi ovamo, bori se sa mnom, ako imaš hrabrosti. Mi nemamo potrebe da se prikrivamo iza laži. Mister Šort i ja smo sami...

— Umiri se, Džoni — prekide ga naglo Teksašamin.

— Zašto, mister Šort? Sa ovim banditima može se otvoreno govoriti. Ja...

— Ipak, treba da držiš jezik za zubima! — zagrne Luk Šort.

— Ne, mladiću, — umeša se Sirli Bil — samo reci sve, mi smo ljudi sa kojima se može govoriti. Vi ste, dakle, sami ovde?

— Da, i to kažem sa puno ponosa! — zaurla Džoni. — Nama nije potrebno da vučemo iza nas celu družinu.

— Ne mora to da bude družina — provocirao ga je lukavi lisac Sirli Bil. — Ponekad je dovoljan i jedan jedini čovek, ako je opasan.

— Mi smo sami!

— Dajem ti reč da ti se neće ništa dogoditi ako mi kažeš istinu — do-
baci mu tombstonški bandit.

— Lažljivac! — zagrne Luk Šort. — Nemoj da te ova lopuža izblefira, Džoni! Čast! Takav tip nema časti! Sirli Bil se osvrte.

— Momci, jasno je da su ovi psi sami. Navalite! Ali oprezno sa Teksašanimom...

Sa divljim uzvicima ustremiše se banditi i kauboji na Teksašanina.

Prvoga je džin odbacio nogom i ovaj je odleteo na ostale. Time je dobio malo u vremenu.

Još je verovao da će se, možda, bekstvom izvući iz ove teške situacije za koju je bio krivac nerazboriti Džoni. Ali već su dolazili protivnici i s leve i s desne strane.

Onda navališe i s leđa. Sa svih strana. Kao krila vetrenjače odupirali su se snažne ruke Teksašanina.

Hteo je da se dokopa Sirlija Bila. Ali ti lisci su bili suviše lukavi da se upuste u neposrednu borbu sa opasnim Lukom Šortom.

Oni su padali kao muve u jesen. Ali bilo ih je odviše. Sa svih strana su navaljivali uvek novi, uvek sveži protivnici. Konačno ih je bilo tačno

mnogo oko njega da im kolos više nije mogao odolevati.

Sa opakim sjajem u očima, povede Sirli Bil najzad savladanog Šorta kome su prethodno vezali ruke.

— Da, Luk... — podsmehnu se Bil — nije trebalo da se udružiš sa nezrelim mladićem. Balavac ti je došao glave.

— Nemojte se zaleteti, Sirli Bil — dobaci mu zarobljenik. — Vi ste se već više puta preračunali. Samo vam mogu toliko reći da mladić zna manje nego ja!

Bio je to blef, ali to je bilo dovoljno da vođa bandita postane oprezan.

— Sklonite ga! Najpre ga negde na sigurnom mestu zaključajte dok se ovde sve ne raščisti, a onda ćemo na miru uživati u njegovom kraju... kraju velikog Teksašanina.

Sa divljim uzvicima odvučkoše banditi Šorta odatle.

Džoni Saunders je prilično brzo bio na zemlji.

Za to se pobrinuo sam Sirli Bil, a Mek Lin je svojom prijavom čizmom oborenog držao na tlu.

Luk Šort nije ni slutio da će upasti u klopku. On nije mogao da zna da je Sirli Bil baš Frenklinov ranč izabrao za svoje prebivalište. Da je bio bez mladića, on bi se sasvim sigurno nekim blefom izvukao iz ove gužve.

Čvrsto vezanih ruku i nogu, ležao je iza svakojakih starudija u šupi za alatke. Gde su Džona smestili i šta je sa njim to nije znao a to ga je jako zanimalo.

Greg je hteo da ga ostave u ambarru, ali to rančer nije dopustio. On nije verovao Irču. Zato je zarobljenog sina svoga starog protivnika ostavio u rančerskoj kući, na podu jedne odaje i zaključao ga.

Vajat Erp je čekao dok kauboji nisu iščezli u kući, a onda baci pogled na rančersku kuću. Čim se u njoj ugasila svetlost, pređe preko dvorišta, uze svoje sedlo iz konjušnice a iz korala svog vranca.

Već posle nekoliko minuta jurio je čovek iz Misurija u oštrom galopu na istok.

Možda je gonio neku sablast, ali misao koja mu se ugnezdila u mozgu naterala ga je na ovaj put.

Grabio je prema Harpervilu.

U zoru stiže u grad. Skliznu iz sedla pred poštanskom zgradom, ali odmah utvrdi da je još zatvorena.

Kada je zakucuo, pojavi se na vratima mlada devojkica sa svetlo-plavim očima ljupkim prečastim nosićem i dugom plavom kosom.

— Bro jutro, mis! Mogu li da pređam jedan telegram?

— Da. Moj deda je... bolestan je. Ali uđite unutra.

Ona je otvorila širom vrata i maršal uđe u kancelariju.

„Bolest“ dede se mogla odmah osetiti: miris viskija udarao je u nos čoveku iz Misurija već kod vrata.

Tamo preko, na malom ležaju, bio je ispružen krupan i snažan bradati čovek i glasno hrkao.

Devojkica je plašljivo pogledala stranca.

— Juče je jedan njegov prijatelj imao rođendan pa su to svojski proslavili.

— To nije važno, mis. Ja samo hoću da pošaljem jednu poruku.

— Molim.

Ona sede iza šaltera za sto, uze list papira i zamoči pero u mastilo.

— Mis Neli Kešmen, Tombston.

Pero je škripeći klizilo po papiru.

— Molim javite poruku D. H. Ja sam kod Harpervila. V. E.

— V. E. — ponavljala je devojkica, a pero je još jače škripalo po papiru. Onda je zastala za tren i pogledala stranca.

— Pet dolara.

Vajat izvadi zatraženu sumu i položi je na izlizani šalter.

— Do viđenja!

— Čekajte! Šta znači ovo D. H. i V. E.?

— Tri puta smete da pogađate.

— Ne radi se o tome. Potpis mora biti potpun.

— Ol rajt. Dakle, D. H. znači Dok Holidej a V. E. Vajat Erp. Je li to dovoljno?

Ona s nevericom odstupi jedan korak. Onda stavi male pesnice na sto.

— Ako verujete da možete da me držite za budalu, mister...

— Erp.

On izvadi svoju maršalsku zvezdu iz džepa, pruži je devojkici i reče:

— Ovo je, doduše, samo komad metala, ali ima svoje značenje.

Mlada žena je zurila u metalnu zvezdu, onda ju je okrenula i pročitala ugravirano ime vlasnika:

— Va — jat Erp! Ne! — prošaptala je gotovo bez daha. — Kako ste došli do njegove zvezde? — Ona požuri do ležaja i prodrma starog koji je još uvek hrkao.

— Dedo! Probudi se! Brzo! Tu je jedan čovek. Varalica...

Stari poštar se uspravi stenjući, počeo da trlja oči, zevnu i sasvim mirno stavi naočare na nos. Jedan trenutak je zurio u čoveka pred šalterom. Onda skide naočare pruži ih unuci i progundao:

— Obriši stakla!

Kada ih je ponovo stavio, podigao

je obrve i duboke bore mu se pojavile na čelu.

— Do sto đavola i Indijanaca! Ja ću poludeti! Liz, zlato moje! Znaš li ko tu stoji? Slutiš li uopšte, siroto jagnje, ko je doneo jutarnji sjaj u ovu našu bednu sobu? Liz, to je — ti mi nećeš verovati, ali ti se mogu zakleti, jer sam ga već jednom video: to je Vajat Erp! Da, on je. Veliki Vajat Erp!

Stari prсну u grohotan smeh i požuri sa ispruženim rukama prema maršalu.

— Mister Erp, upoznao sam vas pre mnogo godina u Elsvortu, kada ste onog vašljivca Bena Tompsona učili zanatu. Nikada nisam zaboravio vaš lik. Evo, upitajte moju unuku koliko sam joj mnogo pričao o vama. Liz, hej Lizi, gde se kriješ?

Devojka je stajala iza dede. Stari je zgrabi i odvuče do šaltera.

— Evo, devojko, pogledaj ga! Dobro ga pogledaj! To je veliki Vajat Erp!

Maršal joj pruži ruku i prijateljski se osmehnu:

— Hello, mis Elizabet!

Devojku općini osmeh u njegovim očima i ona mu pruži ruku.

Vajatu pade teško što mora da se rastane od poštara i njegove dražesne unuke. Ali on je morao dalje.

Nešto dalje u istoj ulici nalazila se krčma. On opazi krčmara, opasanog zelenom keceljom, kako čisti trem.

— Hello, mister! Može li se već dobiti kafa?

— Vrela i jaka — odgovori Džoe Vimer.

— O! rajt.

Vajat kliznu iz sedla i zaveza vranca za gredu.

Gostioničar ubrzo donese kafu i veliki komad hleba sa sirom.

Vajat je imao poseban razlog da dođe ovamo.

Nedavno, kada je sa juga dolazio i projahao kroz grad, opazio je, kroz prozor krčme, lice jedne lepe Indijanke. Sigurno bi je odmah zaboravio da mu nije rančer Džon Saunders ukazao na mladu Indijanku sa kojom je njegov sin napustio ranč.

Skoro četvrt sata zadržao se Vajat Erp u krčmi. Ali Indijanku nije video.

A da pita za nju bilo je istovremeno dobro i isključeno. Što god bi preduzeo, činilo mu se da bi ostavilo rdav utisak i izazvalo svaštojalke sumnje.

Čekao je još nekoliko minuta, onda je platio račun i izašao napolje, gledajući još uvek oko sebe.

Kada je uzjahao, poterao je vranca kao nehotice sredinom ulice, pogledao gore i opazio Indijanku na istom prozoru na kome je bila i prvi put.

On je pozdravi podigavši ruku. Devojka ga je gledala iznenađeno i sa čuđenjem.

I pošto je otvorila širom prozor, on se usudi da je upita:

— Nointa?

Ona i nehotice klimnu glavom.

— Ja sam Džonijev prijatelj. Gde ga mogu naći?

— Odjahao je sa nekim visokim čovekom. Na neki ranč.

Vajat pozdravi i odjuri.

Na ranč! Do đavola! Sa visokim čovekom! Da li je ovde u Harpervillu našao nekog kauboja, koji ga je odmah zavrbovao?

Ali na koju stranu je krenuo Džon Saunders? U okolini bio je samo veliki Frenklinov ranč.

Vajat je u razgovoru od Saundersovog nadzornika doznao da je Flojd Frenklin stari protivnik Džona Saundersa. Tada se za to Vajat i nije naročito interesovao, ali sada je bio zadovoljan što je o tome razgovarao sa Tekom, jer Džoni sigurno neće tražiti posao baš kod neprijatelja svoga oca.

Ipak Vajat odlučio da se na Frenklinovom ranču raspita. Po njegovom mišljenju ovde ga niko nije poznao, pa se i nije izlagao nikakvom riziku. Na Frenklinovom ranču će ga moći obavestiti o malim rančerima i farmama u susedstvu.

Na tom putu je bila stara postaja za menjanje konja, Balan.

Početkom osamdesetih godina, Balan je bio gnezdo od pet kuća i nekoliko pomoćnih zgrada. Nije imao čak ni jednu čestitu ulicu.

Prva zgrada bila je krčma, na čijem je zidu, upola srušenom, jedva čitljivim slovima pisalo: Balan. Ispod toga mnogo čitkije stajalo je napisano: kovač.

U kući pored krčme bila je kovačnica, na čijoj se, širom otvorenoj kapiji jedan debeo čovek ljuljao u stolici.

Vajat se zagleda u njega jedan trenutak, a onda mu doviknu:

— Hej, mister, ja bih hteo do Balana.

— To je vrlo teško odgovori, mister, jer se pitam da li hoćete do Balana u Teksasu, do Balana u Kanadi, do Balana u Arizoni ili do mister Balana.

— Do mister Balana. Ima li ih još?

— Ja sam Ed Balan. I grad je dobio ime po meni.

Vajat se osvrte.

— Hm. To je uspeh. Ceo jedan grad u Americi nosi vaše ime

Debeli se odjednom podiže sa stolice.

— Ja neću da poverujem, mister, da vi imate nameru da mi se podsmevate.

— To mi ni ne pada na pamet, mister Balan. Naprotiv. Čak sam samo radi vas ovamo i došao.

— Radi mene? — promrmlja debeljko, ne verujući.

— Da, vi ste sigurno odličan kovač. Mom konju je potrebna nova potkovica na levoj zadnjoj nozi. Jasno da neću da je stavi neki šeprtlja.

— Da tačno ste to kazali, mister, — reče kovač i klimnu glavom. — Odmah sam znao da ste džentlmen koji drži do svog konja. Ovamo sa vrancem! Stari Ed Balan će mu staviti jaku gvozdenu čizmu. Da li ćete za to vreme otići u salun? Dve kuće dalje. Ne možete ga proći.

— Da, izgleda da je to ovde prilično teško.

Vajat klimnu sa konja i povede vranca u kovačnicu.

Debeli Balan je odmah pogledao dotrajalu potkovicu i klimnuo glavom.

— Ovo nije bilo loše urađeno, ali gvožđe je gotovo.

Vajat gurnu među zube debelu cigaru i upita kao uzgred:

— Da li ste slučajno ovih dana videli da su ovuda projahala dva jahača? Jedan plavokosi mladić dvadesetih godina i jedan visok čovek,

Kovač je razmišljao. Videlo se da mu razmišljanje teže pada nego njegov kovački posao.

— Ne, mister. U svakom slučaju ne u zadnja dva meseca. Pre otprilike tri meseca, prošao je ovuda jedan mladić koji je mogao imati nešto preko dvadeset godina. Ali on je

imao crnu kosu i bio visok gotovo kao vi. Osim toga bio je sam.

— Hvala. — Čovek iz Misurija odbaci dogorelo palidrvce i ode do saluna.

To je bila niska i dugačka kuća sa drvenom fasadom. Unutrašnjost je bila primitivno uređena kao i u većini krčmi na zapadu u to vreme. Mesto šanka je bio postavljen sto sa debljom pločom, a tri druga stola u krčmi izgledala su kao dodatak šanku.

Maršal je ušao u krčmu i seo za jedan sto. Iako je nekoliko puta doživao i kućnu o sto, niko se nije pojavljivao.

Posle skoro četvrt sata otvorila su se vrata na susednoj prostoriji i jedan čovek uđe. Bio je srednjeg rasta, ćelave crvene glave i debeo kao...

Do đavola, ovaj nije izgledao samo kao kovač, to je on i bio. On je skinuo svoju kovačku kecelju i sada imao drugu, zelenu. Bez žurbe prišao je maršalovom stolu.

— Ovde se živa duša ne može videti — reče Vajat.

— Slušajte, vi! Izgledate mi dosta nestrpljiv čovek. Verujete li da sam vašeg konja mogao da omadijam i da budem ranije gotov?

— Kakve veze vi imate sa krčmom?

— Ako ste imali otvorene oči, onda ste mogli napolju da pročitate da je ovde salun Eda Balana. A ja sam Ed Balan, kako sam vam već rekao.

— Aha, znači i postaja za menjanje konja pripada vama?

— Razumljivo. Ili zamišljate da bih drugom prepustio najvažniju tačku na putu u grad? Sa poštanskim konjima treba se znati ophoditi.

— A to ostali u gradu ne znaju?

— Ne.

Vajat je smatrao za vrlo čudno što osim višestrukog Ed Balana nije video ni jednog drugog čoveka. Međutim nije, valjda, on sam predstavljao ceo grad?

Vajat poruči kafu.

— Kafu? — prasnu debeljko prezrivo. — U ovo vreme? Gde to ima? Kod Balana se kafa pije samo ujutru. Uzmite dobar brendi, on će vas posle ove žege i prašine najbolje okrepiti.

— Ol rajt, onda mi dajte jedan viski. Imate li šta za jelo?

— Naravno. Kroz dva sata.

— Zašto tek tada?

Debeljko zaprepašteno podiže ruke u vis.

— Da nećete, možda, vi da pečete za mene hleb? Osim toga, moram tek zaklanog ovna da unesem iz dvorišta u ostavu.

Vajat ugasi cigaretu u pepeljari.

— Samo jedno skromno pitanje, mister Balan. Vi ste sigurno, šerif ovog lepog gradića.

— Nisam se nadao da ste sumnjali u to — progundā debeljko i raskopča svoj kaput. Maršal je mogao da vidi na levoj strani njegovih grudi ispupčenu šerifsku zvezdu.

— Jeste li čuli o kovaču, šerifu, vlasniku saluna i postaje za smenjivanje konja ili pekaru, mister?

— Samo o kovaču, mister Balan.

Čudni debeljko podiže flašu sa brendijem i, pre nego što je napunio čašu svoga gosta, otpi iz flaše dobar gutljaj.

Tada je čovek iz Misurija mogao da se uveri, da se Balan stvarno sastoji od višestrukih Edija.

Tri čoveka udoše u krčmu, se-doše za jedan sto i počese da igraju poker.

Balan im priđe i posluži ih bez mnogo žurbe i skide belu pekarsku kecelju. Prijatan miris svežeg belog hleba raširio se po krčmi. Onda se prihvatio posla oko ovna, da ga razdeli na jednake delove.

Nakon jednog sata, sa tandrkanjem i škripom točkova, pred postajom su se zaustavila poštanska kola u koja su bila upregnuta četiri riđana. Vajat je, sedeći sa druge strane ulice na kamenu, stvarno video debeljka kako odlazi u koral da dovede četiri konja da zameni one umorne.

Vajat je izmenio nekoliko reči sa vozačem i doznao od njega da je najbliži ranč udaljen odatle skoro devedeset milja prema severoistoku.

Maršal se raspitivao i o Balanu. Vozač mu je odgovorio:

— Ovde žive još tri ili četiri porodice. One su došle sa Balanom i verovatno bi bez njega propali svi, jer jedini koji u ovom gnezdu nešto može da uradi, to je on. I ne samo da može da uradi, već i hoće. Samo je ipak glupo što se svi ostali na to oslanjaju.

Vajat zavrte glavom, smešeći se. Na kraju maršal upita vozača poštanskih kočija za Džonija Saundersa.

Vozač nije video ni mladića ni njegovog velikog pratioca o kojem je govorila Indijanka. Pre nego što je krenuo dalje, vozač se nečega doseti:

— Ne znam da li vas interesuje, mister, ali u Fort Apaču se govorilo da je Džeronimo pobegao iz zatvora.

— Džeronimo? — upita Vajat preneraženo. — Zar je taj uopšte još živ?

— Takav ne umire, mister.

Sa druge strane ulice debeljko je dao znak da je gotov sa razmenom konja.

Sa glasnim uzvikom poterao je vozač odmorne konje.

Podižući veliku buku i ljuljajući se opasno, otkotrljala su se poštanska kola na zapad.

Vajat pođe u kovačnicu da uzme konja.

Debeljko ga je sledio. Kada je video da stranac, podigavši nogu konja, gleda kako je posao urađen, on ga upita:

— Zadovoljni?

— Da.

— Onda platite dva dolara.

— Pa i za brendi sam platio dva dolara.

— U Balanu je sve po dva dolara. Ako hoćete da prenoćite, alko hoćete da se šišate...

— Da niste i berberin?

— Zašto ne bih bio? To je najlakši posao na svetu. A alko biste, na primer, ostali da večerate, onda biste za dva dolara mogli da probate meso a la Balan.

Vajat se reši da uživa i u jeftinom mesu i da sačeka večeru.

Dok je čekao, iskoristio je vreme da pogleda „gradić”. Obilazio je oko kuća i u tom trenutku opazio je odjednom jednog jahača, koji je dolazio sa juga i jahao pravo prema postaji.

Na njegovo iznenađenje on utvrdi da je jahač Indijanac. Crvenokožac je jahao konja bez sedla. Lice mu je bilo svo izborano, a kose oči bile su crne kao noć.

On dotera ponija do krčme, sjaha i zaveza ga za gredu. Pošto je ispitujućim pogledom prešao preko zida kuće, odgurnu vrata i stupi unutra,

Vajat ga je posmatrao celo vreme. Zainteresovano ga je pratio preko trema i kada je Indijanac ušao u salun, maršal je pogledao za njim preko pokretnih vrata.

Apač je stao uz šank. Balan je došao iz susedne prostorije i promrmljao pozdrav. Indijanac mu je otpozdravio i uzeo čašu vode, koju mu je gurnuo gostioničar.

Vodu je ispio u malim gutljajima.

Najednom, pažnju čoveka iz Misurija privuče topot konja koji su se približavali.

Vajat se okrete. Gore, sa uzvišice, do koje je vodila cesta, dolazila su tri jahača.

I ako su bili još dobar deo puta udaljeni od Vajata, on je odmah prepoznao dvojicu od njih: Manuela „Čeri” Piku i Džuela Mek Lina. Trećeg jahača nije poznavao.

Pošto je smatrao da nije neophodno da se ovde sretne sa tim banditima, on brzo uđe u krčmu i sede za jedan sto koji je bio u mraku.

— Tu ne vidite ništa — reče gostioničar.

— Ne mari, mister Balan. Dolaze tri čoveka koji ne cene mene kao ni ja njih.

— Ol rajt. Još jedan brendi?

— Ako baš mora.

— Ne mora...

Gostioničar stavi na sto čašu i jednu novinu.

Napolju su odjeknuli udarci kopita.

Tri bandita su skočila sa svojih konja.

Vajat je, dakle, tačno naslutio — oni su došli u krčmu.

Džuel Mek Lin pošao je prvi, udešavajući korak kao da je konjanik,

došao je do vrata, nagnuo se preko njih i uzviknuo:

— Gadna rupa!

— Ostani napolju ako ti se ovde ne sviđa — progunda gostioničar, ne sluteći s kim govori.

Mek Lin podiže pogled.

— Hej, Čeri, pogledaj ovu gomicu mesa koja zna da govori!

Začuše se poigravajući koraci bandita sa granice, a onda iskrсну nad Mek Linovim ramenima njegova, mršava, glava, oštarih crta lica.

— Prokletstvo, jesam li slep za boje ili tu, pred nama, zaista stoji crvenokožac?

Mek Lin odgurnu vrata tako snažno da su krila udarila u zid.

— Ne tako žustro, burazeru! — doviknu Balan. — Vrata su izdržala čitav niz godina i siguran sam da će tek onda biti skinuta sa šarki, ako se u gradu neće moći nabaviti dovoljno dasaka za moj kovčeg.

— Ako budeš još mnogo govorio, ti, trbušino, testeraš može odmah da dođe i da ti napravi sanduk — zareža Pika.

U krčmu je ušao i treći čovek. Bio je srednje visine. Njegova glava bez potiljka izgledala je kao nalepljena na masivan i snažan trup.

— But! — viknu Mek Lin. — Otkači jedno krilo vrata! Ovaj proždrljivi krčmar bi voleo da zna kako odjekuje ovakva stvar kada se tresne na ulicu.

Balan se uspravi.

— Donesi vrata unutra, banditu. I ako ih odmah ne staviš na mesto kako treba, otići ćeš pravo u zatvor.

Na njegovim snažnim grudima mogla se sada videti šerifska zvezda.

Tri prestupnika se trgnuše. Ali to

je bila samo trenutna reakcija na šerifsku zvezdu, jer odmah se razleže gotovo histeričan smeh.

Pika se najednom odvoji i priđe debeljku.

— Ti si i šerif, debeli? — reče on.
— Onda dobro slušaj šta ću ti reći: Ja sam Manuelo Pika. Ako si šerif, mora da si čuo za mene. Sa mnom nema šale. A ovaj čovek ovde je Džozel Mek Lin. I njegovo ti ime sigurno nešto kaže.

— Pa šta ako mi kaže? Tu kod mene se skupilo „lepo“ društvo — reče osorno Balan i ode iza šanka.

— Viski! — zatraži grubo Pika.

Gostioničar postavi pred njih flašu viskija i tri čaše.

Mek Lin otpi malo viskija.

— Tvoja sreća, debeli! Da je ovo zmijski otrov, ja bih ti flašu razbio o glavu.

Druga dvojica su propratila ovaj jadnan vic glasnim smehom.

Pika je samo srkutao piće iz svoje čaše. On, kao i druga dvojica, nije više obraćao pažnju na Indijanca, ili je to samo tako izgledalo. U svakom slučaju nije to pokazivao, ali ruke su ga svrbele.

Apač je ispio svoju čašu, kratko se zahvalio i pošao.

Pika mu podmetnu nogu.

Ali nije mu uspelo da ga obori, jer Indijanac brzo podiže nogu i produži dalje.

Sada Pika požuri za njim i okrete ga besno. U pakosnim očima plamteo je divlji sjaj.

— Šta je, ti, prljava crvena žabo! Možda uobražavaš da možeš da se poigravaš sa Manuelom Pikom?

Indijanac ga je gledao prezirivo.

Onda zasikta But Henri.

— Šta se baviš tako dugo sa

smrdljivom životinjom? Obori psa i izbaci ga napolje!

Pika je oklevao.

Henri skoči i navali na Indijanca.

Ali on nije imao ništa više sreće od Pika. Apač mu vešto izmače u stranu a bandit sa treskom odleti na pod.

Sada na crvenokošca navališe i druga dvojica, besno uzvikujući.

Čovek iz Misurija je hteo da ostane po strani, ali ovo je bilo suviše. Brzo je ustao i pojurio ka banditima. Zgrabio je Mek Lina za ramena, okrenuo ga i udario snažno u vilicu da je odjeknulo.

Prestupnik pade bez glasa na kolena.

But Henri, koji se u međuvremenu digao sa poda, izvuče nož i uperi ga na Indijanca, ali maršal uhvati nož i upravi ga pravo u srce bandita. On se ispruži, ne dajući otpor, pored svog druga Mek Lina.

Pika okrete glavu.

— Vajat Erp! — ote mu se sa usana. — Grom i pakao! Vajat Erp!

— U pravu si, Čeri!

Bandit odskoči i ruka mu polete ka revolveru. Ali on nije bio strelac takve klase da bi maršala grada Dodža mogao iznenaditi. Vajat je već imao u levici težak bantlajn specijal.

— Jednom sam ti već rekao, Pika: ti treba da si ili znatno brži, ili mnogo oprezniji. Dalje ruke od oružja!

Pika je menjao boju lica. Nije uspeo da se savlada. Doduše, ruka mu više nije bila na koltu, ali on spusti glavu i baci se na maršala sa besnim uzvikom.

Vajat se jedva приметnim pokre-

tom tela izmače u stranu, propusti bandita i udari ga ivicom dlana između uha i ramena.

Od strahovitog udarca kao da se cela desna strana bandita oduzela. On pokleknu i nije mogao da se digna sa poda.

Sve se odigralo tako munjevito da ni Indijanac ni gostioničar nisu mogli ništa da preduzmu.

Sada je Apač izvukao nož.

Vajat ga pogleda.

— Crveni čovek može svoje sečivo da ostavi za pojasom — sve je gotovo.

Balan im priđe. U debelim šakama je držao sačmaricu.

— Hej, šta to bi, mister. Vi ste Vajat Erp?

— Da.

— Trenutak samo. Ja ne mogu to tako brzo da svarim! Koliko se u ovih pet minuta stvari dogodilo, nije se ovde dogodilo za poslednje tri godine.

Indijanac, mračnog izgleda i bez pozdrava, napusti krčmu.

Mek Lin se osvestio, ustao stenjući i gledao ukočeno zakrvavljenim očima u čoveka iz Misurija.

— Hej, Pika! — gurnu on druga, koji je još uvek klečao na podu sa licem iskrivljenim od bola. — Dođi, izgubio sam volju na viski.

— Zar vam nisam odmah rekao da ostanete napolju, banditi? — podsmehnu se debeljko. — Ja sam vam još takvih iznenađenja pripremio — pohvali se on.

— Još? — Pika se, stenjući, podiže. — Gazda je rekao... gazda je znao da su druge lop... da su i drugi ovde.

But Henri nije bio naročito otporan čovek. Kada se osvestio, njegova

dva verna druga su već bila napolju. On se psujući podiže i htjede ponovo da navali na Vajata.

Čovek iz Misurija ga potkači levom nogom, onda zgrabi za mišicu i odgurnu na šank tako snažno da je izgledalo da će mu se sve kosti polomiti.

— Izlazi, But! — zagrme Pika napolju. — To je Vajat Erp. A gde je on, tu je i Dok Holidej. Gazda je to znao kada je kod Frenklina Teksaš...

Čeni Pika ne završi rečenicu.

Henri poblede. On pokuša da se pored čoveka iz Misurija dočepa vrata.

Vajat ga je držao čvrsto.

— Trenutak, mladiću. Tu su tri poluprazne čaše sa viskijem. To treba platiti. Onda još nešto: Jesi li video Teksašanina kod Frenklina?

But Henri zavrte glavom.

Vajat je morao da iščupa istinu iz bandita. Munjevito, jedan za drugim, odjeknuli su šamari na licu bandita.

— Progovori, mladiću, ili će biti i jači.

But Henri nije bio momak sposoban za neki jači otpor. Osim toga, gušio ga je strah pred čuvenim predstavnikom zakona, jer je imao veliki broj grehova na grbači.

— Da...

— Kojega?

— Šorta.

Vajat Erp sa mukom savlada svoje iznenađenje i kada mu je to uspelo, upita:

— I...?

— Šta još hoćete, maršale? — mucao je bandit promuklim glasom.

— Džoni Saunders?

Bandit klimnu glavom.

— Znao sam to — reče Vajat. — Tvoja je sreća što si rekao istinu. A sada me dobro slušaj, burazeru! Gledaj da se izgubiš iz ovog kraja. Ovde će ubrzo vazduh biti tako vruć da ga momci tvoga kova neće moći udisati.

Henri htede da se udalji.

— Prvo plati viski!

Prestupnik preturi džep i nađe jedan dolar.

— Dva dolara — dobaci mu gostioničar.

But Henri nerado iščeprka još jedan novčić i stavi ga na šank. Ne osvrćući se, oteturao je napolje.

Njegova dva druga bila su već skoro dve milje daleko. Od Indijanca nije bilo ni traga ni glasa.

Vajat i Balan stajali su na vratima.

Balan doviknu jednom dečaku:

— Hej, donesi ta vrata ovamo i namesti ih.

Deset minuta kasnije i čovek iz Misurija krenuo je na put.

Šta je doznao samo pukom slučajnošću, bilo je više nego što je mogao da očekuje.

On se slučajno zadržao u postaji za menjanje konja. Tačno je da se nadao da će ovde sresti nekog ko je video rančerovog sina, ali to što je izvukao iz ovog bandita bilo je mnogo više: Luk Šort je bio u ovom kraju.

On i Džoni Saunders bili su na Frenklinovom ranču! Sirli Bil i njegovi banditi takođe.

Dugački Teksašanin, bio je, dakle, „veliki čovek” o kojemu je govorila Indijanka.

Vajat je verovao da su Luk Šort i Džoni Saunders nekako pali u ruke banditima. Nije ni pomišljao o

mogućnosti da su njih dvojica po svojoj volji odjahali na ranč neprijatelja Džonijevog oca.

Tu nije imalo šta da se razmišlja: on mora da ih izbavi.

Imajući u vidu brojnu momčad na ranču i bandite to nije sigurno bila mala stvar. Džon Saunders mu je pričao da Frenklin ima nečuveno jaku i divlju momčad. Ako su se ovi momci udružili sa Sirlijem Bilom, onda maršal ima protiv sebe sigurno dvadeset ljudi.

Vajat se na postaji neupadljivo raspitao o tačnom položaju ranča. Morao je da mu se prikrade noću.

Približavala se noć.

Zemlja je bila sve brdovitija i sve gušće prekrivena grmljem. Pojavili su se mali šumarci. Tu i tamo strčale su u nebo stene od crvenih škrljaca, a na zapadu je horizont bio crveno obojen.

Tek što je čovek iz Misurija, pošto je prethodno prešao jedan brežuljak, počeo da spušta vranca u kotlinu, opazio je iznenada pred sobom na vrhu brežuljka, nedaleko odatle, jednog jahača.

Bio je to Indijanac. Visokog rasta, širokih ramena i sa dugačkim perčinom, u kojem je bilo zadenuto veliko crno pero. U desnoj ruci nosio je vinčesterku.

Vajat je jahao niz brdo još nekoliko jardi, a onda zastade.

Sada je mogao jasno da raspozna lice ovog Indijanca. Lice, grubo, oštro i koščato. Ledeni i ljutit sjaj izbijao je iz njegovih očiju, kosih i sitnih.

Bio je Apač. Nosio je lak prsluk od tanke uštavljene kože i dugačke pantalone ukrašene resama. Jahao je divnog belca, koji je nervozno visoko bacao glavu i dahtao.

Kao neki spomenik stajao je Indijanac na brežuljku.

Čovek iz Misurija je na prvi pogled utvrdio da je taj Indijanac poglavica. Po njegovom držanju. Sam Indijanac se ne bi nikada zaustavio, a poglavica je retko kad sam jahao.

Već u sledećem trenutku Vajata se strepnja obistinila.

Desno i levo od vođe Apača iskrsnuše mnogobrojni jahači.

Bilo ih je najmanje trideset. Čovek iz Misurija je znao, iako se nije okretao, da je i iza njega bilo Indijanaca.

Poglavica je još uvek mirno stajao.

Maršal nije pomerio ni jedan mišić. Ako je Indijance nešto moglo da osvoji to je bila potpuna mirnoća i neobična hrabrost.

Više minuta je proteklo. Onda poglavica Apača podiže levu ruku.

Zatim, jedan Indijanac odjaha napred, oko šest jardi ispred belca. Oskudnim engleskim jezikom reče:

— Poglavica pita hoćeš li na silu ili dobrovoljno da pođeš sa nama?

— Reci tvom poglavici da ja nemam razloga da se borim sa vama i da nemam vremena da idem sa vama.

Bez ijedne reči okrete crvenokožac konja i vrati se ostalima.

Poglavica je saslušao odgovor belca, naredio glasniku opet nešto i ovaj se ponovo vrati belcu.

— Poglavica kaže da si ti pametan bledoliki čovek, jer ko se bori bez nade na uspeh, nema razloga za borbu. Međutim, zabluda je što kažeš da nemaš vremena jer ti imaš još tri dana vremena. Onda ćeš umreti.

Ne sačekavši odgovor, Indijanac se okrete.

Čovek iz Misurija je grozničavo razmišljao da li tog čoveka da zadrži i pokuša da ga iskoristi kao taoca. Ali on tu misao brzo odbaci. Sa trideset Indijanaca ispred sebe i možda još desetak okolo, bila je stvarno svaka borba besmislena.

Sada se poglavica približi. Na tri koraka ispred Vajata zaustavi on konja i podiže pušku.

— Odakle dolazi beli čovek?

— Od Balana.

— Onda on pripada ljudima koji su moju urodu napali.

— Ti se varaš. Ja sam siguran da ćeš pitati tvog stražara.

Sasvim sigurno da je ova grupa Apača ovde bila utvrđena. Sedamdesetih godina, kada su stvarani veliki rezervati, nije bio redak slučaj da su se pojavljivale čitave grupe Indijanaca koje su pljačkale i ubijale po okolini. Na taj način su se svetili belim ljudima koji su za crvenokošce stvarali „Ljudski tor”. Ali unazad šest-sedam godina to se izmenilo. Indijanci su se smirili i izgledalo je da su se pomirili sa sudbinom. Na kraju, nije to bila samo zasluga velikog poglavice Kočiza, koji je znao da umiri ne samo Apače već i mnoga druga plemena.

Jednog dana čulo se od jednog pomoćnika poglavice za nekog Meskalero Apača, po imenu Džeronimo, koji se odvojio od Kočiza i hteo da nastavi borbu protiv belaca. Taj Džeronimo je svojoj orvenoj sabraći, svojom borbom za slobodu, naneo samo štete. Nikakvu korist njegove pristalice od toga nisu imale. Ta borba je zaista bila sasvim beskorisna. Pametan čovek, kao što je on

bio, morao je to da zna. Uzalud su žrtvovani ljudski životi samo da bi on stekao ličnu slavu.

Vajat nije verovao da ovaj Indijanac, koji je tu stajao, može da bude Džeronimo, iako o veštini tog crvenog i ozloglašenog pobunjenika nije ništa tačno znao. Kroz zemlju je kružilo toliko raznoraznih glasina o Džeronimu, da se na kraju uistinu više nije znalo u šta treba verovati.

Legenda o Džeronimu uvek se ponavljala. Da li je uistinu još bio živ, ili se uvek pojavljivao u osobi nekog drugog, koga su beli ljudi bez ustezanja primali kao Džeronima, izgleda da niko nije tačno znao...

Vajat Erp je sumnjao da je neki buntovnički Indijanac prisvojio veliko ime crvenog pobunjenika da bi iz toga izvukao korist. Poglavica Indijanaca, kome bi uspelo da okupi oko sebe pristalice, sigurno bi odustao od namere da koristi ime nekog drugog Indijanca, nego bi se trudio da njegovo ime postane ovenčano slavom.

Čovek sa crnim perom u kosi, koji je sada stajao pred čovekom iz Misurija, merio ga je hladnim očima. Onda se njegove usne rastvoriše i on izgovori na način kako govore pripadnici crvene rase:

— Ja sam Džeronimo.

Indijanac je tražio na licu belog čoveka utisak koji su ostavile njegove reči. Ali, ma da je Vajat Erp za trenutak bio zbunjen, na njemu se ni najmanje to nije moglo primetiti.

Da li je moguće da se toliko varao? Izuzeci potvrđuju pravilo. Naravno, našli su se izopačeni tipovi i među Indijancima, ljudi koji su

prisvajali veliko ime da bi uživali u strahu koji su kod drugih izazivali.

Čovek iz Misurija ispitivao je izraz lica Indijanca. Bilo je hladno, četvrtasto i odbijajuće. Iskusni čovek iz Dodž Sitija verovao je da u očima i držanju crvenokošca vidi istinski ponos. Da li je ovaj čovek uistinu ozloglašeni Džeronimo?

Ali tom razmišljaju maršal nije posvećivao mnogo pažnje. Za njega je bilo važno samo to što se nalazio u ovako strašnom položaju. Gore, na Frenklinovom ranču, bili su zarobljeni Luk Šort i mladi Džoni Saunders, a on je ovde bio u klopci, opkoljen sa svih strana Indijancima.

Pogled Indijanca, u kojemu se pojavio trag nekog iščekivanja, postade opet mračan.

— Beli čovek me ne poznaje?

— Ne, ali slušao sam o tebi!

— To je dobro. Onda znaš šta te očekuje. Ja se borim za slobodu mog potčinjenog i potlačenog naroda...

— Da, znam — prekide ga Vajat osorno.

— Usuđuje li se beli čovek da sumnja u to?

— Ja znam da se Kočiz borio za slobodu crvenokožaca i da se još uvek bori.

Indijanac zabaci glavu i ošinu pogledom maršala.

— Šta ti pada na pamet? Ne ponovi mi još jednom to ime, jer ću te na mestu ubiti.

U tom trenutku je Vajat Erp znao da pred njim stoji uistinu Džeronimo. Samo bivši zamenik Kočiza, kojega je ovaj odgurnuo, može ova-

ko da reaguje pri pomenu njegovog imena.

Vajat ga hrabro pogleda. U njegovom pogledu nije bilo straha.

— Ja se ne bojim smrti, Džeronimo. Ali pošto si ti meni govorio ja sam ti samo odgovorio.

Indijanac je pažljivo zagledao lice belog čoveka. Onda zavuče ruku u bisage i izvuče prilično nov Nelsonov dogled.

— Ja sam ležao gore na travi i posmatrao te neko vreme sa davoljim očima. Ti imaš naročito lice. U tvojim očima je nešto što u očima ostalih belaca nema. Ko si ti?

— Moje ime je Vajat Erp.

Indijanac opet zabaci glavu i ispitivački pogleda Vajata. — Kako se zoveš?

— Erp.

— Kao šerif...?

— Tačno tako.

Džeronimo gurnu dogled natrag u bisage. Ne gledajući u čoveka iz Misurija upita promuklim glasom:

— Da nisi ti šerif Erp?

— Da. To jest ja sam jedan od njih. Moja dva brata su takođe šerifi.

Indijanac upravi pogled prema zapadu. Sada je ceo horizont bio ljubičast.

Poglavica se ponovo obrati maršalu sa neobičnom sigurnošću:

— Ti si Vajat Erp!

Maršal je ćutao.

— Zašto ne odgovaraš? Jesi li suviše ponosan da bi mi odgovorio? Dobro, verujem da si Vajat Erp, ali ja sam isto toliko slavan kao i ti.

Maršal je i dalje ćutao.

Sada je ćutao i Džeronimo. Nemo i nepomično stajali su gore ukočeni

Indijanci, kao da su izrasli iz kame-
na i ocrtavali su se prema nebu.

Tek nakon pune minute prekide Indijanac ćutanje:

— Dakle, ti si bio taj koji je u krčmi bio na strani moga stražara?

Umesto odgovora, postavi čovek iz Misurija pitanje:

— Mogu li da produžim put?

— Da produžiš — upita promuklo Indijanac. — Da, možeš. I to sa mnom. Video sam hiljade bledolikh i barem deset hiljada od njih zaboravio. Ne možeš ni da pomisliš da ću pustiti Vajata Erpa da odjaši. Povešću te u moj logor i znam da ćeš ceniti laganu smrt na drvetu. Ti nećeš umreti kao pas, ili kao ostali bledoliki, koje sam poslao u pakao. Tvoja smrt će biti veliki praznik za Apače.

— Za Apače? — upita Vajat muklo. — Pa oni žive gore u crvenim brdima, sa velikim poglavicom Kočizom, koga si ti prezirao. Ako treba da umrem kod Apača onda me morate odneti u brda.

Indijanac je zurio u belog čoveka, a u pogledu mu se videla zaprepašćenost.

— Usuđuješ se to da mi kažeš? — prasnu Džeronimo.

— Jesi li očekivao laž od mene?

Snažne grudi Indijanca su se nadinale.

— Ne — odgovori najzad. — Video sam ponos u tvojim očima još dok si jahao preko brežuljaka. Ti si Vajat Erp i tvoja smrt će biti najveći praznik koji su moji ratnici doživeli.

Sada je mudro izbegao da pomene Apače.

Podiže desnicu u kojoj je bila vinčesterka, a onda kriknu snažno.

Indijanci odmah poteraše konje i postaviše se u pravoj liniji iza svoga poglavice i belog čoveka.

— Ja mojim ljudima neću još reći ko si ti. To će biti veliko iznenađenje za njih, kada budu sutra doznali koga je njihov poglavica svojom rukom vezao na drvo smrti.

— Sutra? Zar je logor pobunjenika još tako daleko?

Maršal je to morao doznati. Ležao je daleko na severu, ali Indijanci su sa žurbom odjahali odatle.

—ooo—

Prošla su dva dana.

Na Frenklinovom ranču vladalo je posebno raspoloženje. Od trenutka kada se But Henri vratio i saopštio šta se dogodilo na postaji za menjanje konja, Sirli Bil nije više napuštao ranč. Sa fanatičnom, gotovo zastrešujućom žestinom, bacio se na posao da još jače osigura i onako siguran ranč za slučaj iznenadnog napada. Ljude je tako rasporedio da ni miš ne bi mogao da prođe kroz ogradu i da stigne na ranč.

No, posle dva dana, banditima je već teško padala straža. Oni su vrlo malo spavali, a snabdevanje ranča hranom bilo je vrlo loše. Povrh svega, ljutilo ih je što je Frenklin posle dva dana svoje ljude delimično opet poslao na pašnjake, a oni su morali stojeći, kao drvene figure, da čekaju na njihovim mestima. Uskoro, buneći se, napustiše prvi svoja mesta.

Luka Šorta čuvao je jedan stari kauboj, koji ga je jedanput dnevno izvodio na pet minuta napolje i onda ponovo vraćao i vezivao za debelu dasku iza krša u šupi. Hrana,

koja je bila već i za bandite vrlo rđava, za zarobljenike bila je takva da im se kosa dizala na glavi.

Pored svega toga osećao se gvozdeni Teksašanin u sasvim dobrom stanju. On se nipošto nije predavao i brinuo je samo radi Džonija.

Tu iza šupe sedeo je bandit, kod svoje puškarнице na ogradi i zabavljao se neusiljeno sa svojim susedom, koji je samo malo bio udaljen od njega i dosađivao se radeći isto što i ovaj.

Stari kauboj, koji je čuvao Teksašanina, bio je ćutljiv čovek. Luk je nekoliko puta pokušavao da starog, mrzovoljnog bradonju, natera na razgovor, ali bez uspeha.

Momak, koji je čučao iza šupe, zvao se Džimi. Već stotinu puta su ga drugi zvali i danju i noću. On je bio naročito brbljiv momak. Luk Šort je već znao skoro celu njegovu životnu istoriju. Znao je imena svih devojak koje su mu se dopadale i sve ostalo što se brbljivcu dešavalo.

Bez nekog vidljivog razloga bilo je najednom banditu Džimiju Fosteru svega preko glave. Počeo je da se svađa, da šeta gore-dole, pa i dalje, uzduž šupe, sve do dvorišta.

Teški koraci približavali su se od rančerske kuće, a onda se začuo glas Sirlija Bila, promukao od viskija:

— Šta to treba da znači, Džimi? Jesi li se najednom napio?

— Ne, gazda, ali meni je dojadilo. Čučimo danju i noću iza ograde i zurimo u direke. To je ludost. To što nam rančer predlaže to je prava glupost. Obećali ste nam gomilu novaca, žene i ne znam šta sve još. Umesto toga čučimo kao budale iza ovog zida od balvana, koji je ovaj

rančer usijane glave podigao oko svog imanja.

— Hoćeš li da umukneš? — zapovedi mu gazda.

— Ne, Brosijus. — Od nedavnog pojavljivanja maršala Vajata Erpa na Saundersovom ranču...

Odjednom odjeknu šamar, koji prekide gromki govor bandita, a onda škljocnu revolver.

— Nisi imao sreće, Sirli Bil — dreknu Džimi Foster. — Ja sam brži od tebe. A udarac pesnicom ćeš mi platiti. Uostalom, ko si ti? Jedan od nebrojenih ljudi koji su se nametali Ajku Klantonu. Momak sa velikom njuškom, koji nema ništa u glavi. Vajat Erp i Dok Holidej nisu u O. K. koralu pobedili samo Ajka Klantona. Oni su i sve vas dokrajčili.

— Evo ti! — uzviknu Sirli.

Teksašanin, koji je ovu svađu pratio sa posebnom napetošću, pokuša s naporom da nešto i vidi kroz pukotinu između dasaka.

U tom momentu odjeknu hitac kroz dvorište, a telo jednog čoveka tupo udari o zid od dasaka. Promukao glas tombstonskog bandita dopre do ušiju Teksašanina.

— Bedan i prljavi tip. Uvrteo je sebi u glavu da može jednog Sirlija Bila da pobedi. A vi, ostali, zapamtite! Svakome ko se pobuni desiće se isto što i njemu. — Šta je ovaj idiot zapravo znao o Vajatu Erpu? Ništa, baš ništa. Kada ne bih pretpostavljao da maršala mogu držati na odstojanju samo time što ću pustiti na slobodu Luka Šorta, Teksašanin bi već davno bio mrtav. Vajat Erp je bio na Saundersovom ranču, a to nije bilo slučajno. To sigurno znam. Konačno, ja ga poznajem već

godinama. Taj kurjak je sebi postavio za cilj da svakog pobunjenika likvidira.

— Sada sam ja na redu. Ako hoću da mu se suprotstavim, potrebna mi je sva moja energija i posebno svi moji ljudi. Svaki od vas. Ali ko se ne oseća sposobnim, biće isključen. Uložio sam najveći napor da pronađem novu pokrajinu i da sakupim dobru momčad. Ne pada mi na pamet da sve ovo sada napustim radi nekoliko kukavica! — Sa izmenjenim glasom uzviknuo je na kraju: — Ne zaboravite da sam Sirli Bil, najveći živi pobunjenik Arizone!

Kada su mrtvog čoveka otpremili, u dvorištu je zavladała grobna tišina.

Bio je to, sasvim sigurno, samo jedan čovek koji je imao razloga da odahne: Luk Šort.

—ooo—

U senci stanične zgrade u Harpervilu dremao je, kao i uvek, stari, zbrčkani Hatkins. Preko njegove izlizane pištaljke istrajno se igrao roj komaraca. Pruga je ležala obasjana suncem.

Lupa i tandrkanje voza, koji se približavao, prekide san staroga železničara. On se još nerasanjen podiže i hiljadu puta ponovljenim pokretom gurnu stolicu kroz vrata u staničnu prostoriju, zakopča košulju i pogladi brkove.

Voz se zaustavio u stanici kao i obično. I, kao i obično, iz njega niko nije izašao.

Lokomotiva zazvižda prodorno i dok se još zadnji vagon kotrljao iz stanice, Hatkins dohvati levicom

ponovo stolicu i izvuče je napolje. Samo što je seo, on skoči kao da ga je neko ubo.

Zadnji vagon je lupajući napustio stanicu, a tamo, na drugoj strani pruge, stajao je sada, tačno prema starom, jedan čovek. U desnoj ruci je držao malu, crnu torbu od krokodilske kože.

Bio je vrlo visok, a cela njegova pojava odavala je žilavog čoveka. Imao je taman ten, a crte lica gotovo aristokratske. Uzani brkovi iznad gornje usnice, uredni i negovani, bili su crni kao i kosa ovog čoveka. Najupadljivije na ovom osobitom licu bile su ledeno-plave oči.

Stranac je nosio crni plitak šešir, snežno belu košulju sa riševima, dugačak kaput i crne pantalone. Kratke čizme blistale su na suncu tako kao da su sada iznete iz radnje, isto kao i žut prsluk, ukrašen divnim crnim vezom, ili veliki opasač nisko opasan, sa dve futrole. Iz njih su virile drške dva teška 45-kalibarska kolta, obložene slonovačom.

Hatkins protrlja oči i nakašlja se:

— Hej, mister, odakle dolazite?

— Iz Tombstona.

Stranac pođe lagano preko kolo-voza.

— Otkuda? — upita ponovo stari.

Stranac pripali cigaretu, baci još jedan žmirkavi pogled za vozom, a onda pogleda prema glavnoj ulici.

— Divan grad, ovaj Harpervill!

— Je li? — zamucnu Watkins.

Stranac mu pruži cigaretu i nastavi:

— Znae, ja imam jednog smešnog prijatelja, koji, izgleda, ima veliku naklonost baš za ovakve gradove. Davao bi ga znao!

Sa ovim rečima udalji se on elastičnim korakom niz glavnu ulicu.

Odmah desno bila je pošta. Stranac se zaustavi pred njom i otvori vrata. Plavokosa devojk, koja je stajala na sredini prostorije, ustuknu i stavi dlanove na usta.

— Dok Holidej!

Čovek na vratima upitno pogleda devojk.

— Helo, ledi. Jesmo li se mi već negde sreli?

Džordžijanac, doktor Džon Henri Holidej je odmah krenuo na put čim je dobio telegram od maršala Vajata Erpa.

Ali, na žalost, mala Lizi Dancer, koja je u Holideja gledala kao da je sablast, nije mogla ništa da mu kaže ili pomogne.

Holidej je izašao iz pošte i pogledao niz ulicu. Preko puta, malo ukoso, bio je salun. Do đavola, mora prvo nešto da popije, pa onda da krene dalje.

Krčma je bila prazna. Holidej je čekao neko vreme i pošto niko nije dolazio, prode kroz sporedna vrata i nađe se u jednom hodniku.

Na svoje veliko iznenađenje vide gore na stepenicama jednu mladu Indijanku lepu kao slika.

— Hej, mis, ja bih hteo jedan brendi.

Indijanka pođe polako niz stepenice.

— Ja ne smem u salun, mister.

— Zašto ne biste smeli? Treba li, možda, ja sâm da potražim bocu?

Nointa pogleda čoveka svojim krupnim očima.

— Ja ne smem — ponovi ona.

Kockar je već hteo da se okrene i da ode, ali se predomisli i ponovo se obrati devojk:

— Da li ste slučajno, pre nekoliko dana videli ovde jednog visokog, crnomanijastog čoveka, čiji je levi revolver upadljivo velik i...

— Bio je tu jedan vrlo zgodan čovek na crnom ždrepcu — odgovori tiho Indijanka.

Kockar zapucketa prstima.

— Slušajte, mis. Čovek je moj prijatelj i ja ga moram bezuslovno naći.

— Ali ja vam ne mogu ništa više reći.

Holidej odustade od brendija. U konjušnici kupi, posle kraćeg pregovaranja, jednog riđana i izađe iz grada sa severne strane.

Pre nego što je napustio grad, doznao je pomoću svojih isprobanih trikova da je Vajat Erp, napustivši grad, krenuo u tom pravcu. Doznao je i to da Frenklinov ranč leži daleko na istoku.

Dok Holidej izabra isti put, kojim je prošao maršal Dodža, put koji je vodio u Balanovu stanicu za menjanje konja.

Nije dobro ni sjahao, a jedan metak prozvižda i skide mu šešir sa glave.

U jednom skoku bio je Džordžijanac pod tremom.

Gore, na pokretnim vratima, stajao je bandit Manuel Čeri Pika.

Sirli Bil ga je poslao na ovu postaju da bi ga ovaj odmah obavestio ako se tu negde pojavi Vajat Erp. Posle gadnog „sređivanja”, koje mu je priredio maršal, on je iste noći otišao na ranč i o svemu obavestio gazdu. Pošto se čovek iz Misurija nije pojavio na području ranča, Sirli Bil je poslao njega i Džoa Mek Lina u postaju za menjanje

nje konja sa naredjenjem: ako primete maršala da ga unište.

Lica blelih kao kreč, stajala su dva prestupnika sa obe strane vrata.

Mek Lin ljutito prosikta:

— Jesi li siguran da se ne varaš?

— Jesam.

— Ali to je isključeno. Ovaj čovek ne može biti Holidej.

— Zaveži! — prodera se Pika. — Idiote, zar nisi video sa kakvom je veštinom momak sjahao i nestao pod tremom?

— Možda od straha?

— Od straha? — Pika odgurnu drškom revolvera šešir sa čela. — Ti, glupane, ako neki čovek u ovoj zemlji ne zna za strah, onda je to ovaj ovde.

— Čoveče, tebi se priviđa. Odmah ću ti dokazati da je ovaj gradski kicoš jedna vašljiva nula — ubeđivao je Pika Mek Lin, koji pođe da svoju nameru sprovede u delo, Pika ga zadržao.

— Ostani tu gde si, čoveče, inače ćeš ti biti taj koji će imati kao prst debelu nulu u glavi i to od vrelog olova. Protiv ovog tipa ti nemaš nikakve šanse.

— Hoćeš li večno ovde da stojiš?

Škotlandanin u jednom skoku, pređe trem, a u drugom, još dužem, nade se na ulici i okrete tako da može da puca u pravcu trema.

Ali, dok je još bio u pokretu, izbaci mu Holidejev metak revolver iz ruke.

Sada Džordžijanac napusti svoj zaklon i skoči hrabro i vešto na trem. Našao se između prozora i vrata.

Unutra se nalazio još jedan čovek. Holidej je čuo šaputanje. Sva-

kog trenutka je taj čovek mogao da opali, ako se nalazio iza vrata.

Sa koltom u ispruženoj levoj ruci, Holidej uze iz desne futrole drugi kolt, zgrabi ga za cev i drškom razbi prozorsko okno.

Čeri Pika je bio suviše uzbuđen da bi mogao da prozre ovaj trik. On odskoči dva koraka i izbezumljen opali u prozor.

Holidej se baci napred, nađe se iza vrata i u istom trenutku zagrmе njegov revolver.

Metak pogodi Manuela Čeri Piku pravo u rame. Ovaj se maši za svoj drugi revolver ali ne stiže da ga izvuče jer je kockar već bio pored njega. On pritisnu banditu revolversku cev na grudi i izvuče mu kolt iz futrole.

— Na ulicu!

Vrlo bleđ i oklevajući, pođe bandit preko trema.

— Idiot! — dobaci on kreštavim glasom banditu, koji je stajao na ulici. — Podigni revolver i pucaj!

Holidej potera bandita, neprestano pritiskajući kolt uz njegova leđa.

— Toliki idiot ipak nije, Pika.

— Pogledaj, kakvo prijatno iznenađenje. Čeri živ! — nastavi Holidej, gledajući prema kovačnici, odakle je dolazio debeli Balan. Na grudima mu je blistala šerifska zvezda.

— Veličanstveno, mister! Ovo je bilo izvanredno. Ali vi mi nećete verovati da smo nešto slično već imali ove nedelje. Ovde je bio Vajat Erp.

— Imate li zatvor? — upita kockar.

— Da, vrlo lep, ali u njemu još niko nije bio zatvoren.

— Onda je došlo vreme da ga ova dva bandita „svečano otvore”.

Manuel Čeri Pika i Džoe Mek Lin bili su definitivno izbačeni iz igre.

Kada je Balan ponovo izašao na ulicu, pošao je prema strancu, gledajući ga netremice. Najednom je zastao.

— Slušajte, mister! Razmislio sam i, alko vi niste Dok Holidej, neka me đavo odnese.

— U pravu ste, Balan, a sada me interesuje mogu li da dobijem jedan brendi?

— Odlično! Vi zaslužujete da dobijete najbolju kapljicu, Dok, koju stari Balan ima.

Kada je Holidej napustio ovo mesto, znao je samo toliko da je Vajat Erp odjahao na istok.

Na istoku je ležao Frenklinov ranč. Do đavola, izgleda da je sve ukazivalo na to da treba otići na taj ranč.

Kasno posle podne opazi kockar jednog Indijanca gore na bregu.

On se sakrije u obližnjem žbunu i sačeka da se Indijanac približi. Onda iskoči pred njega, sa oba revólvera u rukama. Ne zato što jedan revolver ne bi bio dovoljan, već da napravi utisak na Indijanca.

— O čemu sanjariš, crveni, dok lutaš po okolini?

Indijanac je ćutao.

Nije odgovorio ni na jedno pitanje.

Najednom se kockar namršti. Iz džepa na kožnom pojasu crvenokošca virio je neki metalni predmet.

— Dobro me slušaj, crveni, šta ću ti sada reći: moje ime je Holidej. Dok Holidej — ako ti to ime nešto kaže. Ja sam čovek sa naj-

manje smisla za šalu od svih onih koji su jahali ovom prerijom. Sa- da ćeš čuti i videti kako povlačim oroz na oba revolvera. Ako na prvo škljocanje ne izvučeš ovaj metal iz džepa i odbaciš ga u stranu, upotrebiću oba revolvera i izbušiti ti toliko rupa u telu da će vetar zviždati kroz njih.

Indijanac je netremice zurio u le- dene oči Džordžijanaca. Kao da je op- činjen, njegova levica pođe ka džepu, izvadi metalni predmet i baci ga na tle.

Dok Holidej preblede. Sjajan, kao dlan veliki, metalni predmet, koji je ležao na zemlji, poznavao je is- to tako dobro kao svoj džepni sat: bila je to maršalska zvezda Vajata Erpa.

On spusti malo glavu i procedi kroz stisnute zube:

— Gde — je — on?

Indijanac je znao imena ovih slavnih ljudi, kao što su ih znali svi na zapadu. Znao je i to da je Dok Holidej prijatelj Vajata Erpa.

— Džeronimo je uhvatio Vajata Erpa — procedi muklo Indijanac.

— Džeronimo? Ako mi pričaš ne- ku bajku, momče, brzo ćeš provriš- tati.

Indijanac podiže ruke i pogleda prema nebu.

— Ja govorim istinu. Džeronimo je zarobio slavnog šerifa Vajata Er- pa.

— Ti hoćeš da me ubediš da je onaj smešni vođa indijanske ban- de mogao da zarobi Vajata Erpa?

— Da, Džeronimo. Sa njim je bi- lo više od četiri puta po deset bo- raca.

Nekoliko minuta kasnije Džordži- janac je znao da je otpadnički šef

Apacha u ovom predelu opkolio Va- jata Erpa i odveo ga u logor, gde će umreti kad sunce zađe.

— Napred, Indijanče! Okreni se! Trči ispred mene i nađi svog konja, a onda polazimo. Ako nas dvojica ne stignemo u Džeronimov logor pre zalaska sunca, ti više nikada ne- ćeš videti njegovo rađanje.

Indijanac, je trčao pred belim ja- hačem do jednog grma, gde je sak- rio svog konja, a onda su u oštrom galopu krenuli prema severu.

—ooo—

Logor Apacha nije bio toliko uda- ljen, koliko je Erp po rečima Dže- ronima mislio. Šefu Indijanaca se nije žurilo i za jahanje je ostavio mnogo vremena.

Vajat je sedeo u primitivnoj čeli- ji. Nije bio vezan. Slušao je nepre- kidno obilaženje stražara oko kož- nog šatora. Oduzeli su mu sve: oružje, maršalsku vezdu, cigare i palidrvce.

Preko, kod vatre, sedeo je „veliki Džeronimo” i zurio u vatru. Na ne- pomičnom licu se nije videla radost koju je osećao što će sutra moći da gleda kako veliki beli šerif Vajat Erp umire na golom stablu.

Momak, koji je čuvao čeliju i se- deo pored Vajata, dobio je njegov bantlajn revolver. On ga je gurnuo u svoj opasač s desne strane.

Od onog trenutka kada je mar- šal video da njegov konj stoji nera- sedlan nedaleko od čelije, on je znao da će pobeći.

Ali na to je trebalo da čeka dok crvenokošci ne odu na spavanje. Na žalost, izgledalo je, da oni ove noći na to ne misle. Kad ih je Džeroni-

mo obavestio o svom velikom pohvatu, oni su, okupljeni oko njege, pali u neku vrstu histerije.

Konačno, kad su već zvezde počele da blede, „Pobunjenik Arizone” je dao znak da Indijanci legnu.

Vajat, koji je ovaj trenutak nesrpljivo iščekivao, morao je da utvrdi, na svoje veliko razočarenje, da Džeronimu i ne pada na pamet da i on ode na spavanje. Sedeo je pored vatre još neko vreme, a onda se iznenada podiže i uputi ka čeliji. Razgovetno su se čule reči koje je Džeronimo na apaičkom jeziku uputio svom stražaru:

— Sada idi i ti da legneš, a ja ću preuzeti stražu.

Čovek iz Misurija je znao da ne sme da izgubi ni jednu sekundu više.

Ova dva Indijanca stajala su na rastojanju od oko pola jarde. Vajat je ocenio da će reakcija Džeronima biti brža i snažnija nego stražareva i zbog toga reši da napadne prvo njega.

Jednim elastičnim skokom bio je van čelije a odmah zatim između dva čoveka. Strašan aperkat, izvučen nisko sa bedara, pogodi poglavicu u vilicu.

Vajat je znao kakvo je dejstvo ovog udarca i zato se više nije brinuo za oborenog Indijanca, već se munjevito okrete stražaru, koji je stajao ukočen od straha i upravo otvorio usta da vikne. Nije uspeo da izusti ni glasa jer ga je udarac ivicom dlana preko grla gotovo ugušio. Od siline udarca Indijanac se stropošta na zemlju.

Vajat uze svoj bantlajn i osvrte se oko sebe. Onda pođe svom konju. U tom trenutku se kod vatre uspravi

jedan Indijanac. Zabezeknuto je gledao šta se događa, a onda prodorno vrisnu.

Sada je Vajat pohitao.

U tren oka je bio kod vranca. Odmah je utvrdio da je levi dizgin vezan za laso. Munjevito preseče dizgin, zgrabi drugi i vine se u sedlo.

U logoru su se svi probudili. Čak i stražar, koga je Vajat oborio, došao je svesti i ustao. Samo Džeronimo je spavao, utonuo u duboku nesvesticu, dve jarde od čelije u kojoj je još pre nekoliko sekundi sedeo najslavniji zarobljenik.

Čovek iz Misurija polegao je po konjskoj grivi, dok je vranac najžešćem galopu jurio dolinom prema preriji.

Već nakon nekoliko minuta Vajat je znao da su gonjoci iza njega. Jahanje sa jednim dizginom bilo je teško i zamorno. Sve više je dolazila do izražaja vrančeva nesigurnost.

No, Vajat Erp je bio izvanredan jahač. Uspevalo mu je da vodi konja baš tamo kuda je hteo.

Vrlo vešto iskoristi on jedan šumarak i požuri da se zakloni. Jašući uz njega izgubio se iz vida Indijancima.

Ali onda se pred njim pružila prerija. Spuštala se prema jugozapadu.

Dok je trajala noć, Indijanci kao da su ga izgubili. Onda je počelo da se razdanjuje. Brzo se penjala crvena lopta, koja je bojala horizont na istoku i bacala vatrene snopove na preriju.

Sedam Indijanaca bila su na tragu belom čoveku.

Vajat proverio revolver, ne sma-

njujući brzinu jahanja — bio je napunjen. Sedam poludivljih Indijanaca bilo mu je za petama.

Posle jednog sata primeti maršal da ih ima samo šestoro. Jedan od njih je odustao.

Postepeno je prerija prelazila u brdovitu nepreglednu zemlju, koja je bila gusto prošarana grmljem. Pojaviše se i crvene kamene piramide.

Čoveku iz Misurija pođe za rukom da se jednim trikom otrese gonioce i oni odjahaše dalje.

Sada je mogao da pusti konja iza jedne stene da se odmori.

Kada je posle četvrt sata napustio svoje skrovište i počeo da se šunja iza stena, opazi on Indijance, udaljene jedva dvesta jardi, kako pretražuju svaki grm.

Prokletstvo! Mora odmah da se izgubi.

Jurio je oko sedam stotina jardi, a onda ga opazi jedan Džeronimov čovek i gonjenje se nastavi.

Crni ždrebac bio je trkač bez premca. Jurio je uz brdo i niz brdo i držao rastojanje od Indijanaca. Vajat je u međuvremenu popravio dizgin i sada mu je bilo znatno lakše da tera konja.

Više časova trajalo je gonjenje kroz preriju. Katkada je crvenima uspevalo da se približe beguncu, a onda im je on opet na brzom konju izmicao.

Napokon maršal pronađe novo skrovište. Ali, nije mu uspelo da uništi svoje tragove kako je nameravao.

Crvenokošci su se podelili. Samo jedan od njih potera konja prema Vajatovom zaklonu.

Maršal je čekao.

Kada je Indijanac došao na petna-

est jardi od Vajata, kliznu on sa konja i sakri se u jedan žbun. Četvrt sata kasnije ležao je na zemlji čvrsto vezan.

Beli „prerijski vuk” ga je nadmudrio, prišunjaov mu se i savladao ga. Vezan kao snop, ležao je crveni bandit i njegovi drugovi su ga pronašli tek kasno posle podne.

—ooo—

Sunce se pelo sve više i više.

Vajat je napustio svoje skrovište. Pošto nije znao gde se sada nalaze Džeronimovi ljudi, morao je da bude vrlo oprezan.

Frenklinov ranč ležao je još najmanje deset milja odatle. Čovek iz Misurija je verovao da se nije prevario u ocenjivanju daljine.

Već je verovao da je gonioce ostavio daleko iza sebe, kada iznenada ugleda u dolini deset tamnocrvenih prilika na zapenušanim konjima.

Vajat je, dakle, morao da napusti dolinu. Jašući više prema zapadu, grabio je da se što pre dočepa nekog zaklona.

Kada ga Indijanci otkriše, brzo napustiše dolinu i jurnuše za njim.

Vajat se baci sa konja i povuče ga u grm. On otpuza natrag do jednog stabla.

Revolverski hici zviždali su oko njega, a tu, pred njim, podrhtavala je strela zabodena u zemlju.

Jedan, dva tri, četiri...! Kao prerijski zečevi leteli su Džeronimovi banditi sa leđa svojih konja.

Ostali odjahaše, ali se ubrzo opet sakupiše. Vajat Erp je bio siguran da će se ubrzo vratiti.

On povuče konja iz zaklona, vinu se u sedlo i životinja jurnu na jug.

Vajat je čvrsto držao revolver u levoj ruci. Imao je još samo dva metka a šest gonilaca za petama.

Jednom se osvrte i primeti ih iza sebe. Njihovi konji su bili manje zamoreni, jer su jahali u pravoj liniji i nisu se morali boriti sa toliko okuka na šta je on bio prisiljen.

Indijanci su dolazili sve bliže i bliže.

Jurilo se kroz zemlju punu šipražja. Vajat se nadao da će izaći na ravan put, na kojem bi vranca još jednom mogao da natera na najveću brzinu. Onda bi na pogodnom mestu skočio sa konja i nastojao da se Indijancima prikrade sa leđa.

Ali ceste nije bilo. Indijanci su se nezadrživo približavali, a prvi pucnji su već odjekivali iza njega.

Maršal se ponovo osvrnu. Još uvek ih je bilo šestoro, a jedan od njih mu se već približio na oko osam jardi.

Čovek iz Misurija još nije hteo da upotrebi svoja dva zadnja metka.

Najednom, desno iz šipražja, pojavi se jedna crna senka. Kao sablast! A onda zaštektaše revolverski meci munjevito ispaljeni jedan za drugim.

Holidej! Dok Holidej je bio tu!

Vajat zadovoljno uzviknu, okrete vranca i potera ga natrag. Na jednoj maloj čistini, između dve stene, stajao je Džordžijanac u oblaku dima od baruta.

Gonjenje se završilo.

Kada je Vajat Erp dojahao do Holideja, on kliznu iz sedla.

— Heho, Dok!

— Heho, maršale!

— Džeronimovi ljudi. Jedan od

njih, evo, ima moj opasač i drugi revolver. A ova lopuža ovde ima moju vinčesterku.

Magacin vinčesterke bio je prazan. Neko je Indijancu iz puške izvadio metke, da je ovaj ne bi mogao upotrebiti.

— Hvala, Dok — reče Vajat Erp. — Samo đavo može znati kako vi uspevate uvek na vreme da dejstvujete.

— Đavo — počeo kockar, dok je stavljao cigaretu između zuba. — Ako ovog crvenog momka, kojega sam uspavao na jedno četvrt sata, smatrate za đavola...

Čovek iz Misurija je gladio sjajnu dlaku na vratu vranca a Džordžijanac je nastavio: — Najbolje ćemo uraditi ako odmah krenemo na put da nađemo ujka Luka Šorta. Ili, možda, imate ovde još nešto da tražite?

— Ne. Sve sam dobio natrag, osim moje zvezde koju mi je jedan pas ukrao.

Holidej izvadi iz svog džepa srebrnu petokraku i pruži je maršalu.

— Evo, ovaj đavo je smatrao da treba odmah da mi je vrati — reče on pokazujući na Indijanca, koji je ležao onesvešćen na zemlji.

Ova dva čoveka stegoše još jednom jedan drugom ruku, onda uzjahaše i pojuriše prema Frenklinovom ranču.

—ooo—

Bilo je veče.

Teksašaninu je te noći uspelo uz veliki napor da na jednom zarđalom ekseru prestruže veze oko ruku.

Napred kod vrata stari bandit se borio sa snom i nije primećivao šta se događa iza njega.

Luk Šort se iznenada stvori pored njega, stavi mu ruku na usta, a već posle nekoliko minuta stari je ležao vezan na mestu gde je do malopre bio Teksašanin.

Napolju je bilo mračno.

Gorostas je imao sada revolver i smeo je da krene ka rančerskoj kući.

Dole, u predvorju, gorela je još svetlost. Za stolom je sedeo čovek i podbočio glavu rukama.

— Brosijus!

Bandit se trže i poskoči. Kad vide Teksašanina sa revolverom u ruci, ovaj okoreli bandit preblede kao mrtvac. Zaurla, baci se unazad i uspe da nestane u mračnoj kući.

U hodniku Teksašanin nađe svoj opasač i dve vinčesterke.

U dvorištu se začu galama. To je Sirli Bil sakupljao svoje ljude.

Svitalo je.

Luk Šort se pope uz stepenice, pretrča zadnje prostorije, pošto nikog nije našao, pođe dalje i sudari se sa jednim čovekom. To je bio rančer.

Ogromne ruke Teksašanina stegoše se oko vrata pokvarenog odgajivača stoke.

— Gde je mladić, Frenklin?

Pošto rančer nije hteo da odgovori, Luk Šort ga pritisku uza zid tako snažno, da je zid odzvanjao.

— Otvaraj njušku, Frenklin!

— Neće vam uspeti da se izvučete. Sirli Bil je ovde sa novim ljudima.

— To me nimalo ne interesuje. Gde je mladić?

— Ja lično imam još šest ljudi u kaubojskoj kući, a ostali mogu svakog trenutka da se vrate sa ranča.

— Ne pričaj priče, stari. Reci već

jednom gde je mladić, inače ću uštedeti konopac za tebe šerifu iz Harpervila.

— On je gore u tavanjskoj sobi.

Začudo, nijedan od bandita nije se usuđivao da uđe u kuću.

Šort je poterao rančera ispred sebe. Popeli su se na tavan i Luk oslobodi mladića.

Džoni Saunders se ni u kojem slučaju nije osećao tako dobro kao Teksašanin. On uze revolver koji je Luk Šort oduzeo starom čuvaru i posrćući pođe za Teksašaninom i rančerm dole u predvorje.

Sunce se rodilo. U dvorištu je bilo tiho. Čitav sat prođe.

Luk Šort, koji je čučao u jednom udubljenju, uspravi se, držeći oba revolvra u rukama.

— Prokletstvo! Ovo mi se nikako ne dopada, Džoni. Ne vidim ni jednog jedinog čoveka.

Rančer iskeženog lica sedeo je za stolom.

Vreme je jurilo.

Oko jednog sata provuče se Teksašanin kroz jedan tavanjski otvor na krov, spusti se do ivice krova na zapadnoj strani i vide celokupnu posadu ranča.

Sastojala se od Sirlija Bila i još četiri čoveka.

Oni su se ušančili iza konjušnice, a pored njih su bili spremni konji.

Bez sumnje je Sirli Bil veći deo svojih ljudi, a možda i Frenklinovih kauboja juče poslao na put da obave trgovačke poslove.

Bandit je smatrao da se Teksašanin nikako nije mogao sam osloboditi, što je, dakle, značilo da na ranču mora da ima još protivnika.

Sa srazmerno visokog krova mogao je Luk Šort da osmatra daleko

izvan ranča. Stara osmatračnica bila je prazna. Možda više nisu verovali ni jednom banditu koji bi bio na njoj.

Teksašanin je upravo hteo da se vrati kroz otvor, kada iznenada odjeknuše dalje odavde četiri pucnja. Dva, a onda još dva.

Gorostas leže potrbuške po krovu, osluškujući šumove. Onda se na jednom iskezi pokazujući bele zube.

— Neka me na licu mesta skalpiraju, ako oba ova revolvera ne poznajem — prošapta on za sebe.

Prva dva hica bila su ispaljena iz Vajatovog bantlajn specijala, revolvera dugačke cevi sa šest metaka. Dva hica, koja su im sledila, dolazila su iz poniklovanog „singl-as-tora“, revolvera Dok Holideja.

Džim podiže svoj kolt i opali prema nebu dva hica.

Nedaleko od ranča, dvojica saveznika, sakriveni iza grma, nasmešiše se na sličan način.

— To je bio njegov odgovor — reče Vajat Erp.

— I to tačan kao uvek — dodade Dok Holidej.

Za to vreme Sirli Bil je rešio da se probije. Ali, kada je prestupnik, sa svoja četiri čoveka, polegnut nad konjskom grivom jurio ka kapiji, pripuca na njega s leđa Luk Šort iz vinčesterke.

Konj Sirlija Bila bio je pogođen. Bandit slete iz sedla, ali odmah skoči, potrča prema kapiji i otvori je.

Njegovi drugovi ga ne uzeše sa sobom — oni jurnuše pravo u ruke maršala i Džordžijanca.

Ranjenici su odvlačili jedan drugoga u dvorište.

Bled i ukočen, stajao je tombstonski bandit Vilijam Sirli Bil Brosijus na kapiji. Iza njega je bio Luk Šort, a ispred njegovi krvni neprijatelji: Vajat Erp i Dok Holidej.

—ooo—

Nijedan od bandita nije izbegao kaznu. Doduše, nisu bili osuđeni na smrt, ali svi su stigli u kaznionu.

Tako isto i pokvarenjak Gregori Saunders, koji je one noći pokušao da svoja sopstvena nedela pripiše svom ispravnom i čestitom bratu.

Jednog sunčanog jutra jahali su rančer Džon Saunders, njegov sin i Indijanka Nointa na veliki S-ranč. Stari Saunders je na pretresu govorio u prilog svog starog protivnika Frenklina.

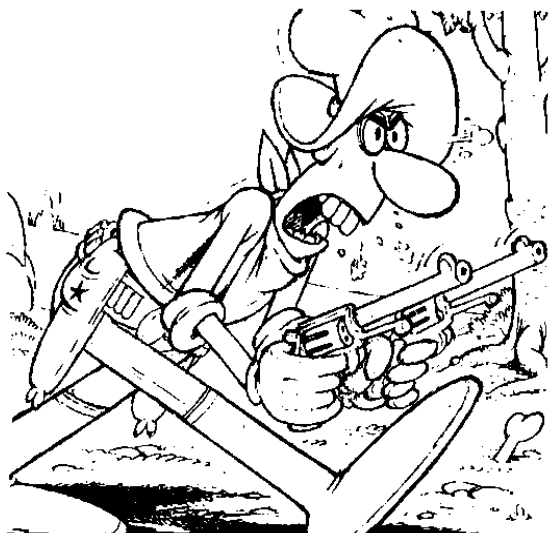
Vajat Erp, Dok Holidej i Luk Šort jahali su na severoistok.

Cilj im je bio daleki Dodž Siti.

Kraj

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

SEDMI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U JANUARU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠIĆA 1.

ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

JANUAR 1970.